

Sectorplan 41 Verpakkingen algemeen

I Afbakening

Dit sectorplan omvat verpakkingen, bestaande uit o.a. papier/karton, kunststof, hout, metaal of glas welke getypeerd kunnen worden als schud-, schrap- of schraapleeg.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting</i>
Gescheiden ingezameld verpakkingsafval.	--
Via nascheiding verkregen verpakkingsafval.	Onder nascheiding wordt verstaan: het afscheiden van verpakkingen uit gemengde stromen.
Materiaalstromen die zijn ontstaan uit het op soort scheiden van ingezameld dan wel via nascheiding verkregen verpakkingsafval.	
Geheel lege verpakkingen met bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen, laboratoriumchemicaliën of andere gevaarlijke stoffen.	Voor zover deze verpakkingen volledig vrij zijn van restanten inhoud.
Lege verpakkingen met verbruikte verf, lijm, kit, hars of overige gevaarlijke stoffen die van alle inhoud zijn ontdaan.	Het gaat hierbij om partijen verpakkingen die in hoofdzaak leeg zijn (behoudens een incidentele verontreiniging met verf, lijm, kit of hars of overige gevaarlijke stoffen).
Van inhoud gescheiden verpakkingen met producten die de beoogde eindgebruiker nog niet hadden bereikt, en voor zover de verpakkingen niet verontreinigd zijn met verf, lijm, kit, hars of overige gevaarlijke stoffen.	Dit zijn verpakkingen met bijvoorbeeld mischarges of over-de-datum materialen die van inhoud zijn ontdaan.

In paragraaf IV en in de bijlage bij dit sectorplan is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

<i>Afvalstoffen / deelstroom</i>	<i>Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)</i>
Verpakkingsafval	<p>Recycling.</p> <p>Voor recycling van EPS-verpakkingsafval geldt dat het geproduceerde recycalaat, materiaal, of voorwerp geen HBCDD mag bevatten in concentraties hoger dan 100 mg/kg, conform de bepalingen uit bijlage 1 van Verordening 2004/850/EG.</p> <p>Voor verpakkingsafval waarvoor recycling niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat het te sterk is vervuild of verontreinigd, is de minimumstandaard 'andere nuttige toepassing' (bijvoorbeeld hoofdgebruik als brandstof).</p>

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

Ontwikkelingen afvalstroom en minimumstandaard

Voor verpakkingsglas en kunststofverpakkingsafval zal in het kader van het convenant meer en beter recycling onderzocht worden of bepaalde vormen van recycling hoogwaardiger zijn dan andere. Mogelijk wordt als gevolg daarvan de minimumstandaard voor verpakkingsglas en/of kunststofverpakkingsafval in de toekomst gewijzigd.

Voor verpakkingen die als 'biologisch afbreekbaar' worden aangeduid wordt gewerkt aan een beleidsstandpunt. Als dit beleidsstandpunt gevolgen heeft voor dit sectorplan wordt de tekst van dit sectorplan aangepast.

Zie paragraaf VI voor toelichting op verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit § B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van (voorbereiding voor) hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , § B.13.5.2). Voor verpakkingsafval geldt dat iedere mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij nog zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , § B.13.5.2) of wanneer de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor verpakkingsafval geldt dat iedere mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling mogelijk is, tenzij: <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling niet mogelijk is vanwege de aard of samenstelling van de afvalstof (zie het toetsingskader hoofdstuk B.13, § B.13.3.3.3 van het beleidskader) én • er niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat recycling mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ¹ dan verbranden of storten		
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat recycling mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

Overbrenging naar NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarde of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien er geen (wettelijke) belemmeringen voor het (voorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.12.2.

t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling mogelijk is, tenzij: <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling niet mogelijk is vanwege de aard of samenstelling van de afvalstof (zie het toetsingskader hoofdstuk B.13, § B.13.3.3.3 van het beleidskader) én • er niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd.
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat recycling mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat recycling mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

Voor de afbakening van de verschillende sectorplannen in het LAP die betrekking hebben op verpakkingen is het onderscheid wel of niet "schud-, schrap- en schraapleeg" relevant. Is dit het geval, dan vallen de betreffende verpakkingen onder [sectorplan 41](#) 'Verpakkingen algemeen'. Zijn de verpakkingen niet schud-, schrap- en schraapleeg, dan vallen zij onder [sectorplan 42](#) 'Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars' of onder [sectorplan 43](#) 'Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen'.

In veel gevallen zullen verpakkingen die "schud-, schrap- en schraapleeg" zijn, slechts bestaan uit het verpakkingsmateriaal zelf en zijn aan te merken als niet-gevaarlijk afval. Dit is echter slechts een indicatie. In beginsel kunnen ook kleine hoeveelheden ingedroogde of uitgeharde resten van de inhoud toch maken dat het om een gevaarlijke afvalstof gaat. Het onderscheid tussen gevaarlijk afval en niet gevaarlijk afval wordt immers bepaald door de Eural en de daarbij behorende concentratiegrenswaarden. Hoewel dit vaak wel zo zal zijn, loopt dit niet per definitie parallel met de indeling in sectorplannen in het LAP op basis van het begrip "schud-, schrap- en schraapleeg".

Een schematische weergave van de afbakening van de sectorplannen 41, 42 en 43 vindt u onder paragraaf VII van dit sectorplan.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Vrijkomende partijen verpakt bedrijfs- of productieafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt	Zie SP02 (Restafval van bedrijven) zie SP03 (Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)
Oud papier en karton	Zie SP04 (Papier en karton)
Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars, voor zover met delen van de oorspronkelijke inhoud verontreinigd	Zie SP42 (Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars)
Verpakkingen met gevaarlijke stoffen zoals bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen, laboratoriumchemicaliën of andere gevaarlijke stoffen niet zijnde verf, lijm, kit of hars	Zie SP43 (Verpakkingen met overige gevaarlijke afvalstoffen)

Europese End-of-Waste verordening

De Europese Commissie kan criteria ontwikkelen om bepaalde afvalstoffen niet langer als een afvalstof aan te merken. De kaderrichtlijn vermeldt voorwaarden daarvoor. Voor de volgende afvalstoffen (relevant voor dit sectorplan) zijn inmiddels Europese Verordeningen van kracht waarin criteria zijn vastgesteld die bepalen wanneer deze niet langer als afval worden aangemerkt:

- IJzer-, staal- en aluminiumschroot: [Verordening \(EU\) Nr. 333/2011 van 31 maart 2011](#)
- Kringloopglas: [Verordening \(EU\) Nr. 1179/2012 van 10 december 2012](#)

Afvalstoffen die voldoen aan één van de genoemde verordeningen, en voorzien zijn van een daarop gebaseerde conformiteitsverklaring, vallen niet (meer) onder dit sectorplan.

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 150101; 150102; 150103; 150104; 150105; 150106; 150107; 150109.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt

van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Naar gelang de aard van verpakkingsafval valt dit onder een van volgende categorieën van [bijlage 5](#) van het LAP³:

- [Categorie 20](#): Houten verpakkingen die voldoen aan de definitie van A- en B-hout;
- [Categorie 22](#): gemengd kunststofafval (inclusief mengsels van kunststof en rubber) dat, of partijen thermoplastische kunststoffen die, op basis van de Eural niet als gevaarlijk moeten worden aangemerkt;
- [Categorie 24](#): metalen;
- [Categorie 26](#): papier en karton niet zijnde 'niet ontwikkeld fotopapier';
- [Categorie 30](#): EPS met een concentratie aan HBCDD van minder dan 1.000 mg/kg;
- [Categorie 33](#): verpakkingsglas.

Als gevolg van de constatering van de Werkgroep Hout (Raamovereenkomst verpakkingen – onder paragraaf VII), én omdat voor afval van houten verpakkingen een andere minimumstandaard geldt dan voor A- en B-hout algemeen, is in LAP3 de nieuwe categorie 20 specifiek voor afval van houten verpakkingen gemaakt.

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Verpakkingen komen zowel vrij bij huishoudens als bij bedrijven. Ten aanzien van vrijkomen bij bedrijven geldt het volgende:

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooral nog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

In de Nederlandse regelgeving is voor verpakkingen producentenverantwoordelijkheid opgenomen. Producenten (waaronder ook de importeurs) zijn verantwoordelijk voor de inzameling of inname en verwerking van verpakkingen wanneer deze worden afgedankt, de recycling als materiaal en de bekostiging van deze handelingen. Afvalfonds Verpakkingen geeft hier namens alle producenten en importeurs collectief uitvoering aan deze verplichtingen.

Verder geldt dat de hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe).

Voor (papier en) karton is bovendien het volgende aspect van belang;

- Op grond van de [Activiteitenregeling milieubeheer](#), artikel 3.115, tweede lid, dient (papier en) karton (wat gedeeltelijk bestaat uit verpakkingsafval) ook bij de gemeentelijke milieustraat gescheiden te worden opgeslagen. Indien (papier en) karton op de gemeentelijke milieustraat niet gescheiden wordt opgeslagen, moet via nascheiding of op een andere wijze een zelfde niveau van afvalscheiding worden bereikt waarmee een zelfde niveau van recycling kan worden bereikt als wat zou zijn bereikt bij het reeds gescheiden houden op de milieustraat. Zie verder beleidskader [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

In de praktijk vindt de inzameling van huishoudelijk verpakkingsafval redelijk uniform plaats:

- De (huis-aan-huis) inzameling van papier en karton wordt, naast de brengmogelijkheid van papier en karton naar de milieustraat en papierbakken op specifieke plaatsten in de gemeenten, door heel wat gemeenten overgelaten aan verenigingen en charitatieve instellingen.
- De inzameling van verpakkingsglas gebeurt hoofdzakelijk via glascontainers op specifieke plaatsen in de gemeenten.
- De inzameling van kunststofverpakkingsafval wordt hoofdzakelijk huis-aan-huis gedaan via zakken en/of minicontainers. In diverse gemeenten wordt het kunststofverpakkingsafval nagescheiden uit integraal huishoudelijk restafval.
- Steeds meer gemeenten gaan over op de huis-aan-huis inzameling van drankenkartons en metalen verpakkingen, vaak in combinatie met kunststoffen (PMD-fractie, Plastic Metaal en Drankenkartons)

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Uitzondering op A&V-beleid en AO/IC

Vergunningplichtige inrichtingen die afvalstoffen op- en overslaan of verwerken, en vallen onder categorie 28.4 en 28.5 van bijlage I onderdeel C van het [Besluit omgevingsrecht](#), moeten beschikken over een acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V-beleid) en een beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Hierop geldt een aantal uitzonderingen. Een inrichting die uitsluitend textiel, papier, metalen, schroot of glas - of van een combinatie van deze afvalstoffen - accepteert, hoeft niet te beschikken over een A&V-beleid en AO/IC. Dit kan relevant zijn voor bedrijven die actief zijn in het verwerken van afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan. Zie verder het beleidskader [hoofdstuk D.3](#).

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

Voor verpakkingsafval is recycling goed mogelijk. In het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) is bepaald dat elke producent of importeur er zorg voor draagt dat per kalenderjaar, van het totaal van de door hem in dat kalenderjaar in Nederland aan een ander ter beschikking gestelde hoeveelheid verpakkingen en van de door hem ingevoerde verpakkingen waarvan hij zich in dat kalenderjaar heeft ontdaan, ten minste 75 gewichtsprocent nuttig wordt toegepast en 70 gewichtsprocent wordt gerecycled. Per materiaalsoort is bepaald dat producent of importeur er voor zorgt dat per kalenderjaar ten minste de volgende percentages recycling worden gerealiseerd:

- 90% voor glazen verpakkingen

- 75% voor verpakkingen met papier of karton
- 85% voor metalen verpakkingen
- 31% voor houten verpakkingen in 2015, oplopend naar 43% in 2021
- 45% voor kunststof verpakkingen in 2015, oplopend naar 51% in 2021.

Afhankelijk van de manier waarop verpakkingen zijn toegepast en vervolgens in de afvalfase komen, kan het echter voorkomen dat verwerken volgens de minimumstandaard niet mogelijk is. Om de uitvoerbaarheid te verzekeren is in de minimumstandaard aangegeven dat in dergelijke gevallen van de minimumstandaard kan worden afgeweken en 'andere nuttige toepassing (vb. hoofdgebruik als brandstof)' kan worden toegestaan. Ook is in paragraaf III aangegeven dat overbrenging t.b.v. andere nuttige toepassing in dit geval kan worden toegestaan. In [hoofdstuk B.13](#), § B.13.3.3.3 van het beleidskader staat aangegeven welke informatie het kennisgevingsdossier moet bevatten ingeval de afvalstoffen t.b.v. bovenstaande verwerking worden overgebracht.

Specifiek voor EPS-verpakkingen wordt verwezen naar de toelichting van [sectorplan 85](#) (EPS) voor uitleg over de problematiek van HBCDD. Dit is een brandvertrager die aanwezig kan zijn in EPS-verpakkingsafval. Hiervoor geldt internationale regelgeving om te voorkomen dat HBCDD in te hoge hoeveelheden/concentraties op de markt wordt gebracht.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Afvalbehandeling bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen van dit sectorplan die voorschrijven dat de afvalstof ten minste een specifieke verwerking moet ondergaan. Het gaat daarbij om de recycling van verpakkingen. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de betreffende BBT-conclusies.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 43a, geldt voor verpakkingsafval een stortverbod.

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

In het kader van het convenant Meer en Betere Recycling wordt gewerkt aan het maken van onderscheid tussen vormen van recycling. Het principe hiervan is reeds opgenomen in onder meer de hoofdstukken [A.4](#) (Uitgangspunten), [B.9](#) (Recycling) en [D.2](#) (Minimumstandaard). Dit sectorplan heeft betrekking op een grote variatie aan afvalstromen waarvoor soms meerdere vormen van recycling mogelijk zijn. In het eerste deel van de planperiode wordt nagegaan of hier stromen bij zijn waarvoor het meerwaarde kan hebben om onderscheid te maken en beleidsmatig ook actief te gaan sturen naar één van de vormen. Als uit dit onderzoek komt dat dit meerwaarde heeft en ook reëel (voldoende verwerkingscapaciteit, acceptabel kostenniveau, etc.) is, kan dit leiden tot aanpassing van de minimumstandaard.

Voor bioplastics in zijn algemeenheid en, als onderdeel daarvan ook voor verpakkingen die als 'biologisch afbreekbaar' worden aangeduid, is een beleidsstandpunt in ontwikkeling aangaande het gebruik en de verwerking van bioplastics, 'biologisch afbreekbaar' plastic en oxo-kunststoffen. Zodra er dit standpunt is vastgesteld wordt bekeken of dit sectorplan tussentijds moet worden aangepast.

VII Overige informatie

Aandachtspunten t.a.v. preventie

Bedrijven spelen een belangrijke rol bij het realiseren van afvalpreventie van verpakkingen. Dat kan door bij het ontwerp rekening te houden met de milieubelasting van een product in de afvalfase. Verpakkingen zijn bijvoorbeeld in de loop van de tijd lichter geworden of van vorm veranderd, waardoor voor dezelfde inhoud minder materiaal nodig is. In het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) is bepaald dat elke producent of importeur daartoe maatregelen zal nemen.

Deze maatregelen moeten er voor zorgen dat:

- a. een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat recycling wordt vergemakkelijkt,
- b. een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat, indien het te verpakken product daarvoor geschikt is, hergebruik van de verpakking mogelijk is,
- c. een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat het zoveel mogelijk de houdbaarheid van het verpakte product verlengt,
- d. een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat het gewicht van de verpakking of van de combinatie van de verpakking en het verpakte product zo laag mogelijk is,
- e. bij de vervaardiging van een verpakking zo weinig mogelijk verpakkingsmateriaal wordt gebruikt, en
- f. bij de vervaardiging van een verpakking zoveel mogelijk gerecycled materiaal toegepast wordt.

Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022

Om invulling te geven aan de verplichtingen uit het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) hebben het ministerie van IenM (nu Infrastructuur en Waterstaat), het verpakkende bedrijfsleven en de VNG de [Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022](#) afgesproken. Via deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk werk te maken van het verduurzamen van de verpakkingen, het inrichten van de financiering van de inzameling en recycling van verpakkingen en zwerfafval, en het verbeteren van de monitoring van verpakkingen.

De relatie met gemengde partijen A-hout

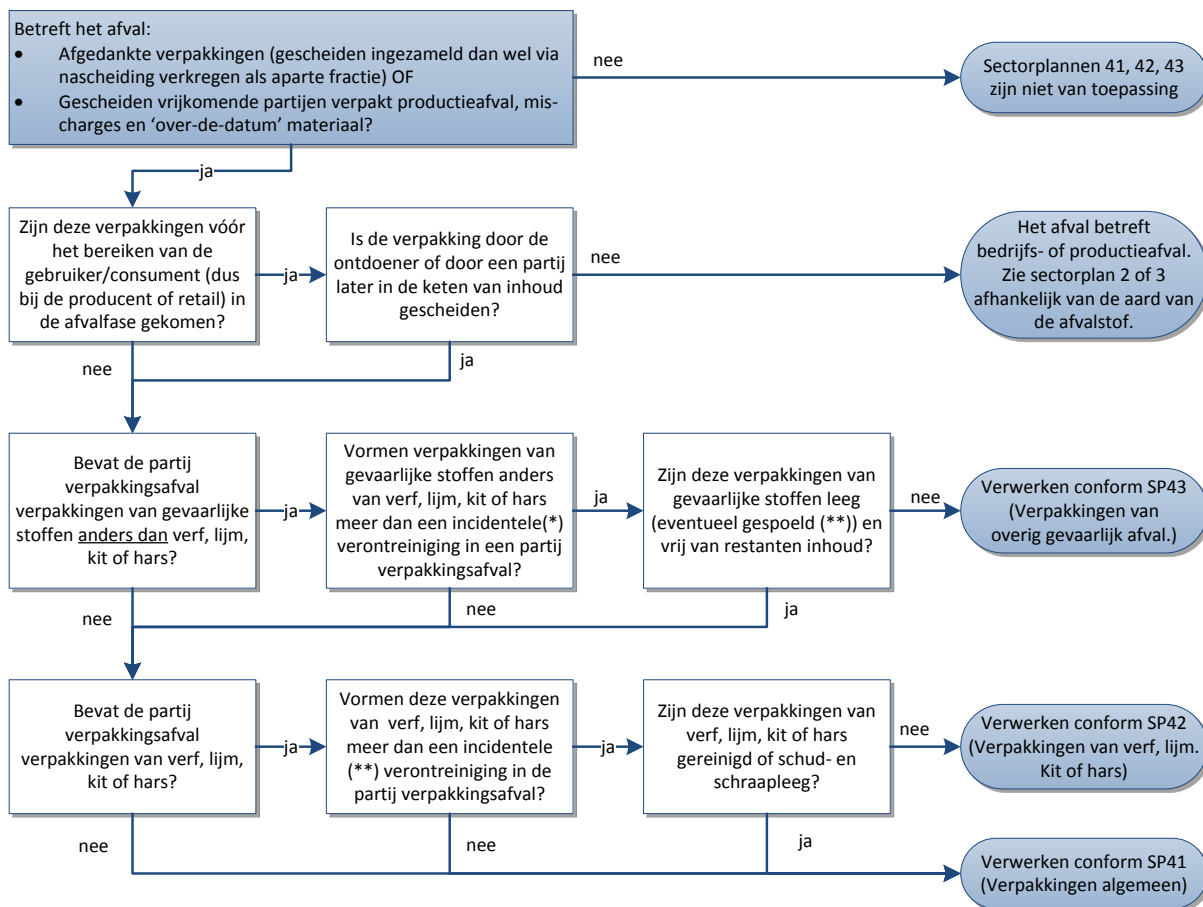
Onderzoek heeft uitgewezen dat gemengde partijen A-hout tot gemiddeld ca 80% kunnen bestaan uit afval van houten verpakkingen dat dus niet gescheiden is gehouden van ander A-hout. De minimumstandaard voor verwerking van partijen gemengd A-hout is echter geen recycling (zie sectorplan 36), die van afval van houten verpakkingen wel. In de praktijk blijkt dat recycling van dit hout de laatste jaren ook een dalende trend kent. Daarom heeft een werkgroep Hout in het kader van de Raamovereenkomst verpakkingen met vertegenwoordigers van belanghebbende partijen in 2014-2015 onderzoek gedaan naar deze problematiek. De werkgroep heeft de oorzaken van deze dalende trend bij recycling van afval van houten verpakkingen geanalyseerd, het niet toelaatbaar bijstoken van afval van houten verpakkingen in energiecentrales en andere verbrandingsinstallaties in kaart gebracht en aanbevelingen gedaan hoe deze problematiek aan te pakken.

De aanbevelingen hebben onder andere betrekking op :

- het actualiseren van vergunningen voor (afval)verwerkingsinstallaties en het algemeen en Bio-energetische installaties in het bijzonder na het vaststellen van een nieuw landelijk afvalbeheerplan, zodat vergunningen afgestemd worden op de geldende minimumstandaard.
- nagaan of ook kleinere houtkachels gehouden kunnen worden aan de geldende minimumstandaard
- het beter gescheiden houden van afval van houten verpakkingen, zodat meer houten verpakkingen beschikbaar komen voor de recyclingmarkt
- toe te zien op het moedwillig mengen van recyclebaar afvalhout met niet recyclebaar (te vervuild) afvalhout.

Uitwerking van deze [aanbevelingen](#) zou moeten leiden tot betere scheiding van afval van houten verpakkingen en ander afvalhout en betere mogelijkheden voor recycling van afval van houten verpakkingen. Hierdoor zou verwerking volgens de (nu nog) verschillende minimumstandaarden makkelijker moeten worden.

Relatie tussen sectorplan 41, 42 en 43

(*) Het is niet de bedoeling dat een partij reguliere verpakkingen onder SP43 komt wanneer er een incidentele spuitbus voor insecticiden tussen zit. In dergelijke gevallen dient de vergunning van de ontvanger te verplichten een dergelijke spuitbus te verwijderen, maar blijft de partij als geheel onder SP 41 vallen.

(**) Een verplichting tot spoelen geldt bijvoorbeeld voor verpakkingen van bestrijdingsmiddelen die vallen onder de STORL-regeling (zie SP43)

(***) Naar analogie met (*) leidt ook een enkel verblik er niet toe dat een partij reguliere verpakkingen onder SP42 komt. Het verblik dient, wanneer niet gereinigd of schud- en schraapleeg, te worden verwijderd en de partij als geheel blijft onder SP 41 vallen.

Sectorplan 42 Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars

I Afbakening

Dit sectorplan omvat verpakkingen, bestaande uit met name kunststof of metaal, met resten verf, lijm, kit of hars die niet getypeerd kunnen worden als schud-, schrap- of schraapleeg.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Gescheiden ingezameld verpakkingsafval dat resten van verf, lijm, kit of hars bevat, dan wel daarmee is verontreinigd.	--
Via nascheiding verkregen verpakkingsafval dat resten verf, lijm, kit of hars bevat, dan wel daarmee is verontreinigd.	Onder nascheiding wordt verstaan: het afscheiden van verpakkingen uit gemengde stromen.
Materiaalstromen die zijn ontstaan uit het op soort scheiden van ingezameld dan wel via nascheiding verkregen verpakkingsafval met resten verf, lijm, kit of hars.	

In paragraaf IV en in de bijlage bij dit sectorplan is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Verpakkingsafval met resten van verf, lijm, kit of hars	Andere nuttige toepassing in de vorm van hoofdgebruik als brandstof in een installatie waaruit de metalen uit de reststoffen worden teruggewonnen t.b.v. recycling (vb. R1-AVI's).
b	Spuitbussen	Recycling van de metalen. De recycling van de metalen van spuitbussen mag ook plaatsvinden door het ten behoeve van recycling terugwinnen van de metaalfractie uit de reststoffen van een afvalverbrandingsinstallatie.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit § B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , § B.13.5.2). Voor verpakingsafval met verontreinigingen van verf, lijm, kit of hars geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		
t.b.v. andere nuttige toepassing	Ja	Voor verpakkingen als bedoeld in paragraaf II onder a, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , § B.13.5.2). Voor verpakingsafval met verontreinigingen van verf, lijm, kit of hars geldt dat elke mate van storten te veel is.
	Nee	Voor spuitbussen, omdat recycling van de metalen mogelijk is, tenzij het een vorm van nuttige toepassing betreft waarbij de metalen worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Voor verpakingsafval met resten van verf, lijm, kit of hars (par. II onder a), omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor spuitbussen als bedoeld in par. II onder b, indien de metalen uit de reststoffen van verbranding worden teruggewonnen voor recycling.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ¹ dan verbranden of storten	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat andere nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

Overbrenging naar NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarde of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien hergebruik technisch mogelijk is en er geen (wettelijke) belemmeringen voor (voorbereidingen voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Voor Verpakingsafval met resten van verf, lijm, kit of hars (par. II onder a), omdat andere nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor spuitbussen als bedoeld in par. II onder b, indien de metalen uit de reststoffen van verbranding worden teruggewonnen voor recycling.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat andere nuttige toepassing mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Voor de afbakening van de verschillende sectorplannen in het LAP die betrekking hebben op verpakkingen is het onderscheid wel of niet "schud-, schrap- en schraapleeg" relevant. Is dit het geval, dan vallen de betreffende verpakkingen onder [sectorplan 41](#) 'Verpakkingen algemeen'. Zijn de verpakkingen niet schud-, schrap- en schraapleeg, dan vallen zij onder sectorplan 42 'Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars' of onder [sectorplan 43](#) 'Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen'.

In veel gevallen zullen verpakkingen die "schud-, schrap- en schraapleeg" zijn, slechts bestaan uit het verpakkingsmateriaal zelf en zijn aan te merken als niet-gevaarlijk afval. Dit is echter slechts een indicatie. In beginsel kunnen ook kleine hoeveelheden ingedroogde of uitgeharde resten van de inhoud toch maken dat het om een gevaarlijke afvalstof gaat. Het onderscheid tussen gevaarlijk afval en niet gevaarlijk afval wordt immers bepaald door de Eural en de daarbij behorende concentratiegrenswaarden. Hoewel dit vaak wel zo zal zijn, loopt dit niet per definitie parallel met de indeling in sectorplannen in het LAP op basis van het begrip "schud-, schrap- en schraapleeg".

Afvalstoffen afkomstig van de toepassing van verven, lakken, beitsen en andere soortgelijke vloeibare en pasteuze middelen – waaronder dus ook verpakkingen – kunnen ook vallen onder kca/kg, maar vallen verder wel onder dit sectorplan.

Een schematische weergave van de afbakening van de sectorplannen 41, 42 en 43 vindt u onder paragraaf VII van dit sectorplan.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Vrijkomende partijen verpakt bedrijfsafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt	Zie SP02 (Restafval van bedrijven)
Vrijkomende partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt	Zie SP03 (Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)
Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars, die schud-, schrap- en schraapleeg zijn	Zie SP41 (Verpakkingen algemeen)
Verpakkingen die andere gevaarlijke stoffen dan verf, lijm, kit of hars bevatten, zoals bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen, laboratoriumchemicaliën of andere gevaarlijke stoffen	Zie SP43 (Verpakkingen met overige gevaarlijke afvalstoffen)

Europese End-of-Waste verordening

De Europese Commissie kan criteria ontwikkelen om bepaalde afvalstoffen niet langer als een afvalstof aan te merken. De kaderrichtlijn vermeldt voorwaarden daarvoor. Voor de volgende afvalstof (relevant voor dit sectorplan) zijn inmiddels Europese Verordeningen van kracht waarin criteria zijn vastgesteld die bepalen wanneer deze niet langer als afval worden aangemerkt:

- IJzer-, staal- en aluminiumschroot: [Verordening \(EU\) Nr. 333/2011 van 31 maart 2011](#)
- Kringloopglas: [Verordening \(EU\) Nr. 1179/2012 van 10 december 2012](#)

Afvalstoffen die voldoen aan één van de genoemde verordeningen, en voorzien zijn van een daarop gebaseerde conformiteitsverklaring, vallen niet (meer) onder dit sectorplan.

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 080111; 080112; 080117; 080118; 080121; 150110; 200127; 200128.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor)verwerking en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Naar gelang de aard van verpakkingsafval valt dit onder [categorie 32](#) van [bijlage 5](#) van het LAP³: *verpakkingen met verf, lijm, kit en hars, voor zover verontreinigd met niet volledig uitgeharte restanten en op basis van de Eural als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

Voor verpakkingen met resten verf, lijm, kit of hars is bovendien ook het volgende van belang:

- *Inzamelvergunning*: Op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) mogen afvalstoffen afkomstig van de toepassing van verven, lakken, beitsen en andere soortgelijke vloeibare en pasteuze middelen, bij een hoeveelheid van ten hoogste 200 kg per afvalstof per afgifte, alleen worden ingezameld door een houder van een inzamelvergunning. Het betreft hier de houders van een KGA-inzamelvergunning als bedoeld in [sectorplan 18](#) 'KCA/KGA'. In de nota van toelichting behorende bij het besluit is vermeld dat het afvalstoffen betreft met de volgende Euralcodes: codes met * onder de deelprocessen 0801, 0803 en 0804. Onder deze afvalstoffen kunnen ook verpakkingen van verf vallen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningsplicht.
- *Producentenverantwoordelijkheid*: In de Nederlandse regelgeving is voor verpakkingen producentenverantwoordelijkheid opgenomen. Producenten (waaronder ook de importeurs) zijn verantwoordelijk voor de inzameling of inname en verwerking van verpakkingen wanneer deze worden afgedankt, de recycling als materiaal en de bekostiging van deze handelingen. Afvalfonds Verpakkingen geeft hier namens alle producenten en importeurs collectief uitvoering aan deze verplichtingen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaard is er op gericht de metaalfracties te recyclen en de kunststoffracties en verfsludges in te zetten als 'andere nuttige toepassing' (vb. hoofdgebruik als brandstof). De minimumstandaard voor specifiek spuitbussen biedt de mogelijkheid om de metalen na de verbranding in een afvalverbrandingsinstallatie terug te winnen uit de reststoffen, en vervolgens in te zetten in een recyclingproces.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 43b, geldt voor verpakkingsafval van verf, lijm, kit of hars een stortverbod.

VI Overige informatie

Aandachtspunten t.a.v. preventie

Bedrijven spelen een belangrijke rol bij het realiseren van afvalpreventie van verpakkingen. Dat kan door bij het ontwerp rekening te houden met de milieubelasting van een product in de afvalfase. Verpakkingen zijn bijvoorbeeld in de loop van de tijd lichter geworden of van vorm veranderd, waardoor voor dezelfde inhoud minder materiaal nodig is. In het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) is bepaald dat elke producent of importeur daartoe maatregelen zal nemen.

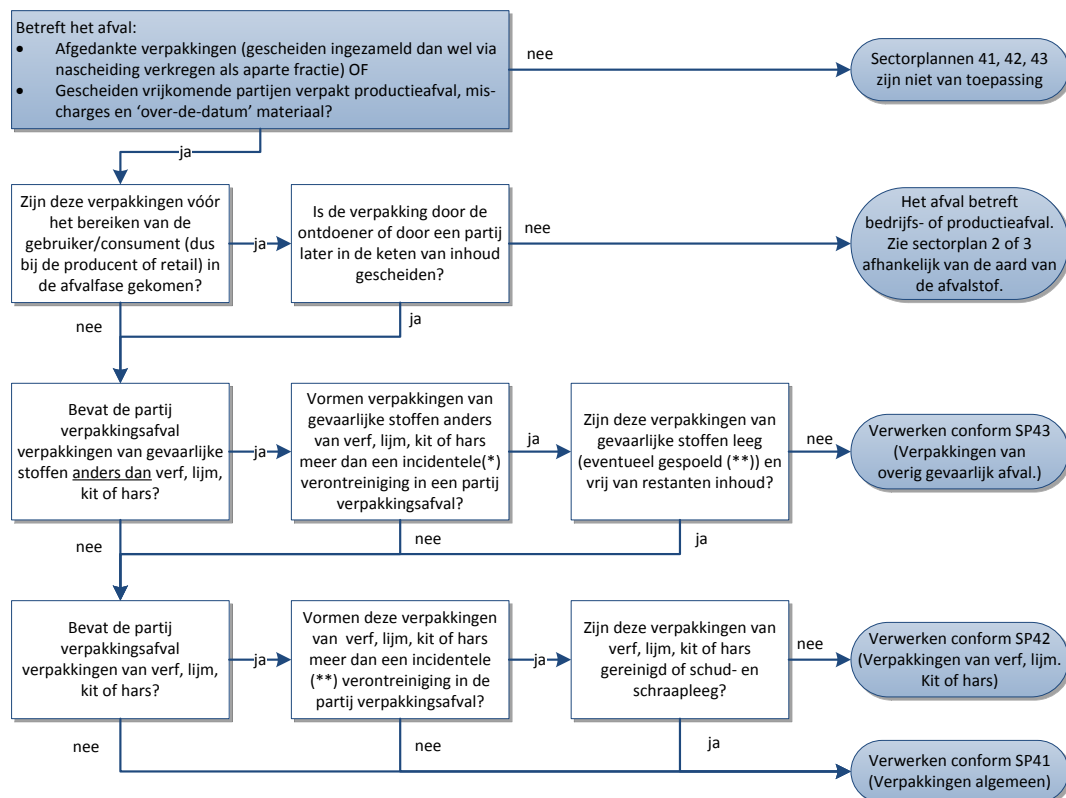
Deze maatregelen moeten er voor zorgen dat:

- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat recycling wordt vergemakkelijkt,
- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat, indien het te verpakken product daarvoor geschikt is, hergebruik van de verpakking mogelijk is,
- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat het zoveel mogelijk de houdbaarheid van het verpakte product verlengt,
- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat het gewicht van de verpakking of van de combinatie van de verpakking en het verpakte product zo laag mogelijk is,
- bij de vervaardiging van een verpakking zo weinig mogelijk verpakkingsmateriaal wordt gebruikt, en
- bij de vervaardiging van een verpakking zoveel mogelijk gerecycled materiaal toegepast wordt.

Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022

Om invulling te geven aan de verplichtingen uit het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) hebben het ministerie van IenM (nu Infrastructuur en Waterstaat), het verpakkende bedrijfsleven en de VNG de [Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022](#) afgesproken. Via deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk werk te maken van het verduurzamen van de verpakkingen, het inrichten van de financiering van de inzameling en recycling van verpakkingen en zwerfafval, en het verbeteren van de monitoring van verpakkingen.

Relatie tussen sectorplan 41, 42 en 43

(*) Het is niet de bedoeling dat een partij reguliere verpakkingen onder SP43 komt wanneer er een incidentele spuitbus voor insecticiden tussen zit. In dergelijke gevallen dient de vergunning van de ontvanger te verplichten een dergelijke spuitbus te verwijderen, maar blijft de partij als geheel onder SP 41 vallen.

(**) Een verplichting tot spoelen geldt bijvoorbeeld voor verpakkingen van bestrijdingsmiddelen die vallen onder de STORL-regeling (zie SP43)

(***) Naar analogie met (*) leidt ook een enkel verblijf er niet toe dat een partij reguliere verpakkingen onder SP42 komt. Het verblijf dient, wanneer niet gereinigd of schud- en schraapleeg, te worden verwijderd en de partij als geheel blijft onder SP 41 vallen.

Sectorplan 43 Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen

I Afbakening

Dit sectorplan omvat verpakkingen met resten overige gevaarlijke stoffen, zoals bestrijdingsmiddelen, halogeenhoudende chemicaliën en laboratoriumchemicaliën, niet zijnde verf, lijm, kit of hars, en die niet getypeerd kunnen worden als schud-, schrap- of schraapleeg.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting</i>
Gescheiden ingezameld verpakkingsafval met overige gevaarlijke stoffen.	--
Spuitbussen met overige gevaarlijke stoffen	
Via nascheiding verkregen verpakkingsafval met overige gevaarlijke stoffen.	Onder nascheiding wordt verstaan: het afscheiden van verpakkingen uit gemengde stromen.
Materiaalstromen die zijn ontstaan uit het op soort scheiden van ingezameld dan wel via nascheiding verkregen verpakkingsafval met overige gevaarlijke stoffen.	

In paragraaf IV en in de bijlage bij dit sectorplan is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), § B.14.4.3. van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie § B.14.5.2.).

	<i>Afvalstoffen / deelstroom</i>	<i>Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)</i>
a	Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen	Verbranden als vorm van verwijderen

Zie paragraaf V voor een toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In bijlage F.10 is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit § B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn

dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), § B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , § B.13.5.2). Voor verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	--
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Ja	Tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging).
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien hergebruik technisch mogelijk is en er geen (wettelijke) belemmeringen voor het (voorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard tenzij er als vervolghandeling alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen).
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat verbranden als vorm van verwijderen mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Voor de afbakening van de verschillende sectorplannen in het LAP die betrekking hebben op verpakkingen is het onderscheid wel of niet "schud-, schrap- en schraapleeg" relevant. Is dit het geval, dan vallen de betreffende verpakkingen onder [sectorplan 41](#) 'Verpakkingen algemeen'. Zijn de verpakkingen niet schud-, schrap- en schraapleeg, dan vallen zij onder [sectorplan 42](#) 'Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars' of onder sectorplan 43 'Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen'.

In veel gevallen zullen verpakkingen die "schud-, schrap- en schraapleeg" zijn, slechts bestaan uit het verpakkingsmateriaal zelf en zijn aan te merken als niet-gevaarlijk afval. Dit is echter slechts een indicatie. In beginsel kunnen ook kleine hoeveelheden ingedroogde of uitgeharde resten van de inhoud toch maken dat het om een gevaarlijke afvalstof gaat. Het onderscheid tussen gevaarlijk afval en niet-gevaarlijk afval wordt immers bepaald door de Eural en de daarbij behorende concentratiegrenswaarden. Hoewel dit vaak wel zo zal zijn, loopt dit niet per definitie parallel met de indeling in sectorplannen in het LAP op basis van het begrip "schud-, schrap- en schraapleeg".

Afval van bepaalde gevaarlijke stoffen – en dus ook daarmee verontreinigde verpakkingen – kunnen ook vallen onder KCA/KGA, maar vallen verder wel onder dit sectorplan.

Een schematische weergave van de afbakening van de sectorplannen 41, 42 en 43 vindt u onder paragraaf VI van dit sectorplan.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Vrijkomende partijen verpakt bedrijfsafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt	Zie SP02 (Restafval van bedrijven)
Vrijkomende partijen verpakt productieafval, mischarges en 'over-de-datum' materiaal dat de beoogde eindgebruiker nog niet heeft bereikt	Zie SP03 (Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)
Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen die schud-, schrap- en schraapleeg zijn	Zie SP41 (Verpakkingen algemeen)
Verpakkingen van resten verf, lijm, kit of hars voor zover verontreinigd met niet uitgeharde restanten	Zie SP42 (Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars)

Europese End-of-Waste verordening

De Europese Commissie kan criteria ontwikkelen om bepaalde afvalstoffen niet langer als een afvalstof aan te merken. De kaderrichtlijn vermeldt voorwaarden daarvoor. Voor de volgende afvalstof (relevant voor dit sectorplan) zijn inmiddels Europese Verordeningen van kracht waarin criteria zijn vastgesteld die bepalen wanneer deze niet langer als afval worden aangemerkt:

- IJzer-, staal- en aluminiumschroot: [Verordening \(EU\) Nr. 333/2011 van 31 maart 2011](#)
- Kringloopglas: [Verordening \(EU\) Nr. 1179/2012 van 10 december 2012](#)

Afvalstoffen die voldoen aan één van de genoemde verordeningen, en voorzien zijn van een daarop gebaseerde conformiteitsverklaring, vallen niet (meer) onder dit sectorplan.

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 150110; 200127; 200128.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele afvalverwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen vallen onder [categorie 109A](#) van [bijlage 5](#) van het LAP³: *overig afval van buiten de inrichting afkomstig dat niet gestort mag worden volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het LAP, voor zover het op basis van de Eural als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt.*

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan. Daarnaast kunnen ook andere redenen dan milieuhygiënische (denk aan veiligheid) bestaan om dit afval ook binnen categorie 85A gescheiden te houden van andere afvalstoffen.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Voornamelijk geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

Zie [hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

Voor verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen zijn bovendien ook de volgende aspecten van belang:

- *Inzamelvergunning*: Op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) mogen bepaalde gevaarlijke afvalstoffen – bijvoorbeeld zuren en logen - bij een hoeveelheid van ten hoogste 200 kg per afvalstof per afgifte, alleen worden ingezameld door een houder van een inzamelvergunning. Het betreft hier de houders van een KGA-inzamelvergunning als bedoeld in sectorplan 18 'KCA/KGA'. Onder deze afvalstoffen kunnen ook verpakkingen van zuren en logen of andere inzamelvergunningplichtige stoffen vallen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht. In de inzamelvergunning neemt het bevoegd gezag ook voorschriften op ten aanzien van het gescheiden houden van de in te zamelen afvalstoffen. Zie het beleidskader hoofdstuk B.7 voor de voorwaarden waaronder mengen kan worden vergund.
- Sinds 1988 is het [Convenant inzake resten en gebruikte verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen](#) van kracht. De Stichting Opruiming Restanten Landbouwbestrijdingsmiddelen (STORL) ziet toe op de uitvoering van het convenant. Conform het convenant kunnen ongeopende verpakkingen landbouwbestrijdingsmiddelen, voorzien van het STORL-merkteken, zonder creditering worden teruggebracht bij de distributeur. Het convenant regelt ook een schoonspoelplicht van lege verpakkingen van bestrijdingsmiddelen door de gebruikers van deze bestrijdingsmiddelen. Het opslaan van niet gereinigde verpakkingen voor later is niet toegestaan. Restanten van verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen die niet kunnen worden schoongespoeld kunnen kosteloos worden aangeboden bij een KGA-depot. Gemeenten ontvangen een vergoeding voor de gemaakte kosten op basis van een vaste prijs per kilo.

Producentenverantwoordelijkheid

In de Nederlandse regelgeving is voor verpakkingen producentenverantwoordelijkheid opgenomen. Producenten (waaronder ook de importeurs) zijn verantwoordelijk voor de inzameling of inname en verwerking van verpakkingen wanneer deze worden afgedankt, de recycling als materiaal en de bekostiging van deze handelingen. Afvalfonds Verpakkingen geeft hier namens alle producenten en importeurs collectief uitvoering aan deze verplichtingen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in

hoofdstuk [B.7](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie eerder in deze paragraaf).

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaard is verbranden als vorm van verwijdering en is er op gericht de gevaarlijke stoffen te verwijderen, al dan niet in combinatie met energierecuperatie.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 43c, geldt voor verpakkingsafval van overige gevaarlijke stoffen een stortverbod.

VI Overige informatie

Aandachtspunten t.a.v. preventie

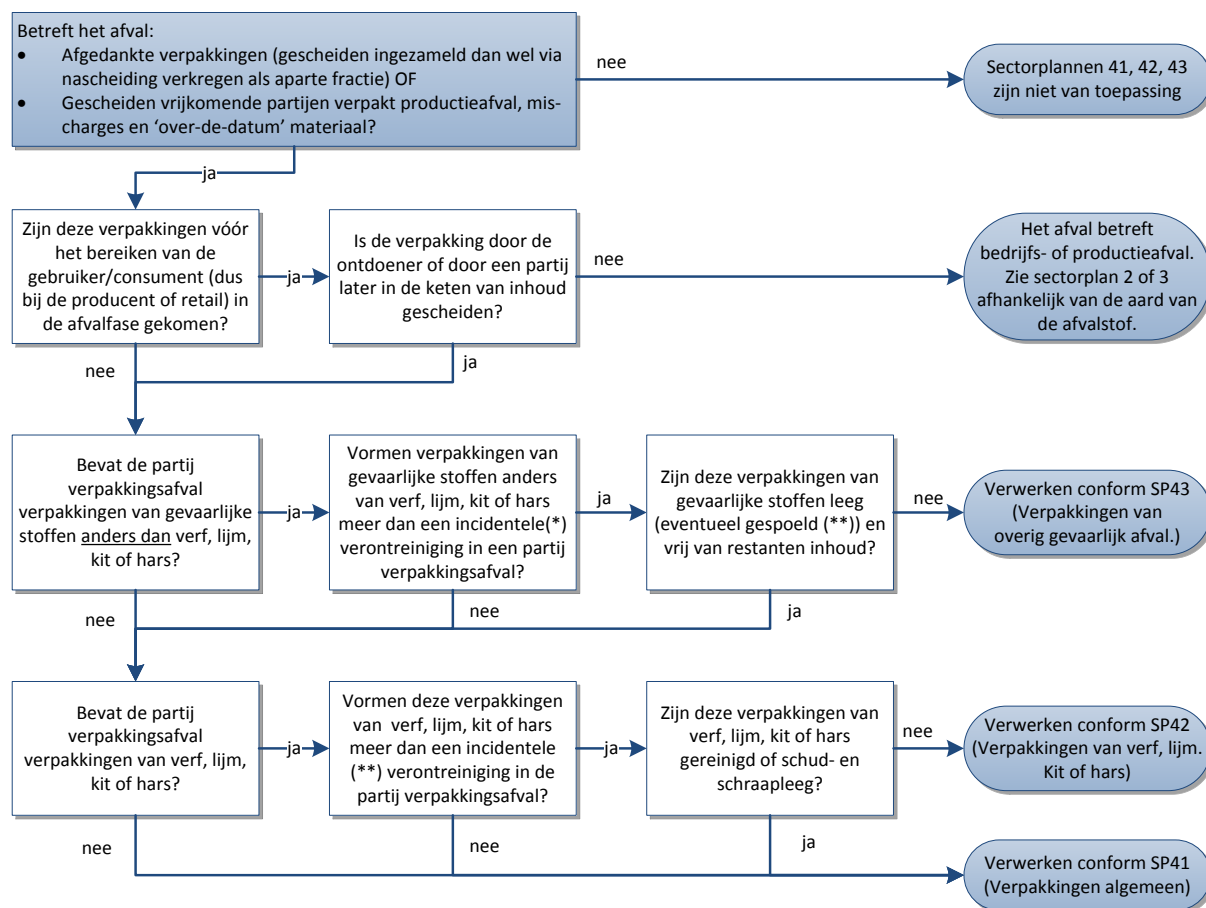
Bedrijven spelen een belangrijke rol bij het realiseren van afvalpreventie van verpakkingen. Dat kan door bij het ontwerp rekening te houden met de milieubelasting van een product in de afvalfase. Verpakkingen zijn bijvoorbeeld in de loop van de tijd lichter geworden of van vorm veranderd, waardoor voor dezelfde inhoud minder materiaal nodig is. In het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) is bepaald dat elke producent of importeur daartoe maatregelen zal nemen. Deze maatregelen moeten er voor zorgen dat:

- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat recycling wordt vergemakkelijkt,
- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat, indien het te verpakken product daarvoor geschikt is, hergebruik van de verpakking mogelijk is,
- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat het zoveel mogelijk de houdbaarheid van het verpakte product verlengt,
- een verpakking zodanig is ontworpen en vervaardigd dat het gewicht van de verpakking of van de combinatie van de verpakking en het verpakte product zo laag mogelijk is,
- bij de vervaardiging van een verpakking zo weinig mogelijk verpakkingsmateriaal wordt gebruikt, en
- bij de vervaardiging van een verpakking zoveel mogelijk gerecycled materiaal toegepast wordt.

Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022

Om invulling te geven aan de verplichtingen uit het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) hebben het ministerie van IenM (nu Infrastructuur en Waterstaat), het verpakkende bedrijfsleven en de VNG de [Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022](#) afgesproken. Via deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk werk te maken van het verduurzamen van de verpakkingen, het inrichten van de financiering van de inzameling en recycling van verpakkingen en zwerfafval, en het verbeteren van de monitoring van verpakkingen.

Relatie tussen sectorplan 41, 42 en 43

(*) Het is niet de bedoeling dat een partij reguliere verpakkingen onder SP43 komt wanneer er een incidentele spuitbus voor insecticiden tussen zit. In dergelijke gevallen dient de vergunning van de ontvanger te verplichten een dergelijke spuitbus te verwijderen, maar blijft de partij als geheel onder SP 41 vallen.

(**) Een verplichting tot spoelen geldt bijvoorbeeld voor verpakkingen van bestrijdingsmiddelen die vallen onder de STORL-regeling (zie SP43)

(***) Naar analogie met (*) leidt ook een enkel verblik er niet toe dat een partij reguliere verpakkingen onder SP42 komt. Het verblik dient, wanneer niet gereinigd of schud- en schraapleeg, te worden verwijderd en de partij als geheel blijft onder SP 41 vallen.

Sectorplan 44 Gasflessen en overige drukhouders

I Afbakening

Het gaat in dit sectorplan om gasflessen en overige drukhouders die niet onder een ander sectorplan vallen. Gasflessen en overige drukhouders zijn per definitie niet leeg. Indien gasflessen of drukhouders gevaarlijke of brandbare gassen hebben bevat, is sprake van gevaarlijk afval.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Gasflessen en overige drukhouders afgegeven bij de gemeentelijke milieustraat	<ul style="list-style-type: none"> Afkomstig van particulieren; Onbeheerd achtergelaten drukhouders; Drukhouders van de ontmanteling van drugslaboratoria.
Gasflessen en overige drukhouders afkomstig van diverse industrieën	Gasflessen en (overige) drukhouders in het afvalstadium, komen vooral vrij in de voedingsmiddelenindustrie, de farmaceutische industrie, de chemische industrie en de metaalverwerkende industrie.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Gasflessen en overige drukhouders	<ul style="list-style-type: none"> Recycling van <i>metalen</i> gasflessen/overige drukhouders eventueel voorafgegaan door reinigen indien de gassen gevaarlijk afval <i>betreffen</i>; Verwerken van de gassen conform b of c; Andere nuttige toepassing van overige gasflessen/overige drukhouders, eventueel voorafgegaan door reinigen indien de gassen gevaarlijk afval <i>betreffen</i>.
b	Niet-brandbare en niet-gevaarlijke gassen (lucht, zuurstof, stikstof, koolzuurgas en edelgassen zoals helium)	Aflaten van de gassen in de atmosfeer.
c	Brandbare en/of (milieu-) gevaarlijke gassen.	<ul style="list-style-type: none"> Verwijderen door verbranden (waar van toepassing rekening houdend met specifieke regelgeving); In geval het CFK, HCFK, HFK, PFK of SP6 betreft: verwerken overeenkomstig sectorplan 70.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking is toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op

basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van (voorbereiding voor) hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2). Voor gasflessen en overige drukhouders geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2). Voor gasflessen en overige drukhouders geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		Tenzij het gaat om uitvoer voor verwijderen omdat als eerste handeling de gassen worden verwijderd, om daarna recycling van gasflessen en overige drukhouders mogelijk te maken.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien hergebruik technisch mogelijk is en er geen wettelijke belemmeringen voor hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat dit niet in overeenstemming is met de minimumstandaard, tenzij eerst de gassen worden verwijderd in overeenstemming met de Nederlandse minimumstandaard om nuttige toepassing van gasflessen en overige drukhouders mogelijk te maken.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Een gasfles is een verplaatsbare drukhouder met een waterinhoud van niet meer dan 150 liter. Een drukhouder is een verzamelterm die flessen, grote cilinders, drukvaten, gesloten cryohouders en flessenbatterijen omvat. Sinds juni 2006 moeten alle gascilinders voldoen aan de kleuren van de Europese norm NEN-EN 1089-3.

Gasflessen en overige drukhouders, in het afvalstadium, komen vooral vrij in de voedingsmiddelenindustrie, de farmaceutische industrie, de chemische industrie en de metaalverwerkende industrie. Gemeenten ontvangen drukhouders afkomstig van particulieren, onbeheerd achtergelaten drukhouders en drukhouders van de ontmanteling van drugslaboratoria aangeboden.

Drukhouders zijn per definitie niet leeg. Zonder spoelen blijft een rest van de inhoud achter met een dampspanning die vrijwel gelijk is aan die van de atmosfeer waarin wordt afgelaten. Niet geheel lege, in het afvalstadium geraakte drukhouders die gevuld waren met gevaarlijke stoffen worden dan ook aangemerkt als gevaarlijk afval.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Spuitbussen met verf, lakken en andere stoffen	Zie SP42 (Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars)
Brandblussers	Zie SP45 (Brandblussers)
LPG-tanks	Zie SP50 (Tanks voor autogas)
CFK's, HCFK's, Halonen, HFK's, PFK's en SF6	Zie SP70 (Gereguleerde stoffen (CFK's, HCFK's en halonen) en gefluoreerde broeikasgassen (HFK's, PFK's en SF6))
Drukhouders die niet onder dit sectorplan of onder een verwant sectorplan vallen	Zie Beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 150111; 160116; 160504; 160505.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).

- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Gasflessen en overige drukhouders vallen onder categorieën 6A en 6B van [bijlage 5](#) van het LAP³:

- Categorie 6A: *brandblussers groter dan 1 kilogram en/of met gassen gevulde gasflessen, voor zover deze brandblussers respectievelijk gasflessen en overige drukhouders op basis van de Eural als gevaarlijk afval moeten worden aangemerkt.*
- Categorie 6B: *brandblussers groter dan 1 kilogram en/of met gassen gevulde gasflessen en overige drukhouders voor zover deze brandblussers respectievelijk gasflessen en overige drukhouders op basis van de Eural als niet gevaarlijk afval moeten worden aangemerkt.*

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

Voor gasflessen en overige drukhouders is bovendien van belang dat op grond van de [Activiteitenregeling milieubeheer](#), artikel 3.115, tweede lid onder d, gasflessen en overige drukhouders ook bij de gemeentelijke milieustraat gescheiden dienen te worden opgeslagen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Toelichting op de minimumstandaard

Gasflessen en drukhouders worden meermaals gebruikt. Uit veiligheidsoverwegingen mogen gasflessen en drukhouders slechts in het circuit voor hergebruik worden gebracht, nadat zij zijn geleegd en - als de inhoud een gevaarlijke afvalstof was - zijn gereinigd. Gespecialiseerde bedrijven richten zich op het leegzuigen van drukhouders. De geleegde drukhouders worden na controle hergebruikt door de leverancier van drukhouders.

Dit sectorplan kent een minimumstandaard voor zowel de gasfles/drukhouder als verpakking, als voor de (rest)gassen die in de drukhouder aanwezig zijn. Bij de verwerking moet rekening gehouden worden met de volgende bepalingen:

- Zodra een drukhouder niet meer hergebruikt kan of mag worden, moet de afvalverwerking gericht zijn op eerst de verwerking van de aanwezige (rest)gassen en vervolgens nuttige toepassing van de materialen waaruit ze bestaan, meer specifiek recycling indien het metalen flessen en drukhouders betreft (minimumstandaard).
- Gasflessen met niet-gevaarlijke gassen (lucht, zuurstof, stikstof, koolzuurgas en edelgassen zoals helium) mogen worden afgelaten in de atmosfeer (minimumstandaard).
- Gasflessen met gevaarlijke gassen moeten eerst worden gereinigd, waarna de brandbare en gevaarlijke gassen worden verwijderd door verbranding of hoogwaardiger verwerkt (minimumstandaard).

Een hoogwaardiger verwerking dan vastgelegd in de minimumstandaard is slechts voor een beperkt deel van de gassen mogelijk. Het vastleggen van een minimumstandaard op een hoogwaardiger niveau is daarom geen optie. Propaangas en butaangas kunnen worden hergebruikt als brandstof. De overige gassen kunnen - afhankelijk van chemische en fysische eigenschappen - worden verwerkt via een natte wasinstallatie of droge absorptie aan reagentia. Met opwerking van absorbens kunnen deze gassen worden hergebruikt.

Een knelpunt wordt gevormd door de drukhouders waarvan de kenmerken zijn uitgeslepen. Doordat de inhoud van de drukhouders onbekend is, kan het transport en de opslag tot gevaarlijke situaties leiden. Aan de hand van de afsluiters en de afmetingen van de cilinders kan vaak echter achterhaald worden welk gas met welke gevaareigenschappen zich in de drukhouder bevindt of heeft bevonden. Deze kenmerken zijn opgenomen in NEN 3268 "Gasflessen voor industriële toepassing - Afsluiters, nippels en wartels - Hoofdafmetingen en aansluitmaten".

De verwerking van in het afvalstadium geraakte acetyleenflessen vormt een probleem vanwege het naleveren van acetyleen gas door de metalen gascilinder. Acetyleenflessen bevatten naast acetyleen ook aceton en asbest. Het explosiegevaar vraagt om een aparte behandeling van deze gasflessen. Deze flessen worden in het buitenland verwerkt.

Europese verordening voor ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen

In Europese verordeningen staan verplichtingen voor ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen (f-gassen) en de installaties die deze stoffen bevatten. De verordeningen bevatten voorschriften over uitfasering van productie en gebruik, handel, emissiebeheersing, terugwinnen van gassen, verwerking/verwijdering van gassen en etikettering. Ook drukhouders, aerosolen en brandblussers die deze stoffen bevatten, vallen onder de bepalingen van deze verordening. Het gaat om de volgende verordeningen:

- [Verordening voor ozonlaagafbrekende stoffen: EG 1005/2009](#)
- [Verordening betreffende gefluoreerde broeikasgassen: EU 517/2014](#)

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid,

categorie 12, geldt voor gasflessen en overige drukhouders een stortverbod.

Sectorplan 45 Brandblussers

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Brandblussers, inclusief restanten blusmiddel	In dit sectorplan wordt onderscheid gemaakt in brandblussers met een inhoud van maximaal 1 kg en brandblussers met een inhoud groter dan 1 kg.
Restanten van blusmiddelen	Brandblussers zijn per definitie niet leeg. Afhankelijk van de aard van het blusmiddel is sprake van gevaarlijk afval.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Brandblussers met een inhoud van maximaal 1 kg	Verwijderen door verbranden.
b	Brandblussers met een inhoud groter dan 1 kg	Leeghalen van de brandblusser en vervolgens: <ul style="list-style-type: none"> • verwerken van het blusmiddel conform het bepaalde onder c; • recycling van de lege brandblusser, eventueel voorafgegaan door reinigen indien het blusmiddel gevaarlijk afval betreft.
c	Blusmiddel afkomstig uit verwerking b	Recycling. Indien recycling niet mogelijk is, is de minimumstandaard voor: <ul style="list-style-type: none"> • koolzuurgas: aflaten in de atmosfeer; • bluspoeder: verwijderen door storten; • schuimblusmiddelen: verwijderen door verbranden (lozen is niet toegestaan); • halonen en/of gefluoreerde broeikasgassen: verwerken conform sectorplan 70.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Voor brandblussers als bedoeld in par. II onder a en b, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van voorbereiden voor hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2.). Voor deze afvalstof geldt dat elke mate van storten te veel is (met uitzondering van storten van bij voorbereiden voor hergebruik van uitgevoerde brandblussers vrijkomende restanten bluspoeder dat niet voor recycling geschikt is).
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Voor brandblussers als bedoeld in par. II onder a en b, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13, par. B.13.5.2.). Voor deze afvalstof geldt dat elke mate van storten te veel is (met uitzondering van storten van bij recycling van uitgevoerde brandblussers vrijkomende restanten bluspoeder dat niet voor recycling geschikt is). Voor blusmiddel als bedoeld in par. II onder c
t.b.v. andere nuttige toepassing	Ja	Voor brandblussers als bedoeld in par. II onder a: Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2.). Voor deze afvalstof geldt dat elke mate van storten te veel is (met uitzondering van storten van bij nuttige toepassing van uitgevoerde brandblussers vrijkomende restanten bluspoeder dat niet voor recycling geschikt is).
	Nee	<ul style="list-style-type: none"> Voor brandblussers als bedoeld in par. II onder b, omdat recycling mogelijk is. Voor blusmiddel als bedoeld in par. II onder c, tenzij het blusmiddel betreft welke niet voor recycling geschikt is en er niet alsnog een deel van het blusmiddel wordt gestort.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden en t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Voor brandblussers als bedoeld in par. II onder a, inclusief de daarin aanwezige restanten blusmiddel, tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort. Voor (restanten van) blusmiddelen als bedoeld in par. II onder c waarvoor recycling niet mogelijk is.
	Nee	<ul style="list-style-type: none"> Voor brandblussers als bedoeld in par. II onder b, inclusief de daarin aanwezige restanten blusmiddel, omdat recycling mogelijk is. Voor (restanten van) blusmiddelen als bedoeld in par. II onder c indien recycling mogelijk is.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat nuttige toepassing van zowel de brandblussers als in vele gevallen het blusmiddel mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien er geen (wettelijke) belemmeringen voor het (voorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

t.b.v. verbranden en t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Voor brandblussers als bedoeld in par II onder a, inclusief de daarin aanwezige restanten blusmiddel, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard. • Voor blusmiddelen als bedoeld in par II onder c, waarvoor recycling niet mogelijk is en de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
	Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Voor brandblussers als bedoeld in par II onder b, inclusief de daarin aanwezige restanten blusmiddel, omdat recycling mogelijk is. • Voor blusmiddelen als bedoeld in par II onder c, waarvoor recycling mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat recycling van in ieder geval een deel van de materialen mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

Dit sectorplan heeft betrekking op de verwerking van brandblussers, alsmede en/of inclusief restanten van blusmiddelen. In dit sectorplan wordt onderscheid gemaakt in brandblussers met een inhoud van maximaal 1 kg en brandblussers met een inhoud groter dan 1 kg.

Bij brandblussers wordt onderscheid gemaakt in schuimblussers, koolzuurblussers, poederblussers (met BC- of ABC-poeder) en halonblussers. Daarnaast worden zeer kleine blusapparaten op de markt gebracht (inhoud < 1 kg) met diverse andere stoffen en/of gassen.

Eenvoudig afgelaten brandblussers zijn per definitie niet leeg. Zonder spoelen blijft een rest van de inhoud achter met een dampspanning die vrijwel gelijk is aan die van de atmosfeer waarin wordt afgelaten. Niet geheel lege, in het afvalstadium geraakte brandblussers die gevuld waren met gevaarlijke stoffen worden dan ook aangemerkt als gevaarlijk afval.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Drukhouders, niet zijnde brandblussers	Zie SP44 (Gasflessen en overige drukkouders)
Halonen	Zie SP70 (Gereguleerde stoffen (CFK's, HCFC's en halonen) en gefluoreerde broeikasgassen (HFK's, PFK's en SF6))
Brandblussers die als afvalstof worden aangemerkt en worden gebruikt voor instructiedoeleinden	Zie Beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160504; 160505.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).

- Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Brandblussers vallen onder categorieën 6A en 6B van [bijlage 5](#) van het LAP³:

- Categorie 6A: *brandblussers groter dan 1 kilogram en/of met gassen gevulde gasflessen, voor zover deze brandblussers respectievelijk gasflessen en overige drukhouders op basis van de Eural als gevaarlijk afval moeten worden aangemerkt.*
- Categorie 6B: *brandblussers groter dan 1 kilogram en/of met gassen gevulde gasflessen en overige drukhouders voor zover deze brandblussers respectievelijk gasflessen en overige drukhouders op basis van de Eural als niet gevaarlijk afval moeten worden aangemerkt.*

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Brandblussers komen zowel vrij bij huishoudens als bij bedrijven. Ten aanzien vrijkomen bij bedrijven geldt het volgende:

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

Voor brandblussers is bovendien ook van belang dat op grond van de [Activiteitenregeling milieubeheer](#), artikel 3.115, tweede lid onder d, brandblussers ook bij de gemeentelijke milieustraat gescheiden dienen te worden opgeslagen. Zie verder beleidskader B.3 Afvalscheiding.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden van het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Toelichting op de minimumstandaard

Een brandblusser wordt beschouwd als een verpakking met inhoud. Zowel voor de verpakking als de inhoud zijn in dit sectorplan minimumstandaarden geformuleerd.

Voor de vraag of sprake is van gevaarlijk afval moet de samenstelling van de inhoud (exclusief de verpakking) worden bepaald en getoetst aan de Europese Afvalstoffenlijst (zie de Euralcodes in deze paragraaf). ABC-bluspoeder en BC-bluspoeder zijn geen gevaarlijk afval. De inhoud van schuimblussers kan zowel gevaarlijk afval als niet-gevaarlijk afval zijn.

Eenvoudig afgelaten/gebruikte brandblussers zijn per definitie niet leeg. Zonder spoelen blijft een rest van de inhoud achter met een dampspanning die vrijwel gelijk is aan die van de atmosfeer waarin wordt afgelaten. Uit veiligheidsoverwegingen mogen brandblussers slechts in het circuit voor recycling worden gebracht, nadat zij zijn gelegeerd en – als de inhoud een gevaarlijke afvalstof was – zijn gereinigd. Niet geheel lege, in het afvalstadium geraakte brandblussers die gevuld waren met gevaarlijke stoffen worden dan ook aangemerkt als gevaarlijk afval.

Voor de restinhoud van eenvoudig afgelaten brandblussers geldt de minimumstandaard voor het verwerken van blusmiddel.

In het afvalstadium geraakte brandblussers worden door de producenten of leveranciers onklaar gemaakt en ontmanteld. Bij demontage van onbruikbare brandblusmiddelen wordt onderscheid gemaakt in brandblussers onder druk en brandblussers voorzien van een ingebouwd drukgaspatroon. In het eerste geval moet de druk worden afgelaten, in het tweede geval wordt de patroon (veelal gevuld met koolzuurgas) verwijderd en zo mogelijk gerecycled. Indien de patroon niet kan worden hergebruikt, moet de druk worden afgelaten en het metaal in het recyclingcircuit worden gebracht. De lege brandblusser moet worden afgevoerd voor nuttige toepassing.

Lozen van schuimblusmiddelen op het riool is niet toegestaan, aangezien dat leidt tot hinderlijke schuimvorming in het riool en op de afvalwaterzuivering (AWZI). Bovendien worden de gehalogeneerde surfactanten (= oppervlakteactieve stoffen) in de AWZI niet afgebroken.

Europese verordening voor ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen

In Europese verordeningen staan verplichtingen voor ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen (f-gassen) en de installaties die deze stoffen bevatten. De verordeningen bevatten voorschriften over uitfasering van productie en gebruik, handel, emissiebeheersing, terugwinnen van gassen, verwerking/verwijdering van gassen en etikettering. Ook drukhouders, aerosolen en brandblussers die deze stoffen bevatten, vallen onder de bepalingen van deze verordening. Het gaat om de volgende verordeningen:

- [Verordening voor ozonlaagafbrekende stoffen: EG 1005/2009](#)
- [Verordening betreffende gefluoreerde broeikasgassen: EU 517/2014](#)

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 12, geldt voor brandblussers, met uitzondering van bluspoeder, een stortverbod.

Sectorplan 46 Munitie

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting</i>
Oude of in beslag genomen munitie	Dit betreft in hoofdzaak oude of in beslag genomen munitie die niet meer geschikt is voor het gebruik waarvoor zij is ontworpen. Partijen die zijn voorzien van een 'explosieevenvrijverklaring' van de EOD vallen niet onder dit sectorplan.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

<i>Afvalstoffen / deelstroom</i>	<i>Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)</i>
Munitie	Verwijderen door verbranden of detoneren onder toepassing van de geldende veiligheidsvoorschriften

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2).
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	

t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ¹ dan verbranden of storten	Ja	Tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Nee	Omdat verwijdering door verbranden mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat verwijdering door verbranden mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

In artikel 1, onder 4, van de [Wet wapens en munitie](#) (Wwm) is 'munitie' gedefinieerd als 'patronen en andere voorwerpen, bestemd of geschikt om een projectiel of een giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende of soortgelijke stof met een vuurwapen af te schieten of te verspreiden, alsmede projectielen bestemd om afgeschoten te worden met een vuurwapen'. Ook onderdelen van die munitie, voor zover deze onderdelen geschikt zijn om munitie van te maken, en een zogenoemde losse patroon/losse flodder zijn munitie in de zin van de Wwm. Losse projectielen (kogels) en (niet gebruikte) slaghoedjes en hulzen worden daarom eveneens beschouwd als munitie. In dit sectorplan sluiten wij bij deze definitie aan.

Munitie voor luchtdrukwapens is geen munitie in de zin van artikel 1, onder 4, van de Wwm omdat het projectiel niet met een vuurwapen wordt afgeschoten.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Kruit	Zie SP48 (Explosief afval)
Onbruikbare traangasgranaten	Zie Beleidskader
Pepperspray	Zie Beleidskader
Munitie van luchtdrukwapens	Zie Beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160401.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Munitie valt onder categorie 109A of 109B van bijlage 5 van het LAP³: *Overig afval van buiten de inrichting afkomstig dat niet gestort mag worden volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het LAP*. Afhankelijk of een partij als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt, valt het onder de A of B variant. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in hoofdstuk B.3 moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader hoofdstuk B.7 (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

Daarnaast zijn er overigens ook andere redenen dan milieuhygiënische redenen zoals veiligheid om dit afval ook binnen categorie 108 gescheiden te houden van andere afvalstoffen.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook hoofdstuk B.3 Afvalscheiding.

Verder zijn de volgende aspecten van belang:

- Particulieren of bedrijven kunnen klein kaliber munitie (tot .50) afgeven bij plaatselijke politiebureaus.
- Het Munitiebedrijf, onderdeel van het Landelijk Bevoorradingsbedrijf Koninklijke Landmacht (LBBKL), is belast met de afvoer van oude en overtollige munitie afkomstig van militaire eenheden.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de Wet milieubeheer in het Besluit inzamelen afvalstoffen een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

Verder zijn de volgende aspecten van belang ten aanzien van inzameling en vervoer:

- De divisie Logistiek van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) zamelt alle in beslag genomen of op andere wijze verkregen klein kaliber munitie (tot .50) in. Deze afvalmunitie wordt opgeslagen in daarvoor bestemde voorzieningen van de Explosieven Opruimingsdiensten (EOD-en) van het ministerie van Defensie of van het KLPD.
- In beslag genomen en door derden aangeboden groot kaliber munitie (groter dan .50), waaronder ook torpedo's etc., wordt door het Munitiebedrijf opgeslagen in daarvoor bestemde voorzieningen van de EOD-en.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden

³ Ook de Arm kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

Vanwege veiligheidsoverwegingen is vernietiging door verbranden of detoneren de enige, reële verwerkingsoptie voor afvalmunitie. Hierbij worden zo mogelijk metalen delen (hulzen) gescheiden voor recycling. In het algemeen zal het vernietigen van afvalmunitie een vorm van verwijdering betreffen, maar zolang de veiligheid niet in het geding is, is nuttige toepassing niet uitgesloten.

De ruiming van explosieven, waaronder munitie mag, gelet op de zwaarwegende aspecten van openbare orde en veiligheid, uitsluitend plaatsvinden door en onder verantwoordelijkheid van de EOD-en. Het Explosieven Opruimingscommando Koninklijke Landmacht (EOCKL) coördineert dit. Bij detonatie wordt afvalmunitie op speciaal daarvoor aangewezen terreinen tot ontploffing gebracht. Hierbij kan sprake zijn van verwerking buiten de inrichting.

Bewaren als zelfstandige activiteit

Voor het uitsluitend opslaan van afvalmunitie (bewaren als zelfstandige activiteit) wordt alleen een Wm-vergunning verleend aan het Munitiebedrijf, EOCKL, EOD en KLPD en bedrijven die zijn gecertificeerd op grond van een beoordelingsrichtlijn voor het opsporen van conventionele explosieven. Daarnaast komen KGA/KCA-depots in aanmerking voor het bewaren van kleine hoeveelheden. Zie verder hoofdstuk B.5 Opslaan en Overslaan van het beleidskader, en in het bijzonder [hoofdstuk B.5](#), paragraaf B.5.5.1.1 over restrictief vergunningenbeleid.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 3, geldt voor munitie een stortverbod.

VI Overige informatie

- [Circulaire wapens en munitie 2016](#)

Sectorplan 47 Vuurwerk

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Niet afgestoken of niet tot ontbranding gekomen vuurwerk	<ul style="list-style-type: none"> Het gaat zowel om consumentenvuurwerk als om professioneel (evenementen- en theater)vuurwerk. De belangrijkste aanbieders van vuurwerkafval zijn de politie met in beslag genomen vuurwerk, gemeenten met voornamelijk (niet afgestoken of niet tot ontbranding gekomen) consumentenvuurwerk en bedrijven met (niet afgestoken of niet tot ontbranding gekomen) evenementen- of consumentenvuurwerk.
In beslag genomen vuurwerk	

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
Vuurwerk	Verwijderen door verbranden, in voorkomende gevallen voorafgegaan door een bewerking als flegmatiseren, waardoor de veiligheid is gewaarborgd.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2).
t.b.v. andere nuttige toepassing		

<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	--
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Ja	Tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard tenzij er als vervolghandeling alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen).
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat verwijdering door verbranden mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Vuurwerkafval is een gevaarlijke afvalstof en moet worden afgevoerd naar een erkende inzamelaar. Deze inzamelaar moet er zorg voor dragen dat het wordt afgevoerd naar een erkende verwerker. Beschadigd vuurwerk is niet meer geclassificeerd vuurwerk. Dit omdat de classificatie plaatsvindt inclusief de transportverpakking.

Vuurwerk is grofweg in drie klassen in te delen: professioneel (evenementen- en theater)vuurwerk, consumentenvuurwerk en fop- en schertsvuurwerk.

- Professioneel vuurwerk mag alleen worden afgestoken door deskundigen die daarvoor een vergunning hebben.
- Consumentenvuurwerk is het vuurwerk dat tijdens de jaarwisseling mag worden afgestoken. Het omvat siervuurwerk, zoals vuurpijlen, vuurpotten en fonteinen en knalvuurwerk, zoals rotjes.
- In de categorie fop- en schertsvuurwerk horen onder meer trekbommetjes, klappertjes en knalbonbons.

Het sectorplan heeft betrekking op professioneel vuurwerk en consumentenvuurwerk.

Onderscheid kan ook worden gemaakt naar de aard en werking van het vuurwerk. Bij professioneel vuurwerk komen de volgende vuurwerk(sub)klassen het meeste voor: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4S en 1.4G. Bij consumentenvuurwerk komen de (sub)klassen 1.4S en 1.4G voor.

In veel gevallen gaat het bij vuurwerk in het afvalstadium om in beslag genomen vuurwerk. De meest voorkomende redenen om vuurwerk in beslag te nemen zijn

- de opslaghoeveelheid van de milieuvergunning is overschreden,
- het is ondeugdelijk vuurwerk,
- het gaat om professioneel (evenementen- en theater)vuurwerk waarvan de houder niet beschikt over de vereiste vergunningen, en
- het betreft consumentenvuurwerk dat buiten de toegestane tijden werd gebruikt of op onjuiste wijze is aangeschaft (invoer).

Vuurwerkresten die door particulieren en gemeenten worden opgeveegd na oudjaar worden met het huisvuil afgevoerd. Deze stroom valt niet onder dit sectorplan maar onder het sectorplan 9 'Afval van onderhoud van openbare ruimten'. Zo nodig wordt dit afval vanuit veiligheidsoogpunt voor verbranding langdurig in water ondergedompeld. Dit wordt flegmatiseren genoemd: het minder reactief/niet-explosief maken door toevoeging van inertiserende stoffen, zoals bijvoorbeeld water. Verwerking volgens de minimumstandaard van [sectorplan 9](#) 'Afval van onderhoud van openbare ruimten' is dan geen probleem.

Op 1 maart 2002 is [het Vuurwerkbesluit](#) in werking getreden en in 2012 gewijzigd. Het besluit maakt onder meer onderscheid tussen consumenten- en professioneel vuurwerk, hanteert strikte veiligheidsafstanden voor vuurwerkbedrijven in relatie tot de bebouwde omgeving en stelt scherpere eisen aan de opslag van vuurwerk.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Fop- en schertsvuurwerk	Zie SP01 (Huishoudelijk restafval (inclusief grof))
Veegvuil nieuwjaarsdag	Zie SP09 (Afval van onderhoud van openbare ruimten)
Carbid	Zie SP48 (Overig explosief afval)
Vuurwerk dat als afvalstof wordt aangemerkt en dat door de politie, krijgsmacht en brandweer wordt gebruikt voor instructiedoeleinden	Zie Beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcode *kan* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160402.

Dit is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend

en niet deze Euralcode (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Vuurwerk valt onder [categorie 109A](#) van [bijlage 5](#) van het LAP³: *Overig afval van buiten de inrichting afkomstig dat niet gestort mag worden volgens het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) of een minimumstandaard uit het LAP, voor zover het op basis van de Eural als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt.* Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

Er kunnen overigens andere redenen dan milieuhygiënische zijn - denk aan veiligheid - om dit afval ook binnen categorie 108A gescheiden te houden van andere afvalstoffen.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Vuurwerk komen zowel vrij bij huishoudens als bij bedrijven.

Ten aanzien van vrijkomen bij bedrijven geldt het volgende:

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

Ten aanzien van vrijkomen bij huishoudens:

Uit oogpunt van veiligheid is het van belang is dat de aanbieder zich direct op een verantwoorde wijze kan ontdoen van vuurwerkafval. Gemeenten dienen op basis van [het Vuurwerkbesluit](#) aan particulieren gelegenheid te bieden overbodig of afgedankt consumentenvuurwerk af te geven.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

Vanwege veiligheidsoverwegingen is vernietiging door verbranden de enige reële verwerkingsoptie voor vuurwerk. In het algemeen zal het vernietigen van afvalvuurwerk een vorm van verwijdering betreffen, maar zolang de veiligheid niet in het geding is, is nuttige toepassing niet uitgesloten. Met nuttige toepassing wordt bijvoorbeeld bedoeld het gebruik voor instructiedoeleinden.

Opslag van afgegeven of in beslag genomen vuurwerk / bewaren als zelfstandige activiteit

Het [Vuurwerkbesluit](#) is niet van toepassing op in beslag genomen vuurwerk. De opslag tot 25 kg in beslag genomen vuurwerk met aan consumentenvuurwerk vergelijkbare eigenschappen in een politiebureau valt onder het [Activiteitenbesluit](#). Overige soorten vuurwerk mogen niet naar het politiebureau worden meegenomen. De opslag van meer dan 25 kg in beslag genomen vuurwerk met aan consumentenvuurwerk vergelijkbare eigenschappen of ander vuurwerk in een politiebureau is vergunningplichtig.

Voor het uitsluitend opslaan van afvalvuurwerk (bewaren als zelfstandige activiteit) wordt alleen een Wm-vergunning verleend aan de politie en Explosieven Opruimingsdiensten (EOD-en) van het ministerie van Defensie, het KLPD en bedrijven die zijn gecertificeerd op grond van een beoordelingsrichtlijn voor het opsporen van conventionele explosieven.

Daarnaast komen gemeentelijke depots in aanmerking voor het bewaren van kleine hoeveelheden. In het afvalstadium geraakt vuurwerk wordt beschouwd als onverpakt consumentenvuurwerk en moet overeenkomstig het [Vuurwerkbesluit](#) in ruimten voor onverpakt consumentenvuurwerk worden opgeslagen. In de vergunning moeten ook eisen worden gesteld aan de maximale hoeveelheid vuurwerkafval die wordt opgeslagen, de maximale opslagduur en aan de deskundigheid van de beheerder. Zie verder [hoofdstuk B.5](#) Opslaan en Overslaan van het beleidskader, en in het bijzonder paragraaf B.5.5.1.1 over restrictief vergunningenbeleid.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 3, geldt voor vuurwerk een stortverbod.

Sectorplan 48 Overig explosief afval

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting</i>
Explosieven van militaire herkomst	Voor zover deze niet vallen onder sectorplan 46 Munitie.
Ontplobbare stoffen voor civiel gebruik	Deze kennen hun toepassing bij het slopen van gebouwen en fundaties, het uitvoeren van seismisch onderzoek, de winning van delfstoffen en dergelijke. Ook zwart buskruid, signaleringspijlen en alarmpijlen zoals scheepsnoodsignalen vallen onder het begrip ontplofbare stoffen voor civiel gebruik.
Ontplobbare chemicaliën	Deze komen veelal vrij bij het opruimen van magazijnen van laboratoria, opleidingsinstituten en (vaak kleine) bedrijven.
Geïmproviseerde explosieven	Dit zijn voorwerpen die explosief materiaal bevatten en die op een zelf bedachte wijze zijn geplaatst of aangemaakt en normaliter zijn vervaardigd uit niet militaire middelen.
(Hand)granaten	--
Explosief materiaal uit het ontstekingsmechanisme van airbags en gordelspanners	De hoeveelheden explosief materiaal zijn in het algemeen vrij klein.

De belangrijkste aanbieders van overig explosief afval zijn de politie met in beslag genomen explosieven, laboratoria, opleidingsinstituten, (vaak kleine) bedrijven en autodemontagebedrijven.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

<i>Afvalstoffen / deelstroom</i>	<i>Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)</i>
Overig explosief afval	Verwijderen door verbranden of detoneren onder toepassing van de geldende veiligheidsvoorschriften.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2).
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	--
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Ja	Tenzij als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging).
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat verbranden als vorm van verwijderen mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

Overbrenging naar NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarde of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard, tenzij er als vervolghandeling alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort (nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen).
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Overig explosief afval bestaat uit explosief afval dat niet is aangemerkt als munitie (zie sectorplan 46 Munitie) of vuurwerk (zie sectorplan 47 Vuurwerk). In de tabel hieronder wordt voor een aantal van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan voorbeelden gegeven.

Afvalstoffen van dit sectorplan	Voorbeelden
Explosieven van militaire herkomst	Bommen of gevechtsladingen, geleide of ballistische projectielen, munitie voor artillerie, mortieren en kleinkaliberwapens, alle mijnen, torpedo's en dieptebommen, vernielingsladingen; al dan niet pyrotechnische vuurwerken; bundelrekken, moederbommen en dispensers, inrichtingen in werking gesteld door patronen en stuwstoffen en elektrische ontstekingsinrichtingen.
Ontplobbare stoffen voor civiel gebruik	Explosieven gebruikt voor het slopen van gebouwen en fundaties, het uitvoeren van seismisch onderzoek, de winning van delfstoffen en dergelijke. Alsook zwart buskruit, signaleringspijlen en alarmpijlen.
Ontplobbare chemicaliën	Het gaat om explosieve stoffen die geen zuurstof uit de atmosfeer nodig hebben om tot ontbranding of ontploffing te komen (zoals buskruit, pikrinezuur, nitrocellulose, semtex, raketstuwstof), voor zelfontbranding vatbare stoffen (zoals celluloidafval en fosfor) en stoffen die in contact met water brandbare gassen ontwikkelen (zoals kalium, natrium en carbid).

In het ontstekingsmechanisme van airbags en gordelspanners is een kleine hoeveelheid explosief materiaal verwerkt. In Nederland houden bedrijven zich bezig met de inzameling en verwerking van airbags en gordelspanners. Na ontmanteling wordt de gasgenerator gedeactiveerd en worden de overige bestanddelen voor recycling afgevoerd.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Het sectorplan heeft geen betrekking op chemische wapens of biochemische wapens. Chemische wapens zijn niet-explosieve wapens, waarbij de vrijkomende chemische stoffen een schadelijke of dodelijke werking hebben op mensen. Voorbeelden zijn mosterdgas, zenuwgas, traangas, braakgas, pepperspray. Biochemische wapens hebben hun oorsprong in of bestaan uit organismen.

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Voorwerpen onder druk	Zie SP44 (Gasflessen en overige drukhouders) Zie SP50 (Tanks voor autogas)
In beslag genomen munitie	Zie SP46 (Munitie)
Evenementen-, theater- en consumentenvuurwerk	Zie SP47 (Vuurwerk)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160110; 160403.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele verwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstof

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Overig explosief afval valt onder categorie 109A van [bijlage 5](#) van het LAP³: *overig afval van buiten de inrichting afkomstig dat niet gestort mag worden volgens het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) of een minimumstandaard uit het LAP, voor zover het op basis van de Eural als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt.*

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

Er kunnen overigens andere redenen dan milieuhygiënische zijn - denk aan veiligheid - om dit afval ook binnen categorie 108A gescheiden te houden van andere afvalstoffen.

Opslag ontplofbare stoffen

De bepalingen uit de [Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik](#) zijn voor dit sectorplan van belang.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

Indien explosieven worden aangeboden bij een bureau van een politieregio, dan vindt aanmelding bij de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) van het ministerie van Defensie plaats die zorgdraagt voor de afvoer van de explosieven.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

In de Ministerraad van 13 april 1999 is besloten dat de ruiming van explosieven gelet op de zwaarwegende aspecten van openbare orde en veiligheid, is voorbehouden aan de Explosieven Opruimingsdiensten (EOD-en) van het ministerie van Defensie. Het Explosieven Opruimingscommando Koninklijke Landmacht (EOCKL) coördineert dit. Sinds juni 2009 zijn deze organisaties samengevoegd tot één Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD). De EOD is bereid voor derden ontplofbare afvalstoffen en voorwerpen te vernietigen. Bij detonatie door de EOD worden explosieven op speciaal daarvoor aangewezen terreinen tot ontploffing gebracht. Hierbij kan sprake zijn van verwerking buiten de inrichting.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Bewaren als zelfstandige activiteit

Voor het uitsluitend opslaan van overig explosief afval (bewaren als zelfstandige activiteit) wordt alleen een Wm-vergunning verleend aan de politie en Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) van het ministerie van Defensie, het KLPD en bedrijven die zijn gecertificeerd op grond van een beoordelingsrichtlijn voor het opsporen van conventionele explosieven. Daarnaast komen gemeentelijke depots in aanmerking voor het bewaren van kleine hoeveelheden en mogen havenontvangstinstallaties (HOI's) ook afgedankt signaalvuurwerk uit de scheepvaart opslaan. In de vergunning moeten ook eisen worden gesteld aan de maximale hoeveelheid die wordt opgeslagen, de maximale opslagduur en aan de deskundigheid van de beheerder. Zie verder [hoofdstuk B.5](#) 'Over slaan en opslaan' van het beleidskader, en in het bijzonder paragraaf B.5.5.1.1 over restrictief vergunningenbeleid.

Toelichting op de minimumstandaard

De ruiming van explosieven is, gelet op de zwaarwegende aspecten van openbare orde en veiligheid, voorbehouden aan de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD). De EOD is bereid voor derden ontplofbare afvalstoffen en voorwerpen te vernietigen. Bij detonatie door de EOD worden explosieven op speciaal daarvoor aangewezen terreinen tot ontploffing gebracht. Hierbij kan sprake zijn van verwerking buiten de inrichting.

Vanwege veiligheidsoverwegingen is vernietiging door verbranden of detoneren de enige, reële verwerkingsoptie voor overig explosief afval. Hierbij worden zo mogelijk metalen delen gescheiden voor recycling. In het algemeen zal het vernietigen van afvalmunitie een vorm van verwijdering betreffen, maar zolang de veiligheid niet in het geding is, is nuttige toepassing - bijvoorbeeld in de dagbouw bij delfstoffenwinning in het buitenland - niet uitgesloten.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 3, geldt voor overig explosief afval een stortverbod.

Sectorplan 49 Ondergrondse tanks

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Opgegraven ondergrondse tanks, inclusief leidingen en appendages	Deze zijn veelal van metaal en bestaan in hoofdzaak uit de gereinigde metalen tanks zelf, leidingen en appendages.
Afvalstoffen die ontstaan na het reinigen van de tanks	Dit kan zijn: vloeistofresten, bitumen, schoonmaakmiddel, etc.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Opgegraven ondergrondse tanks	Inwendig en uitwendig reinigen van de tank en vervolgens: <ul style="list-style-type: none"> • Verwerken van de gereinigde metalen tank conform de minimumstandaard voor metalen (sectorplan 12); • Verwerken van de gereinigde kunststof tank conform de minimumstandaard voor kunststof (sectorplan 11);
b	Bij reiniging vrijkomende resten en afvalstoffen	Verwerken conform de daarvoor geldende minimumstandaarden of beleidskader. Het betreft vb. vloeistofresten, teer, bitumen, het bezinksel, oliehoudende schoonmaakmiddelen en verontreinigde spoelmiddelen.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van (voorbereiding

		voor) hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2). Voor opgegraven ondergrondse tanks geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader paragraaf B.13.5.2) en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor opgegraven ondergrondse tanks geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (van in ieder geval het metaal van de tank) mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat recycling (van in ieder geval de metalen) mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Nee	Omdat recycling (van in ieder geval de metalen) mogelijk is en omdat voorlopige verwijdering een te storten restfractie oplevert en overbrengen voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat recycling (van in ieder geval de metalen) mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Mits de beoogde toepassing bekend is en is toegestaan op basis van nationale regelgeving.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat recycling (van in ieder geval het metaal van de tank) mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat recycling (i.i.g. van de aanwezige metalen) mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Ondergrondse tanks werden in het verleden gebruikt voor de opslag van propaan/propeen, vloeibare brandstof, afgewerkte olie of bepaalde organische oplosmiddelen. Sinds het van kracht worden van het Besluit opslaan in ondergrondse tanks 1998 (BOOT) in 1998 is naar schatting meer dan 95% van het totaal aantal ondergrondse metalen opslagtanks (circa 200.000) die voor sanering in aanmerking kwamen verwijderd.

Sanering

Vanaf 1 januari 1999 moeten ongebruikte ondergrondse tanks worden verwijderd ([Activiteitenregeling milieubeheer](#), artikel 3.37). Deze plicht geldt niet voor ondergrondse tanks die vóór 1999 al gesaneerd zijn en waarvoor de gemeente heeft vastgesteld dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden. In het [Activiteitenbesluit](#) en in de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) is bepaald hoe moet worden omgegaan met het uit de bodem halen en verwijderen van deze tanks.

In de [Regeling bodemkwaliteit](#) staan de eisen waaraan erkende tanksaneringsbedrijven moeten voldoen. Van belang zijn de beoordelingsrichtlijnen Tanksaneringen-HBO/diesel (BRL-K902), Tanksaneringen (BRL-K904) en Tankreiniging (BRL-K905), en de Regeling Erkenning Installateurs Tankinstallaties (BRL-K903).

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Metaalafval en metalen bovengrondse tanks	Zie SP12 (Metalen)
Metaalafval met aanhangende olie of emulsie	Zie SP62 (Metalen met aanhangende olie of emulsie)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

Voor opgegraven ondergrondse tanks zijn geen eenduidige Euralcodes beschikbaar.

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is uitermate van belang dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Ondergrondse tanks vallen onder [categorie 5](#) van [bijlage 5](#) van het LAP³: *opgegraven ondergrondse tanks*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

Het grootste deel van (gereinigde) ondergrondse tanks wordt gerecycled.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Stortverbod

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa) is niet direct een stortverbod opgenomen voor ondergrondse tanks. Er zijn echter wel stortverboden opgenomen voor de belangrijkste materialen waar deze tanks uit bestaan, namelijk:

- Metalen; artikel 1, eerste lid, categorie 38.
- Kunststof en rubber; artikel 1, eerste lid, categorie 40.

Sectorplan 50 Tanks voor autogas

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
LPG- en CNG- (Groengas) tanks	Deze tanks komen vrij bij de demontage van autowrakken en bestaan in hoofdzaak uit metalen.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
LPG- en CNG-tanks	<p>Terugwinnen van de LPG-/CNG-resten uit de tank t.b.v. recycling van het gas door een vergunninghouder en vervolgens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiden voor hergebruik van de LPG-/CNG-tanks middels keuring. De aanwezigheid van het ECE-keurmerk is mede bepalend bij het beoordelen of een tank voor hergebruik in aanmerking komt. Zo nodig kan de tank bij twijfel een herkeuring ondergaan. • Wanneer voorbereiden voor hergebruik van de tank niet mogelijk is, is de minimumstandaard recycling van ten minste de aanwezige metalen.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat mate van (voorbereiding voor) hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2). Voor tanks voor autogas geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling of,	Ja	Voor tanks die niet voldoen aan de eisen om te worden hergebruikt,

t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2) en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor tanks voor autogas geldt dat elke mate van storten te veel is.
	Nee	Voor tanks waarvoor (voorbereiden voor) hergebruik mogelijk is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat voorbereiden voor hergebruik van de tanks en/of recycling van de metalen mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat voorbereiden voor hergebruik van de tanks en/of recycling van de metalen mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Nee	Omdat voorbereiden voor hergebruik van de tanks en/of recycling van de metalen mogelijk is.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat voorbereiden voor hergebruik van de tanks en/of recycling van de metalen mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.
t.b.v. recycling		
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat voorbereiden voor hergebruik, dan wel recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat voorbereiden voor hergebruik, dan wel recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen en/of voorbereiden voor hergebruik dan wel recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Om explosies bij het verwerken van autowrakken in shredders te voorkomen moeten LPG- en CNG-tanks (en overige drukhouders) uit autowrakken worden verwijderd (zie sectorplan 51 Wrakken van auto's en tweewielige motorvoertuigen).

In afwijking van LAP2, vallen ook CNG-tanks onder dit sectorplan. CNG is samengeperst aardgas (methaan). Aardgas is lichter dan lucht terwijl LPG als gas zwaarder is dan lucht. Aardgas stijgt dus op en verdwijnt, maar LPG blijft 'hangen'. Dit wil zeggen dat LPG zich bij een mogelijk lek over de vloer verspreidt en daar een explosief mengsel vormt. Aardgastanks staan wel onder hogere druk.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Gasflessen en andere drukhouders	Zie SP44 (Gasflessen en overige drukhouders)
Brandblussers	Zie SP45 (Brandblussers)
Autowrakken	Zie SP51 (Wrakken van auto's en tweewielige motorvoertuigen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcode kan betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160116.

Deze Euralcode is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is uitermate van belang dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

LPG-tanks vallen onder categorie 4 van bijlage 5 van het LAP³: *tanks voor vloeibaar autogas (LPG-, en CNG-tanks)*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in hoofdstuk B.3 moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader hoofdstuk B.7 (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook hoofdstuk B.3 Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de Wet milieubeheer in het Besluit inzamelen afvalstoffen een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling gaat gelden voor alle afvalstoffen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in hoofdstuk B.7 van het beleidskader.

Besluit beheer autowrakken

Op de verwijdering van LPG-tanks is Besluit beheer autowrakken van toepassing (zie verder sectorplan 51 - Wrakken van auto's en tweewielige motorvoertuigen).

Toelichting op de minimumstandaard

Uit voertuigen verwijderde LPG- en CNG-tanks worden ontgast (waarna de tank geen gevaarlijk afval meer is), waarbij het gas wordt opgeslagen en weer gebruikt als brandstof. De ontgaste tanks worden gereinigd. Vervolgens wordt beoordeeld in hoeverre de tank geschikt is voor hergebruik.

Van tanks die niet (meer) geschikt zijn voor hergebruik worden het staal van de tanks, het koper en de messing van de appendages en kabels gescheiden op soort en gerecycled in de metaalindustrie.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

³ Ook de Arm kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) is bepaald dat het storten van afvalstoffen die ontplofbaar, corrosief, oxiderend, licht ontvlambaar of ontvlambaar zijn, zoals omschreven in bijlage III bij [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) niet is toegestaan (categorie 3). Voor zover LPG- en CNG-tanks nog onder druk staan, kan daarom sprake zijn van een stortverbod. Daarnaast geldt het stortverbod voor metalen (categorie 38).

Sectorplan 51 Wrakken van auto's en tweewielige motorvoertuigen

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Wrakken van auto's	<ul style="list-style-type: none"> • Onder 'wrakken van auto's' vallen wrakken van personenauto's, lichte bedrijfsauto's (tot 3.500 kg) en drie- en vierwielige bromfietsen. • Onder 'wrakken van tweewielige motorvoertuigen' vallen brom-, snor- en motorfietsen. • Voor de definities van 'autowrak' en 'wrak van een tweewielig motorvoertuig' wordt verwezen naar artikel 1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer.
Wrakken van tweewielige motorvoertuigen	

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Afvalstoffen	Minimumstandaard voor verwerking ¹ (en eventuele voorwaarden)
Wrakken van auto's of tweewielige motorvoertuigen	Demontage volgens de voorschriften van het Activiteitenbesluit en vervolgens: <ul style="list-style-type: none"> • verwerken van de gedemonteerde onderdelen en afgetapte vloeistoffen conform de minimumstandaard uit relevante andere sectorplannen; • verder verwerken van het resterende wrak volgens de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Aan vergunningen voor bedrijven die wrakken van auto's shredderen worden sturingsvoorschriften verbonden die inhouden dat deze bedrijven het vrijkomende autoshredderafval, gelijkmatig over het jaar verdeeld aanbieden aan een verwerker die het autoshredderafval verwerkt volgens de minimumstandaard van [sectorplan 27](#). Dit sturingsvoorschrift mag alleen ontbreken wanneer de shredder zelf al zijn autoshredderafval verwerkt conform de minimumstandaard van autoshredderafval in [sectorplan 27](#).

- Voor autoshredderafval geldt de omschrijving zoals gehanteerd in [sectorplan 27](#).
- Met gelijkmatig over het jaar verdeeld wordt bedoeld dat bij minimaal maandelijks en bij voorkeur tweewekelijks de betreffende hoeveelheid wordt aangeboden.

De minimumstandaard voor de verwerking van autowrakken is gewijzigd ten opzichte van LAP2. Vergunningen voor bedrijven die wrakken van auto's shredderen dienen binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van LAP3 zodanig te worden gewijzigd, dat de hiervoor genoemde sturingsvoorschriften per direct aan de vergunning worden verbonden.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

¹ Voor autowrakken geldt een producentenverantwoordelijkheid; zie het [Besluit beheer autowrakken](#). Hierin zijn onder andere minimale eisen voor verwerking opgenomen waaraan producenten en importeurs moeten voldoen en hiervoor geldt een eigen opzet van monitoring. Het besluit kent ook eigen begrippen (zo is bijvoorbeeld sprake van 'hergebruiken als product'). Voor het toetsen of producenten en importeurs voldoen aan het verplichtingen in het kader van de producentverantwoordelijkheid gelden vanzelfsprekend de eisen en begrippen zoals die in het besluit worden aangehouden en niet de begrippen zoals die in het LAP worden gehanteerd.

Ontwikkelingen afvalstroom en minimumstandaard

Tijdens de planperiode wordt in het kader van het convenant Meer en Betere Recycling onderzocht of voor bepaalde componenten in shredderafval geen hoogwaardiger verwerking mogelijk is dan op dit moment het geval is. Mogelijk wordt als gevolg hiervan deze studie de minimumstandaard voor dit sectorplan gewijzigd.

Zie paragraaf VI voor toelichting op de verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2).
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Voor autowrakken: omdat op grond van het Besluit beheer autowrakken de afvalstof gedeeltelijk nuttig toegepast moet worden en nuttige toepassing ook mogelijk is. • Voor tweewielige motorvoertuigen: omdat nuttige toepassing van in ieder geval een groot deel van de materialen mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ² dan verbranden of storten		
t.b.v. storten ³		

Overbrenging naar Nederland:

Overbrenging naar NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarde of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien er geen (wettelijke) belemmeringen voor het (voorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		

² Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

³ Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

Sectorplan 51; Wrakken van auto's en tweewielige motorvoertuigen
Tekst sectorplan (kern van het beleid)

<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Voor autowrakken: omdat op grond van Richtlijn (EG) 2000/53 de afvalstof gedeeltelijk nuttig toegepast moet worden en nuttige toepassing ook mogelijk is. • Voor tweewielige motorvoertuigen: omdat nuttige toepassing van in ieder geval een groot deel van de materialen mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ²		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen en/of omdat nuttige toepassing mogelijk is (zie ook bij overbrenging t.b.v. overige vormen van verwijdering).

IV Overwegingen bij de afbakening

Sinds de tweede wijziging van het LAP vallen niet alleen autowrakken, maar ook wrakken van tweewielige voertuigen onder de reikwijdte van dit sectorplan.

Het [Activiteitenbesluit](#) bevat - deels verwijzend naar de Wegenverkeerswet - definities van 'autowrak', 'tweewielig motorvoertuig' en 'wrak van een tweewielig motorvoertuig'. Een toelichting op het begrip 'autowrak' is te vinden op de website van [Rijkswaterstaat Leefomgeving](#).

Autowrakken van particuliere huishoudens blijven een huishoudelijke afvalstof en worden pas aangeduid als een gevaarlijke afvalstof op het moment dat ze worden ingezameld of ingenomen. Autowrakken zijn na afgifte gevaarlijk afval, tenzij ze geen vloeistoffen of onderdelen bevatten die op grond van de Eural als een gevaarlijke afvalstof zijn aangemerkt.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Batterijen, accu's	Zie SP13 (Batterijen en accu's)
Shredderafval dat ontstaat bij het shredderen van autowrakken	Zie SP27 (Shredderafval)
Airbagmodules en aanspaninrichtingen voor veiligheidsgordels	Zie SP48 (Overig explosief afval)
LPG-tanks	Zie SP50 (Tanks voor autogas)
Banden	Zie SP52 (Banden), of Zie beleidskader (bijvoorbeeld voor fietsbanden)
Oliefilters	Zie SP55 (Oliefilters)
Afgewerkte olie	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
PCB-bevattende apparaten	Zie SP64 (PCB-houdende afvalstoffen)
Koel-, antivries- en ruitensproeiervloeistof	Zie SP67 (Halogeenaarne oplosmiddelen en glycolen)
Koudemiddelen	Zie SP70 (Gereguleerde stoffen (CFK's, HCFC's en halonen) en Gefluoreerde broeikasgassen (HFK's, PFK's en SF6))
Electrische en elektronische onderdelen van autowrakken zoals navigatie, radio's en speakers	Zie SP71 (afgedankte elektrische en elektronische apparatuur)
Kwikhoudende onderdelen	Zie SP82 (Kwikhoudend afval)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160104; 160106.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).

- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Autowrakken vallen onder categorie 1 of 2 van bijlage 5 van het LAP⁴: *autowrakken*.

Afhankelijk of een partij als gevaarlijk afval moet worden aangemerkt, valt deze onder categorie 1 of categorie 2. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. ontdoener van de afvalstoffen

Autowrakken komen zowel vrij bij huishoudens als bij bedrijven.

Ten aanzien van vrijkomen bij bedrijven geldt het volgende:

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

Ten aanzien van vrijkomen bij particulieren/huishoudens geldt het volgende:

Autowrakken afkomstig van huishoudens zijn van de gemeentelijke zorgplicht uitgezonderd, omdat de verantwoordelijkheid voor het beheer van autowrakken bij de producenten en importeurs van auto's ligt. Op grond van het [Besluit beheer autowrakken](#) zijn gemeenten verplicht om in de plaatselijke verordening regels op te nemen over het overdragen van autowrakken.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

In Nederland is een systeem opgezet voor het inzamelen (en verwerken) van autowrakken door de

⁴ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Stichting Auto & Recycling. Hierin zijn de belangrijkste brancheorganisaties in de automobielsector vertegenwoordigd. Deze stichting heeft Auto Recycling Nederland BV (ARN) opgericht. ARN sluit contracten met autodemontagebedrijven. Deze verplichten zich om autowrakken kosteloos in te nemen, te demonteren en te laten verwerken volgens de voorwaarden van ARN. Dit systeem van inzamelen en verwerken is overgenomen in het [Besluit beheer autowrakken](#).

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Voor het oprichten van een inrichting voor de demontage van wrakken van tweewielige motorvoertuigen is een omgevingsvergunning beperkte milieutoets nodig. Daarbij moet worden getoetst aan het LAP.

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

1. Relatie met regelgeving

Paragraaf 3.3.3 van het [Activiteitenbesluit](#) bevat voorschriften omtrent het demonteren van autowrakken en - sinds 2014 - van wrakken van tweewielige motorvoertuigen, nader uitgewerkt in de [Activiteitenregeling](#). Het opnemen van de regels voor het demonteren van wrakken van tweewielige motorvoertuigen in het Activiteitenbesluit komt voort uit de [Green Deal Scooterrecycling](#). Met deze Green Deal wordt gestreefd naar meer recycling door minder regels.

Voor het verwerking van autowrakken is ook het [Besluit beheer autowrakken](#) en het [Besluit beheer autobanden](#) van toepassing. In het Besluit beheer autowrakken worden andere termen en definities gebruikt voor vormen van nuttige toepassing dan in de Wet milieubeheer. In het kader van het Besluit beheer autowrakken gelden dan ook de daarin opgenomen termen en definities. Ook de doelstellingen in het besluit zijn gekoppeld aan die termen en definities.

Het beleid zoals uitgewerkt in het Besluit beheer autowrakken is gericht op het bevorderen van nuttige toepassing van de verschillende materialen en onderdelen van autowrakken, bij voorkeur in de vorm van hergebruik van onderdelen en recycling van materialen.

2. Sturing

Voor autowrakken geldt een systeem van producentenverantwoordelijkheid. Met dit systeem moet vanaf 2015 95% nuttige toepassing en 85% recycling worden gerealiseerd. Deze doelstelling is in lijn met de Europese doelstelling in de [Richtlijn autowrakken](#).

Om deze doelstelling te halen is het noodzakelijk dat autoshrederafval op de juiste wijze wordt verwerkt. Daarnaast is in [sectorplan 27](#) aangegeven wat voor deze afvalstroom als te halen milieuprestatie wordt beschouwd.

Onder de werking van LAP2 kwam het regelmatig voor dat installaties die het betreffende shrederafval op de juiste manier konden verwerken het ene moment weinig afval aangeboden kregen en op het andere moment meer dan ze konden hebben, terwijl er tussendoor ook shrederafval werd gestort. Dit is niet alleen milieuhygiënisch nadelig, maar brengt ook de realisatie van de Europese doelstellingen voor autowrakken in gevaar. Om die reden dienen aan vergunningen voor installaties die autowrakken shredderen sturingsvoorschriften te worden verbonden om dit te voorkomen en zeker te zijn dat installaties die voldoen aan de minimumstandaard van sectorplan 27 zo optimaal mogelijk worden benut en storten van autoshrederafval wordt geminimaliseerd.

Zie voor sturingsvoorschriften ook paragraaf D.2.2.4.2 van het beleidskader.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies.

Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 13, geldt voor autowrakken, zijnde motorrijtuigen op meer dan twee wielen die een afvalstof zijn als bedoeld in [artikel 1.1 van de Wet milieubeheer](#), of onderdelen van zodanige autowrakken een stortverbod.

VI Actualisatie vergunning

Om ervoor te zorgen dat afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk worden verwerkt en dat voor vergelijkbare bedrijven vergelijkbare eisen gelden, is het van belang dat vergunningen worden geactualiseerd als de minimumstandaard wordt gewijzigd. Artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht zal hiervoor de mogelijkheid bieden, aangezien dit artikel wordt aangevuld met de verplichting voor het bevoegd gezag om binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van een nieuw LAP of een wijziging van het LAP:

- na te gaan of de vergunning voldoet aan de minimale hoogwaardigheid van verwerking van afzonderlijke afvalstoffen of categorieën afvalstoffen zoals beschreven in het afvalbeheerplan en, indien nodig,
- de vergunning(voorschriften) te actualiseren (zie ook [D.5](#) van het beleidskader).

De minimumstandaard voor de verwerking van autowrakken is gewijzigd ten opzichte van LAP2. Aan de vergunningen voor bedrijven die wrakken van auto's shredderen worden sturingsvoorschriften verbonden die inhouden dat deze het autoshredderafval gelijkmatig over het jaar verdeeld aanbieden aan een verwerker die het autoshredderafval verwerkt volgens de minimumstandaard van [sectorplan 27](#). Een uitleg van de begrippen autoshredderafval en gelijkmatig is opgenomen bij de minimumstandaard in paragraaf II van dit sectorplan. Vergunningen voor bedrijven die wrakken van auto's shredderen dienen op grond van artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van LAP3 zodanig te worden gewijzigd, dat de hiervoor genoemde sturingsvoorschriften aan de vergunning worden verbonden. Het opnemen van een overgangstermijn is niet nodig, zodat de wijziging zal ingaan op het moment dat de vergunning in werking is getreden.

VII Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

In het kader van het convenant Meer en Betere Recycling wordt gewerkt aan het maken van onderscheid tussen vormen van recycling. Het principe hiervan is opgenomen in de hoofdstukken [A.4](#) (Uitgangspunten), [B.9](#) (Recycling) en [D.2](#) (minimumstandaard). Voor bepaalde onderdelen van autowrakken bestaat een keuzemogelijkheid om deze vooraf selectief te demonteren of deze materialen achteraf via het shredderafval nuttig toe te passen. In het eerste deel van de planperiode wordt nagegaan of hier componenten bij zijn waarvoor het meerwaarde kan hebben om onderscheid te maken en beleidsmatig ook actief te gaan sturen naar één van de vormen. Als uit dit onderzoek komt dat dit meerwaarde heeft en ook reëel (voldoende verwerkingscapaciteit, acceptabel kostenniveau, etc.) is, kan dit leiden tot aanpassing van de minimumstandaard en eventueel ook tot aanpassing van wet- en regelgeving.

Sectorplan 52 Banden

I Afbakening

Afgedankte banden komen vrij bij demontage van autowrakken en bij onderhoud en reparatie van voertuigen en aanhangwagens.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Banden	Dit betreft uitsluitend: <ul style="list-style-type: none"> • Banden afkomstig van voertuigen als bedoeld in artikel 1, sub a van het Besluit beheer autobanden (ofwel van personenauto's, lichte bedrijfsauto's en aanhangwagens daarbij); • Banden die daarmee qua samenstelling vergelijkbaar zijn (banden van tweewielige motorvoertuigen, vrachtwagens, bussen, landbouwvoertuigen en dergelijke).

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Banden	Recycling ¹ .
b	Banden die niet voor recycling geschikt zijn.	'Andere nuttige toepassing' (bijvoorbeeld hoofdgebruik als brandstof). Dit betreft banden die - bijvoorbeeld door een specifieke samenstelling of vervuiling - niet voor recycling geschikt zijn, of waarvoor de recyclingroute zo duur is dat de kosten voor afgifte door de producent/ontdoener meer zouden bedragen dan € 205,- per ton.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

Ontwikkelingen afvalstroom en minimumstandaard

Tijdens de planperiode wordt in het kader van het Convenant Meer en Beter Recycling onderzocht of voor bepaalde banden waarvoor meerdere vormen van recycling mogelijk zijn een specifieke vorm van recycling hoogwaardiger is dan andere. Mogelijk wordt als gevolg hiervan deze studie de minimumstandaard voor dit sectorplan gewijzigd.

Zie paragraaf VI voor toelichting op de verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking

¹ Voor autobanden als bedoeld in het [Besluit beheer autobanden](#) geldt een producentenverantwoordelijkheid; in dit besluit zijn onder andere minimale eisen voor verwerking opgenomen waaraan producenten en importeurs moeten voldoen en hiervoor geldt een eigen opzet van monitoring maar kent ook eigen begrippen (zo is bijvoorbeeld sprake van 'hergebruik als materiaal'). Voor het toetsen of producenten en importeurs voldoen aan het verplichtingen in het kader van de producentverantwoordelijkheid gelden vanzelfsprekend de eisen en begrippen zoals die in Besluit worden aangehouden en niet deze minimumstandaard.

voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie ook beleidskader paragraaf B.13.5.2). Voor banden geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij er alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie ook beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2) en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor banden geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling mogelijk is, tenzij het banden betreft als bedoeld in paragraaf II onder b en: <ul style="list-style-type: none"> • uit de kennisgeving blijkt dat recycling niet mogelijk is vanwege de aard of samenstelling van de afvalstof of dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 205,-/ton én, • er niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ² dan verbranden of storten		
t.b.v. storten ³	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien er geen (wettelijke) belemmeringen voor het (voorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ²		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat nuttige toepassing mogelijk is.

² Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

³ Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Afgedankte banden komen met name vrij bij onderhoud, reparatie en/of demontage van tweewielige motorvoertuigen, autowrakken en aanhangwagens.

Banden van fietsen en banden die niet zijn bedoeld voor het wegverkeer zoals banden van vliegtuigen vallen niet onder de reikwijdte van dit sectorplan. Alle overige banden vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar niet onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Andere typen banden zoals fietsbanden, vliegtuigbanden, etc.	Zie SP11 (Kunststof en rubber)
Snijdsel en restanten van rubber afkomstig van productieproces van banden	Zie SP11 (Kunststof en rubber) of, Zie SP03 (Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen)
Autowrakken	Zie SP51 (Wrakken van auto's en tweewielige motorvoertuigen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 160103; 191204.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Banden vallen onder categorie 3 van bijlage 5 van het LAP⁴: *banden afkomstig van voertuigen als bedoeld in artikel 1, sub a van het Besluit beheer autobanden alsook banden die daarmee qua samenstelling vergelijkbaar zijn*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in hoofdstuk B.3 moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader hoofdstuk B.7 (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. ontdoener van de afvalstoffen

Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook hoofdstuk B.3 Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de Wet milieubeheer in het Besluit inzamelen afvalstoffen een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

Het Besluit beheer autobanden verplicht producenten en importeurs van autobanden om te zorgen voor de inzameling en verwerking van afgedankte autobanden (zie verder onder 4. Verwerking).

Op grond van de Activiteitenregeling milieubeheer, artikel 3.115, tweede lid onder g, dienen banden van voertuigen bij de gemeentelijke milieustraat gescheiden te worden opgeslagen. Indien banden van voertuigen op de gemeentelijke milieustraat niet gescheiden wordt opgeslagen, moet via nascheiding of op een andere wijze een zelfde niveau van afvalscheiding worden bereikt waarmee een zelfde niveau van recycling kan worden bereikt als wat zou zijn bereikt bij het reeds gescheiden houden op de milieustraat. Zie verder beleidskader hoofdstuk B.3 Afvalscheiding.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen hoofdstuk B.7 van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

De uit milieuoogpunt meest gewenste beheerwijze is voorbereiden voor hergebruik. Dit is echter slechts voor een beperkt deel van de autobanden - en dan met name vrachtwagenbanden (in praktijk gaat het dan met name om het voorzien van banden van een nieuw loopvlak) - zowel technisch als economisch mogelijk. De minimumstandaard is daarom geformuleerd op het niveau van recycling.

Hoewel in mindere mate dan bij voorbereiden voor hergebruik is ook recycling niet in alle gevallen mogelijk. Om die reden komt - in gevallen waarin banden niet geschikt zijn voor voorbereiden voor

⁴ Ook de Arm kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

hergebruik of recycling – andere nuttige toepassing (in praktijk betreft het dan met name hoofdgebruik als brandstof) als uitzondering voor een vergunning in aanmerking. In de vergunningen voor dit alternatief wordt bij de acceptatiegrenzen aandacht besteed aan het voorkomen van verbranden van partijen die wel voor recycling in aanmerking komen. Ook kan in paragraaf III zijn aangegeven dat overbrenging t.b.v. andere nuttige toepassing in dit geval kan worden toegestaan.

Naast technische overwegingen die recycling onmogelijk maken, kan recycling voor bepaalde partijen ook relatief duur zijn. Ook in die gevallen voorziet de minimumstandaard in een mogelijkheid om alsnog andere nuttige toepassing mogelijk te maken. De grenswaarde hiervoor is € 205,- per ton afval. Een toelichting op welke kosten daarin worden meegenomen is opgenomen in [hoofdstuk A.4](#), § A.4.6. van het beleidskader. Ook kan in paragraaf III zijn aangegeven dat overbrenging t.b.v. andere nuttige toepassing in dit geval kan worden toegestaan.

In [hoofdstuk B.13](#), § B.13.3.3 van het beleidskader staat aangegeven welke informatie het kennisgevingsdossier moet bevatten ingeval de afvalstoffen t.b.v. bovenstaande verwerking worden overgebracht.

Besluit beheer autobanden

Het [Besluit beheer autobanden](#) verplicht producenten en importeurs van autobanden om te zorgen voor de inzameling en verwerking van afgedankte autobanden. Het besluit is alleen van toepassing op autobanden van personenauto's en bedrijfsauto's die lichter zijn dan 3.500 kg en vervoermiddelen die voortbewogen kunnen worden door de betreffende auto's. De manier waarop bedrijven hier invulling aan geven moet gemeld worden aan de Minister van IenW (Infrastructuur en Waterstaat). Het meldingsformulier is opgenomen in de [Regeling beheer autobanden](#).

Op initiatief van de producenten en importeurs van autobanden, aanhangwagens en caravans is in Nederland sinds 2004 een systeem opgezet voor het structureel en verantwoord inzamelen en recyclen van autobanden. In Nederland worden alle gebruikte banden uit de vervangingsmarkt door RecyBEM ingezameld en op een milieuverantwoorde manier verwerkt. Per 7 juli 2015 heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu (nu IenW) het RecyBEM-systeem algemeen verbindend verklaard. Voor iedere nieuwe auto-, caravan- of aanhangwagenband die op de Nederlandse markt gebracht wordt, dient de afvalbeheerbijdrage betaald te worden aan de Vereniging BEM. Deze AVV zorgt ervoor dat alle producenten en importeurs verplicht worden bij te dragen aan de kosten van de inzameling en recycling van autobanden. RecyBEM is de uitvoeringsorganisatie van het Besluit beheer autobanden.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 14, geldt een stortverbod voor banden afkomstig van motorrijtuigen en aanhangwagens als bedoeld in [artikel 1 van de Wegenverkeerswet 1994](#).

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

In het kader van het Convenant Meer en Betere Recycling wordt gewerkt aan het maken van onderscheid tussen vormen van recycling. Het principe hiervan is opgenomen in de hoofdstukken [A.4](#) (Uitgangspunten), [B.9](#) (Recycling) en [D.2](#) (Minimumstandaard). Dit sectorplan heeft betrekking op een afvalstroom waarvoor mogelijk meerdere vormen van recycling mogelijk zijn. In het eerste deel van de planperiode wordt nagegaan het voor banden meerwaarde kan hebben om onderscheid te maken en beleidsmatig ook actief te gaan sturen naar één van de vormen. Als uit dit onderzoek komt dat dit meerwaarde heeft en ook reëel (voldoende verwerkingscapaciteit, acceptabel kostenniveau, etc.) is, kan dit leiden tot aanpassing van de minimumstandaard.

Sectorplan 53 Afval van schepen

I Afbakening

Dit sectorplan betreft afvalstoffen die bij het in bedrijf zijn van of het onderhoud aan een schip aan boord ontstaan. Afvalstoffen worden als scheepsafvalstoffen beschouwd tot op het moment van acceptatie aan land, waar deze afvalstoffen meestal met vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen worden verwerkt. Na acceptatie bij de eerste ontvanger aan land, wordt er administratief geen onderscheid meer gemaakt tussen scheepsafvalstoffen enerzijds en overige bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen anderzijds.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
1. olie- en vethoudend scheepsafval	Voor de exacte invulling van deze vijf soorten afvalstoffen wordt verwezen naar de begrippenlijst van het LAP onder 'afval van vaartuigen'.
2. ladingrestanten	
3. waterig afval en slops	
4. ladinggerelateerde afvalstoffen	Dit sectorplan omvat zowel afvalstoffen van schepen uit de binnenvaart, de zeevaart als van visserij-schepen.
5. overig afval uit vaartuigen	

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II.a Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	chemicaliën-houdend niet-waterig afval	Verwijderen door verbranden
b	overige afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan	Verwerken conform de daarvoor gelden minimumstandaarden elders in dit LAP of – indien geen ander sectorplan van toepassing is – toetsen aan de afvalhiërarchie uit hoofdstuk A.4 , § A.4.2 van het beleidskader

II.b Opslag

De bestaande praktijk dat inzamelaars van scheepsafvalstoffen een ontheffing kunnen krijgen van het verbod tot het opslaan van gevaarlijke afvalstoffen buiten inrichtingen (art. 10.54 [Wm](#)) aan boord van een inzamelvaartuig wordt gecontinueerd. Gelet op het streven naar effectief toezicht is een opslagtermijn van maximaal 30 dagen doelmatig. De opslagtermijn van maximaal 30 dagen kan in uitzonderingsgevallen op gemotiveerd verzoek worden aangepast.

Verlenging van deze opslagtermijn moet tot een minimum beperkt blijven. Een langere opslagtermijn betekent een groter risico op calamiteiten en bemoeilijkt een effectief toezicht. Bovendien kan het leiden tot onnodig lang rondvaren met afvalstoffen en/of het verminderen van laadruimte die beschikbaar is voor de inzamelactiviteiten. Dit gaat bovendien gepaard met extra energieverbruik. Verlenging van de opslagtermijn kan uitsluitend worden toegestaan, indien:

- afvoer van de betreffende scheepsafvalstof naar in Nederland gelegen inrichtingen die de afvalstof tenminste even hoogwaardig als de minimumstandaard verwerken, niet mogelijk is; en
- afvoer van de betreffende scheepsafvalstof naar in Nederland gelegen inrichtingen waar tijdelijke opslag plaatsvindt, niet mogelijk is; en
- het voorgaande ten genoegen van het bevoegd gezag is aangetoond.

In het besluit tot verlenging van de opslagtermijn geldt altijd voor een beperkte duur en een beperkte opslagtermijn. Deze termijnen worden afgestemd op de termijn die nodig is om afvoer

naar opslag- of verwerkingsmogelijkheden te realiseren, maar uiterlijk na 6 maanden is de opslagtermijn weer teruggebracht tot maximaal 30 dagen.

Gedurende de periode waarin de inzamelvergunning opslag op het schip toestaat, zijn er periodes dat het inzamelmiddel is afgemeerd aan een inrichting/kade van de inzamelaar. Aangezien een afgemeerd inzamelmiddel in die periodes onder de werkingssfeer valt van de Wm-vergunning voor de inrichting, dient in die vergunning rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van dit inzamelmiddel en de eventueel daar opgeslagen afvalstoffen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In dit sectorplan wordt voor de overbrenging vanuit of naar Nederland van afval van de scheepvaart geen specifiek beleid geformuleerd.

IV Overwegingen bij de afbakening

In dit sectorplan is voor de meeste afvalstoffen die vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan geen minimumstandaard opgenomen omdat de verwerking van deze afvalstoffen in andere sectorplannen of in het beleidskader wordt beschreven. De reden hiervoor is dat scheepsafvalstoffen op het moment van verwerking binnen een inrichting niet meer als scheepsafvalstoffen worden beschouwd. Op een zeker moment wordt dit afval vaak samen met vergelijkbare stromen van land verwerkt en dan kan er geen onderscheid meer worden gemaakt tussen afval van schepen en afval van land. Uitgangspunt is dat gedurende de hele inzamel- en transportfase het afval als scheepsafval herkenbaar moet zijn en moet worden geregistreerd. Dit verandert niet wanneer in deze fase de ene inzamelaar het afval afgeeft aan een andere inzamelaar. Afval van schepen verliest dit specifieke karakter pas nadat het door een inrichting aan land is geaccepteerd en zo nodig gemeld. Binnen de administratie van deze eerste ontvanger aan land moet het ook als ontvangst van scheepsafval worden opgenomen.

Het feit dat afvalstoffen van schepen afkomstig zijn, maakt in het algemeen niet dat daardoor een specifieke minimumstandaard nodig is. De beheerwijze van bijvoorbeeld KGA, oliehoudende afvalstoffen of huisvuil afkomstig van schepen verschilt niet met die van vergelijkbare landstromen. Indien er voor een bepaalde afvalstof geen passende minimumstandaard van toepassing is, wordt de verwerking van de betreffende afvalstroom direct getoetst aan de afvalhiërarchie van [hoofdstuk A.4](#), paragraaf A.4.2 van het beleidskader.

Voor een aantal scheepsafvalstoffen is hieronder een verwijzing opgenomen naar andere sectorplannen waar een van toepassing zijnde minimumstandaard is opgenomen (dit is *niet* limitatief).

Afvalstoffen	Sectorplan
Huisvuil afkomstig van schepen	Zie SP01 (Huishoudelijk restafval) Zie SP04 (Gescheiden ingezameld papier en karton) Zie SP05 (Gescheiden ingezameld textiel) Overige relevante sectorplannen en beleidskader
Keukenafval en etensresten die afkomstig zijn van internationaal opererende vervoermiddelen	Zie SP02 (Restafval van bedrijven)
Metalen	Zie SP12 (Metalen)
Batterijen en accu's	Zie SP13 (Batterijen en accu's)
Scheepvaart gerelateerd zuiveringsslib	Zie SP16 (Waterzuiveringsslib)
KGA	Zie SP18 (KCA/KGA)
Ladinggerelateerde houten afvalstoffen als pallets, stootblokken, wiggen, etc.	Zie SP36 (Hout)
Oliefilters	Zie SP55 (Oliefilters)
Afgewerkte olie	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Olie-water mengsels en olie/water/slib mengsels (niet met chemicaliën verontreinigd)	Zie SP58 (Olie/water mengsels, olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben)
PCB-houdende olie	Zie SP64 (PCB-houdende afvalstoffen)
Oliehoudend absorptiemateriaal (poetsdoeken)	Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)
Brandstof- en olierestanten	Zie SP59 (Vloeibare brandstof- en olierestanten)
Afvalstoffen van drijvende installaties die boven de zeebodems zijn geplaatst voor het onderzoeken en/of winnen van delfstoffen zoals boorplatforms	Zie SP55 (Oliefilters) Zie SP56 (Afgewerkte olie) Zie SP58 (Olie/water-mengsels, olie/water/slib-mengsels en oliehoudende slibben) Zie SP60 (Oliehoudende boorspoeling en boorgruis) Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)

Daarnaast is relevant dat de afbakening van dit sectorplan, voor zover het gevaarlijk afval betreft, ook geldt als afbakening op de reikwijdte van de inzamelvergunningplicht. In die zin fungeert het LAP als invulling/leeswijzer van het Besluit inzamelen afvalstoffen. Dit betekent dat voor de inzameling van scheepsafvalstoffen die vallen onder de reikwijdte van het Besluit inzamelen afvalstoffen een (inzamel)vergunning nodig is zolang de scheepsafvalstoffen binnen de afbakening

van dit sectorplan vallen.

In paragraaf I is een algemene beschrijving gegeven van de afvalstoffen die van schepen afkomstig kunnen zijn. Er zijn verschillende wetgevingcomplexen die elk een eigen definitie van het begrip scheepsafval kennen. Voor de juiste inhoud van dat begrip dient altijd het relevante wetgevingcomplex te worden geraadpleegd.

Afvalstoffen van schepen die vrijkomen bij activiteiten die binnen een inrichting plaatsvinden (zoals het nareinigen van de ladingtank van een schip in een overslaginrichting of het afgeven van bilgewater als het schip in een haven ligt aangemeerd) moeten ook als afvalstof afkomstig van schepen, zoals bedoeld in dit sectorplan, gekwalificeerd worden.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting of verwijzing</i>
Afvalstoffen vrijkomend bij het slopen van schepen	Zie SP54 (Sloopschepen)
Sanitair afvalwater	Beleidskader , voor zover het wordt afgegeven aan een inrichting of een inzamelaar; Buiten LAP , voor zover het op basis van de geldende wet- en regelgeving (Marpol , Scheepsafvalstoffenbesluit) direct op oppervlaktewater mag worden geloosd of direct op het riool moet worden geloosd.
Afval van de particuliere recreatievaart (niet van toepassing op exploitanten van pleziervaartuigen)	In het Activiteitenbesluit is bepaald dat jachthavens over bepaalde faciliteiten dienen te beschikken om afval van de recreatievaart doelmatig te beheren; het LAP kent daarvoor verder geen aanvullend beleid
Restlading of overslagrestanten die op de plaats van lossen direct bij de oorspronkelijke lading wordt gevoegd.	Nog geen afval geworden; valt niet onder het LAP

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 080111; 080113; 080115; 080117; 080119; 080121; 080312; 080317; 080409; 080411; 080413; 080415; 080417; 130101; 130104; 130105; 130109; 130110; 130111; 130112; 130113; 130204; 130205; 130206; 130207; 130208; 130301; 130306; 130307; 130308; 130309; 130310; 130401; 130402; 130403; 130701; 130703; 130802; 130899; 140602; 140603; 150110; 150111; 150202; 150203; 160107; 160114; 160303; 160305; 160504; 160601; 160602; 160603; 160708; 160709; 161001; 161002; 161003; 200113; 200121; 200123; 200126; 200127; 200133; 200135; 200137.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Aandachtspunten bij dit sectorplan

Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader. De volgende hoofdstukken van het beleidskader zijn in het bijzonder van belang voor dit sectorplan:

- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).

Hieronder worden via de indeling binnenvaart, zeevaart en visserij de belangrijkste aandachtspunten voor scheepsafval toegelicht.

Binnenvaart

Het [Scheepsafvalstoffenverdrag](#) bevat regels over de verzameling, afgifte en inname van diverse

deelstromen zoals olie- en vethoudende scheepsbedrijfsafvalstoffen, inclusief olie- en vethoudend KGA (deel A); afval van lading (deel B) en overige scheepsbedrijfsafvalstoffen, waaronder huishoudelijk afval en huishoudelijke afvalwater, en overige gevaarlijk afval (KCA/KGA), zuiveringslib, huisvuil, KCA en slops (deel C). Het Scheepsafvalstoffenverdrag is in Nederland geïmplementeerd met het [Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart](#) (verder: [Scheepsafvalstoffenbesluit](#)).

In het Scheepsafvalstoffenbesluit is het volgende geregeld:

Deel A: Het beheer van oliehoudende afvalstoffen wordt bekostigd door een opslag op de olie die door de schipper wordt gebunkerd. Hiervoor dient de schipper bij een aangewezen Nationaal Instituut, het SAB (Stichting Afvalstoffen & Vaardocumenten Binnenvaart), een financieel tegoed aan te schaffen. Afwaardering van dit tegoed vindt plaats op het bunkerstation. Na aanschaf van een financieel tegoed kan de schipper zijn oliehoudende afvalstoffen in het gehele vaargebied van de Rijn gratis afgeven.

Deel B: Met uitzondering van dedicatievaart moet een schip nadat de lading is gelost schoon opgeleverd te worden. De losinrichting is hiervoor verantwoordelijk en moet aan de schipper een losverklaring afgeven. In het Scheepsafvalstoffenbesluit is bepaald hoe de waswateren die bij schoonmaak ontstaan beheerd moeten worden. Afhankelijk van het product mogen waswateren geloosd worden op de vaarweg of in het bedrijfsriool of er is een bijzondere behandeling nodig. De wijze van beheer wordt op de losverklaring aangegeven. De losinrichting mag de ontstane afvalstoffen ook elders laten verwerken of afgeven aan een inzamelaar.

Omdat bij de implementatie van het Scheepsafvalstoffenverdrag in het Scheepsafvalstoffenbesluit, is gebleken dat voor deel B interpretatieverschillen kunnen ontstaan op wie (schipper of losinrichting) de bepalingen van de Wm zich richten wordt dit hieronder nader toegelicht.

De afvalstoffen (vnl. waswateren en ladingrestanten) ontstaan binnen de losinrichting (een schip dat is aangemeerd maakt deel uit van de inrichting) door de loswerkzaamheden. Ladingrestanten en waswateren dienen op grond van de definities in het Scheepsafvalstoffenbesluit en het Besluit inzamelen afvalstoffen, ook al komen deze vrij binnen een inrichting, benoemd te worden als scheepsafvalstoffen. Ongeacht het feit dat de waswateren aanwezig zijn in het ruim van het schip is de losinrichting de primaire producent en de houder van de afvalstoffen. De losinrichting is degene die zich moet ontdoen van de afvalstoffen en moet daarbij de verplichtingen uit de Wet milieubeheer in acht te nemen. Het Scheepsafvalstoffenbesluit bepaalt de wijze waarop de waswateren moeten worden beheerd. Indien afvalstoffen worden beheerd conform het besluit is hiermee tevens sprake van een doelmatig beheer als bedoeld in de Wm.

Kortgezegd kent het Scheepsafvalstoffenbesluit twee opties om het waswater doelmatig te beheren: intern (lozen op het riool dan wel een bijzondere behandeling toepassen) en extern (lozen op de vaarweg dan wel een bijzondere behandeling laten verrichten bij een andere vergunningplichtige inrichting).

- Indien een losinrichting zijn afvalstoffen wil opslaan, lozen op het riool of wil verwerken is dat, indien in lijn met het Scheepsafvalstoffenbesluit, doelmatig en kan door het bevoegd gezag, vergund worden.
- Worden de afvalstoffen extern verwerkt dan worden zij veelal meegenomen door de schipper van het geloste vaartuig om te lozen op de vaarweg of naar een inrichting te worden gebracht die deze afvalwateren kan verwerken. De schipper handelt hier in opdracht van de losinrichting. Indien er geen vergoeding wordt ontvangen voor dit transport kan gesteld worden dat er geen sprake is van een beroepsmatige transporteur van afvalstoffen en hiermee is een plaatsing op de VIHB lijst niet noodzakelijk. Indien het transport van deze waswateren wel tegen een vergoeding worden getransporteerd mag dat alleen indien de schipper op de VIHB lijst staat. Indien de afvalstoffen niet worden meegenomen door de schipper van het geloste vaartuig, maar de afvalstoffen na tijdelijke opslag op de losinrichtingen worden afgegeven dient bepaald te worden of er sprake is van een gevaarlijke afvalstof of niet (middels de Eural). Indien er sprake is van gevaarlijke afvalstoffen mogen deze door de overslag/losinrichting alleen worden afgegeven aan een vergunninghouder voor het inzamelen van gevaarlijke scheepsafvalstoffen. Indien de waswateren niet gevaarlijk zijn mag de afvalstof worden afgegeven aan een inzamelaar geplaatst op de VIHB lijst.

Deel C: Dit deel heeft betrekking op huishoudelijk afval, KGA en huishoudelijk afvalwater. Het besluit (en het verdrag) geeft hier weinig concrete verplichtingen. De wijze van financiering van het beheer van dit afval is vanaf 1 november 2013 in werking getreden. De lidstaat moet op grond

van het verdrag zorgen voor een toereikende beheerstructuur voor dit afval. De schipper is verplicht het afval gescheiden aan boord te verzamelen, te bewaren en vervolgens af te geven. Op een aantal vastgestelde inzamellocaties, te vinden op de website van de SAB (www.sabni.nl), staan containers waarin schippers dit afval kunnen aanbieden. Voor het aanbieden van dit afval dient door de schipper een abonnement te worden afgesloten bij de SAB.

Zeevaart

De beheerstructuur voor scheepsafvalstoffen afkomstig van de zeevaart wordt in belangrijke mate bepaald door het [MARPOL 73/78-verdrag](#) en de [EG Richtlijn 2000/59](#) betreffende havenontvangstvoorzieningen voor scheepsafval en ladingresiduen. Het MARPOL-verdrag en de EG Richtlijn zijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd door de [Wet voorkoming verontreiniging door schepen \(Wvvs\)](#) en een aantal op deze wet gebaseerde besluiten en uitvoeringsregelingen.

Belangrijke bepalingen uit dit regelgevingcomplex zijn o.a.:

- De kapitein van een schip moet vooraf aanmelden welke afvalstoffen aan boord zijn.
- Aangewezen havenbeheerders moet zorgdragen voor toereikende ontvangstvoorzieningen en dienen daartoe een havenafvalplan op te stellen. Dit plan bevat o.a. de volgende elementen:
  - een beschrijving van het soort havenontvangstvoorzieningen en de capaciteit daarvan
  - procedures voor de ontvangst en inzameling van scheepsafvalstoffen
  - een beschrijving van het tariefsysteem
  - soorten en hoeveelheden ontvangen en verwerkt scheepsafval
- Havenbeheerders heffen een bijdrage aan elk schip dat de haven aandoet voor de bekostiging van ontvangstvoorzieningen.
- Havenontvangstvoorzieningen moeten afmeldingen (= beëindiging van de afgifte door kapitein) melden aan de havenbeheerder. De havenbeheerder verzorgt de registratie van deze gegevens.

Visserij

Afhankelijk van de herkomst wordt afval van de visserij aangemerkt als afval van de binnenvaart of afval van de zeevaart. De Minister van Verkeer & Waterstaat heeft in 1994 een convenant afgesloten met de (zee)visserijorganisaties met als doel de afgifte van bilgewater, oliehoudende afvalstoffen en KGA afkomstig van vissersschepen te verbeteren. De samenwerkende visserijorganisaties hebben met de inzamelaars hiertoe de Stichting Financiering Afvalstoffen Visserij (SFAV) opgericht.

De SFAV heeft met de inzamelaars contracten afgesloten voor de inzameling van scheepsgebonden oliehoudende afvalstoffen, bilgewater alsmede KGA. Op basis van deze contracten krijgen de aangesloten vissers het recht hun afval af te geven tegen een jaarlijks vast te stellen bedrag.

Huisvuil en overige scheepsafvalstoffen uit de visserij worden verwijderd via de ontvangstvoorzieningen in de havens en daartoe gerechtigde vergunninghouders.

Ballastwaterverdrag

Nederland is partij in het Internationaal verdrag voor de controle op en het beheer van ballastwater en sedimenten van schepen, kortweg het [Ballastwaterverdrag](#). Belangrijkste doelstelling van dit verdrag is het voorkomen van de verspreiding van exoten in het watermilieu. In het ballastwaterverdrag wordt geregeld onder welke omstandigheden ballastwater mag worden geloosd. Tevens regelt het Verdrag dat voorzieningen aanwezig moeten zijn voor het innemen van sediment. Gebruikelijk is het sediment uit ballastwatertanks wordt verwijderd tijdens dockings in werven, het kan echter ook voorkomen dat sediment tijdens de vaart wordt verzameld en afgegeven in de havens.

Op dit moment wordt het sediment gestort of thermisch verwerkt. Gezien de doelstellingen van het verdrag moet zeker worden gesteld dat bij verwerking van deze sedimenten geen contact optreedt met het watermilieu. Voor de nu bekende verwerkingsmethoden mag worden aangenomen dat hierbij geen contact optreedt met het watermilieu en daarmee geschikt zijn voor de verwerking van sediment.

Het Ballastwaterverdrag zal in werking treden 12 maanden na bekrachtiging door tenminste 30 staten die 35% van het totale tonnage van schepen in de wereld vertegenwoordigen. Dit aantal is nog niet gehaald. Als het Ballastwaterverdrag in werking treedt moeten schepen, volgens een bepaalde fasering maar uiterlijk in 2016, voldoen aan de bepalingen uit het verdrag.

VI Vergunningverlening

Inzamelen

Voor het verzamelen van bepaalde scheepsafvalstoffen is een verzamelvergunning op grond van het [Besluit verzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk. Dit betreft de volgende –onder dit sectorplan vallende– stromen:

- bilgewater, afgewerkte olie en overige olie- en vethoudende afvalstoffen;
- gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij reinigingswerkzaamheden en
- andere afvalstoffen dan bedoeld onder 1° of 2°, voor zover het gevaarlijke afvalstoffen betreft.

Zoals aangegeven in paragraaf I geldt de afbakening van dit sectorplan tevens als afbakening van de reikwijdte van de verzamelvergunningplicht voor zover het om gevaarlijk afval gaat, behorend tot de categorieën 'waterig afval en slops', 'ladingrestanten' en 'olie- en vethoudend scheepsafval'. In die zin fungeert het LAP als invulling/leeswijzer van het Besluit verzamelen afvalstoffen.

Omgevingsvergunningen, onderdeel milieu, voor het uitsluitend opslaan (bewaren als zelfstandige activiteit) van olie- en vethoudende afvalstoffen van de scheepvaart worden verleend aan ieder die daar voor in aanmerking wenst te komen.

Ook omgevingsvergunningen, onderdeel milieu, voor het uitsluitend opslaan (bewaren als zelfstandige activiteit) van ladingrestant, afval van lading en ladinggerelateerde afvalstoffen worden verleend aan ieder die daar voor in aanmerking wenst te komen.

In al deze gevallen is van belang dat bij afgifte aan een vergunde inrichting voor het opslaan of verwerken van die afvalstoffen de ontvangst als afvalstof afkomstig van schepen gemeld en geregistreerd (zie ook de [Regeling melden](#)). Centraal staat dat uit de acceptatieprocedure en de administratie eenduidig moet kunnen worden afgeleid vanaf welk schip, op welk moment en in welke hoeveelheid welk soort afval is ingenomen. Na de afgifte aan een inrichting aan land worden vervolfgiften van de afvalstoffen en/of fracties die ontstaan bij de verwerking van die afvalstoffen niet meer beschouwd als afvalstoffen afkomstig van de scheepvaart en moeten verder als afval van land worden gemeld en geregistreerd. Deze afvalstoffen vallen dan niet meer onder de reikwijdte van dit sectorplan.

Uitzondering op de voorgaande paragraaf geldt voor rechtspersonen die uitsluitend afval van eigen schepen opbullen aan land en daarvoor een bewaarvergunning krijgen. Afgifte van het opgebulkte afval aan een andere rechtspersoon -inzamelaar dan wel verwerker- dient te geschieden als scheepsafval.

Afgifte (scheeps)afval binnen reparatiewerven, machinefabrieken en sloopbedrijven

Ten aanzien van de afgifte van afvalstoffen binnen scheepsreparatiewerven, machinefabrieken en sloopbedrijven worden twee situaties onderscheiden:

- afval dat ontstaat/is ontstaan bij het in de vaart houden van een schip, alsmede afval van lading, inclusief afval van schoonmaakwerkzaamheden om onderhoud of reparatie mogelijk te maken, moet door het schip worden afgegeven aan een verzamelvergunninghouder voor scheepsafvalstoffen, ook indien het schip al is aangemeerd bij een scheepswerf of machinefabriek. Dit geldt ook voor afval dat ontstaat/is ontstaan bij het in de vaart houden van een schip, alsmede afval van lading, en dat moet worden afgevoerd alvorens het feitelijke slopen van een schip begint.
- afval dat ontstaat in schepen gedurende de tijd dat het schip is afgemeerd bij werf, machinefabriek of sloopbedrijf bij onderhouds-/vervangings-/reparatie-/sloopwerkzaamheden door werknemers van de werf of in opdracht van werf/fabriek/sloopbedrijf, is geen scheepsafval maar werfafval. Deze afvalstoffen moeten als landstromen (dus niet als scheepsafval) door de werf, de fabriek of het sloopbedrijf worden afgegeven. Bij de afgifte mag geen gebruik worden gemaakt van een indirecte financieringsregeling voor scheepsafvalstoffen.

Opslag

De bestaande praktijk dat verzamelaars van scheepsafvalstoffen een ontheffing kunnen krijgen van het verbod tot het opslaan van gevaarlijke afvalstoffen buiten inrichtingen (art. 10.54 [Wm](#)) aan boord van een verzamelvaartuig wordt gecontinueerd. Gelet op het streven naar effectief toezicht is een opslagtermijn van maximaal 30 dagen doelmatig. De opslagtermijn van maximaal 30 dagen kan in uitzonderingsgevallen op gemotiveerd verzoek worden aangepast, dit ter beoordeling van het bevoegd gezag. Deze aanpassing van de opslagtermijn kan, indien door het bevoegd gezag

noodzakelijk geacht, voor een begrensde termijn worden verleend. Gedurende de periode waarin de inzamelvergunning opslag op het schip toestaat, zijn er periodes dat het inzamelmiddel is afgemeerd aan een inrichting/kade van de inzamelaar. Aangezien een afgemeerd inzamelmiddel in die periodes onder de werkingssfeer valt van de omgevingsvergunning voor de inrichting, dient in die vergunning rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van dit inzamelmiddel en de eventueel daar opgeslagen afvalstoffen.

Verwerken

In bijlage 2 van het [Scheepsafvalstoffenbesluit](#) zijn losstandaarden alsmede bijzondere behandelwijzen weergegeven voor waswater dat ladingrestanten bevat. Daarbij is onderscheid gemaakt in losstandaarden per goederensoort, en tussen lozing in de vaarweg, lozen op het bedrijfsriool of bijzondere behandeling. Slechts in een aantal gevallen is de behandelwijze gespecificeerd in een voetnoot.

Voor een aantal ladingen kunnen waswateren op meer dan één wijze worden verwerkt. De intentie van het Scheepsafvalstoffenbesluit is dat in een dergelijk geval bij voorkeur gekozen wordt voor de bijzondere verwerking boven het lozen in het riool of in de vaarweg. Het lozen op het riool krijgt de voorkeur boven het lozen in de vaarweg. Bepalend voor de keuze is de aanwezigheid van voorzieningen bij de overslaginrichting. Het Scheepsafvalstoffenbesluit bepaalt dat als een specifieke voorziening aanwezig is op de overslaglocatie deze ook gebruikt moet worden. Dit kan echter niet in de omgevingsvergunning worden opgenomen. Noch op basis van de Wm of de Wabo, noch op basis van het Scheepsafvalstoffenbesluit kan in het geval er meerdere methoden zijn toegestaan, worden afgedwongen dat overslaginrichtingen maatregelen treffen om installaties voor een bijzondere behandeling in werking te stellen of op te richten of een riool aan te leggen, noch kan de schipper en of opdrachtgever van het transport gedwongen worden enkel te lossen op plaatsen waar de meest gewenste verwerkingsoptie aanwezig is.

Overige aspecten van vergunningverlening

Op grond van artikel 6, tweede lid, en onderdeel C, onder 2, van de bijlage bij de Regeling van 13 oktober 2004, nr. 2004098785, houdende regels met betrekking tot de afgifte, de ontvangst en het vervoer van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen ([Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen](#)) dient bij het transport van scheepsafvalstoffen een zogenaamd S-formulier als begeleidingsformulier te worden toegepast.

Zoals blijkt uit de diverse paragrafen doen zich diverse praktijksituaties voor waarbij scheepsafvalstoffen niet door een schip worden afgegeven. Bovenstaand is al de situatie bij reparatiewerven, machinefabrieken en scheepssloopbedrijven beschreven. De waswateren die ontstaan na de schoonmaak van de ruimen van een schip bij een overslaginrichting dienen eveneens beschouwd te worden als scheepsafvalstoffen (van schoonmaak) ook al ontstaan ze binnen een inrichting. In geval deze waswateren worden afgegeven is sprake van de afgifte van scheepsafvalstoffen.

In de tekst over opslag is tevens beschreven dat rechtspersonen die afval van eigen schepen willen opbulken de opgebulkte afvalstoffen als scheepsafvalstoffen dienen af te geven. Centraal staat dat uit de acceptatieprocedure en de administratie eenduidig moet kunnen worden afgeleid vanaf welk schip, op welk moment en in welke hoeveelheid welk soort afval is ingenomen.

Om een gecontroleerde afvoer mogelijk te maken, mogen tijdens de inzameling van scheepsafvalstoffen, afvalstoffen van land tegelijkertijd worden ingezameld of getransporteerd met hetzelfde inzamelmiddel, onder de voorwaarde dat de landstroom administratief gescheiden blijft van de scheepsafvalstoffen. Fysiek gescheiden houden in het inzamelmiddel blijft noodzakelijk indien de partijen niet volgens dezelfde minimumstandaard verwerkt kunnen worden.

Ook landafval van boor- en productieplatforms, voor zover dit landafval administratief gescheiden blijft van eventueel in het inzamelmiddel aanwezige scheepsafvalstoffen, mag tegelijkertijd met scheepsafvalstoffen worden ingezameld. Fysiek gescheiden houden blijft noodzakelijk indien partijen niet volgens dezelfde minimumstandaarden kunnen worden verwerkt.

VII Overige informatie

Green Deals voor een schonere zee en strand.

Om de hoeveelheid zwerfafval dat in de Noordzee belandt te verminderen gaan het Rijk, de

visserij- en de strandsector zich samen op een creatieve en innovatieve manier inspannen om de 'plastic soep' aan te pakken. Op 20 november 2014 ondertekenden de betrokken partijen twee Green Deals, waarin zij zich verbinden aan concrete plannen. Zo leveren vissersschepen opgevisst en huishoudelijk afval gescheiden in en organiseert de strandsector opruimacties. Zo maken verschillende partijen zich sterk om zowel vanaf het land als vanaf de zee de hoeveelheid zwerfafval terug te brengen.

Deze Green Deals maken deel uit van het programma van maatregelen dat Nederland opstelt om uitvoering te geven aan de Europese mariene strategie. Naast deze twee Green Deals is ook de [Green Deal scheepsafvalketen](#) op 10 september 2014 getekend. De partijen Rijk, havens en bedrijfsleven zetten zich er in deze Green Deal onder meer voor in de hoeveelheid afval aan boord te beperken door afvalpreventie bij de bevoorrading van schepen. Plastic afval zal aan boord nog beter gescheiden worden opgeslagen en gescheiden worden ingezameld in de havens. Het ingezamelde plastic zal zoveel mogelijk worden gerecycled.

Meer informatie

- Stichting Afvalstoffen & Vaardocumenten Binnenvaart ([SAB](#))
- Stichting Financiering Afvalstoffen Visserij ([SFAV](#))

Sectorplan 54 Sloopschepen

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Sloopschepen	Dit zijn schepen die (moeten) worden gesloopt of ontmanteld. In deze schepen kunnen vele stoffen, zoals asbest, olie, oliehoudende afvalstoffen en andere gevaarlijke stoffen voorkomen. De Verordening 1257/2013/EU (Scheepsrecycling) is leidend voor de verwerking van bepaalde sloopschepen.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), § B.14.4.3. van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie § B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Alle sloopschepen (voor zover van toepassing)	Verwijderen van asbest, PCB's, oliën en systeemvloeistoffen en andere gevaarlijke (afval)stoffen, scheepsafvalstoffen en ladingrestanten ten behoeve van specifieke verwerking.
b	Sloopschepen vallend onder Verordening 1257/2013/EU	Verwerking conform Verordening 1257/2013/EU met als doel zoveel mogelijk monostromen af te scheiden die geschikt zijn voor recycling. Deze monostromen betreffen in ieder geval metalen, hout en kunststoffen.
c	Sloopschepen niet vallend onder Verordening 1257/2013/EU	Verwerken met als doel zoveel mogelijk monostromen af te scheiden die geschikt zijn voor recycling. Deze monostromen betreffen in ieder geval metalen, hout en kunststoffen.
d	Afgescheiden monostromen uit b en andere componenten en (niet-) gevaarlijke stoffen die aanwezig zijn op een schip	Verwerken conform de overeenkomstige sectorplannen.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit § B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Algemeen voor schepen die onder Verordening 1257/2013/EG vallen

1. Bij iedere kennisgeving voor de overbrenging van sloopschepen moet zowel een sloopplan als een inventarisatierapport met een opgave van alle gevaarlijke stoffen en materialen die zich aan boord van het sloopschip bevinden aanwezig zijn.
2. Zowel voor overbrenging naar Nederland als voor overbrenging vanuit Nederland geldt dat voor de verwerking van sloopschepen moet worden voldaan aan het gestelde in de richtsnoeren van bijlage VIII van de Verordening [1013/2006/EG](#) met betrekking tot het recyclen van schepen, alsmede aan het gestelde in Verordening [1257/2013/EU](#).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van sloopschepen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), § B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van hergebruik de overbrenging niet rechtvaardigt (zie ook beleidskader hoofdstuk B.13 , § B.13.5.2).
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling de overbrenging niet rechtvaardigt en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van het sloopschip in Nederland (zie ook beleidskader § B.13.5.2).
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (in ieder geval van een deel van de aanwezige materialen) mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing en recycling (in ieder geval van een deel van de aanwezige materialen) mogelijk is. Als uitzondering hierop geldt, dat overbrenging voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is toegestaan ingeval een handeling van verwijdering wordt opgegeven omdat voorafgaand aan de recycling van de metaalfractie een aanwijsbare fractie die aanwezig is op het schip verwijderd dient te worden (eerste handeling is een D-handeling). Storten wordt alleen toegestaan voor die afvalstoffen waarvoor een andere wijze van verwijderen of nuttige toepassing niet mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien hergebruik technisch mogelijk is en er geen wettelijke belemmeringen voor hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (in ieder geval van een deel van de aanwezige materialen) mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing (in ieder geval van een deel van de aanwezige

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		materialen) mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat nuttige toepassing van in ieder geval een deel van de aanwezige materialen) mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

Sloopschepen kunnen worden onderscheiden op grond van Verordening (EG) Nr. [1257/2013](#) (Scheepsrecycling – zie ook onder paragraaf VI). Deze verordening is niet van toepassing op oorlogsschepen, schepen met een tonnage van minder dan 500 bruto-tonnage (gross tonnage – GT) en schepen die gedurende hun levensduur uitsluitend opereren in wateren die onder de soevereiniteit of jurisdictie vallen van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert. Voor de schepen die wel onder de Verordening vallen moet, conform deze Verordening, een inventarisatie aanwezig zijn van alle gevaarlijke stoffen en materialen die zich aan boord van het sloopschip bevinden.

Verordening (EG) Nr. 1257/2013 Scheepsrecycling

Door de Europese Commissie is een Europese strategie ontwikkeld, vastgelegd in de op 20 november 2013 vastgestelde [Verordening \(EG\) Nr. 1257/2013](#) (Scheepsrecycling). Het doel van deze verordening is gedurende de hele levenscyclus van een schip de veiligheid en de bescherming van de menselijke gezondheid en het mariene milieu van de Unie te verhogen, in het bijzonder om ervoor te zorgen dat gevaarlijke afvalstoffen voortkomend uit scheepsrecycling op een milieuverantwoorde manier worden beheerd. In deze verordening worden tevens regels vastgelegd om het goed beheer van gevaarlijke materialen op schepen te waarborgen. Verder heeft deze verordening tot doel de ratificatie van het [Verdrag van Hongkong](#) te faciliteren. Deze verordening treedt gefaseerd in werking.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting of verwijzing</i>
Bij sloop vrijkomende afvalstoffen zoals asbest, PCB-houdende materialen, kunststofafval, afgewerkte olie, oliefilters, etc.	Zie SP11 (Kunststof en rubber) Zie SP37 (Asbest en asbesthoudende afvalstoffen) Zie SP55 (Oliefilters) Zie SP56 (Afgewerkte olie) Zie SP64 (PCB-houdende afvalstoffen)
Aan scheepslanding gerelateerde afvalstoffen en afvalstoffen die ontstaan tijdens het in gebruik houden van een schip	Zie SP53 (Afval van schepen)
PUR-schuim	Zie Beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

Er zijn geen Euralcodes die direct betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend.

De verdere toelichting bij dit sectorplan geldt voor het sloopschip, en niet voor de bij het slopen van schepen vrijkomende materialen, onderdelen en andere (niet-) gevaarlijke afvalstoffen. De bepalingen rond deze andere stoffen is opgenomen in de respectievelijke sectorplannen.

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).

- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de gehele afvalverwerkingsketen

Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

De afvalstoffen die vrijkomen bij het demonteren/slopen van schepen vallen onder diverse categorieën van [bijlage 5](#) van het LAP³. Voor te slopen schepen is geen aparte categorie in deze bijlage opgenomen.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

Zie [hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. ontdoener (scheepseigenaar) van de afvalstoffen

Voor de schepen die onder de [Verordening Scheepsrecycling](#) vallen, kent de verordening algemene voorschriften voor scheepseigenaren ten einde de recycling van sloopschepen te bevorderen. Zo moet conform deze Verordening, per schip een inventarisatie aanwezig zijn van alle gevaarlijke stoffen en materialen die zich aan boord van het sloopschip bevinden, teneinde een milieuverantwoorde verwerking van het sloopschip mogelijk te maken.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

Voor bepaalde afvalstoffen die voorafgaand of tijdens de sloop van schepen vrijkomen geldt een inzamelvergunningsplicht. Zie hiervoor [sectorplan 53](#) Afvalstoffen afkomstig van schepen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Toelichting op de minimumstandaard

Het slopen van schepen wordt gezien als een integrale activiteit waarbij alle activiteiten ecologisch verantwoord moeten gebeuren. De minimumstandaard voor sloopschepen is gericht op het verwijderen van de diverse (gevaarlijke) afvalstoffen t.b.v. verantwoorde verwerking en vervolgens zoveel mogelijk scheiden van het resterende sloopschip in monostromen die geschikt zijn voor recycling. Deze minimumstandaard sluit aan bij het streven naar het zoveel als mogelijk nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze.

Een bedrijf dat zich in Nederland bezighoudt met het slopen van schepen moet over een toereikende milieuvergunning beschikken. Het [Verdrag van Hongkong](#) en de Verordening

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

(EG) Nr. 1257/2013 zullen tot een aantal verplichtingen leiden die als aanvullingen op de milieuvergunningen zullen komen.

T.b.v. sloop in het buitenland gelden voor het internationale transport de volgende regels:

- Het [VN verdrag van Bazel](#) uit 1989, over de beheersing van grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan. Bij dit verdrag horen lijsten van afvalstoffen.
- Het [OESO besluit](#) van 2001, betreffende het toezicht op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen bestemd voor handelingen ter nuttige toepassing.
- Op 12 juli 2007 is [Verordening \(EG\) Nr. 1013/2006](#) in werking getreden. In de Verordening zijn sloopschepen en ander drijvend materieel, bestemd voor de sloop, waaruit eventuele lading en andere van de sloopexploitatie afkomstige materialen die als gevaarlijke stof of afvalstof geclassificeerd zijn, naar behoren zijn verwijderd, aangemerkt als groene lijst afvalstof (code GC030). In het zogenoemde 'chapeau' bij de groene lijst staat vermeld: Of afvalstoffen nu op deze lijst zijn opgenomen of niet, zij mogen niet als afvalstoffen van de groene lijst worden vervoerd indien zij dermate met andere stoffen verontreinigd zijn dat
  - a) de aan de afvalstoffen verbonden risico's zodanig toenemen dat ze voor opname op de oranje of rode lijst in aanmerking komen, of
  - b) terugwinning van de afvalstoffen op milieuverantwoorde wijze onmogelijk wordt.

In het geval van de Sandrien heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in het jaar 2002 geoordeeld dat er bij een sloopschip geen sprake is van een groene lijst afvalstof, omdat zich in de constructie van het schip o.a. aanzienlijke hoeveelheden asbest bevinden. Het toenmalige ministerie van VROM heeft deze uitspraak als leidraad genomen.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, geldt voor diverse materialen die aanwezig zijn in sloopschepen een stortverbod. Als afgeleide daarvan geldt voor sloopschepen een stortverbod. Sloopschepen zelf zijn niet opgenomen in artikel 1, omdat ze als zodanig nooit op stortplaatsen worden aangeboden.

VI Overig informatie

De kosten voor het slopen van schepen in Nederland en andere Westerse landen zijn over het algemeen veel hoger dan in Zuid-Azië. Vanwege deze sterke economische prikkel worden op dit moment veel zeeschepen gesloopt op Zuid-Aziatische stranden (i.c. Bangladesh, India, Pakistan). De wijze waarop sloop van zeeschepen plaatsvindt in deze regio wordt mondiaal als een probleem gezien. Dit probleem vraagt om een mondiale aanpak en oplossing.

Onder auspiciën van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) is op 15 mei 2009 het [Verdrag van Hongkong voor het veilig en milieuvriendelijk recyclen van schepen](#) aangenomen. Dit Verdrag treedt pas in werking 24 maanden na de datum van de ratificatie ervan door ten minste 15 staten waarvan de gecombineerde handelsvloot ten minste 40 procent van de brutotonnage van de mondiale koopvaardijvloot vertegenwoordigt, en waarvan het gecombineerde maximale jaarlijkse scheepsrecyclingvolume in de voorbije 10 jaar ten minste drie procent van de brutotonnage van de gecombineerde koopvaardijvloot van die staten vertegenwoordigt. Dit Verdrag heeft betrekking op het vergemakkelijken van veilige en milieuverantwoorde recycling van schepen, en op het veilig en milieuverantwoord functioneren van scheepsrecyclinginrichtingen.

Op Europees niveau is een strategie ontwikkeld, vastgelegd in de op 20 november 2013 vastgestelde Verordening [\(EG\) Nr. 1257/2013](#) (Scheepsrecycling – zie onder IV Afbakening).

Sectorplan 55 Oliefilters

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Oliefilters, gebruikt voor zuivering van smeerolie en hydraulische oliën in voer- en vaartuigen en machines.	Deze oliefilters bestaan uit metaal, papier/karton, olie en kunststof/rubbers.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.4.3 van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie paragraaf B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Oliefilters	Scheiden van de filters in een metaalfractie (t.b.v. recycling) en een oliehoudende restfractie. Als gevolg van deze minimumstandaard is het <i>eveneens toegestaan</i> om oliefilters integraal in te zetten in een installatie waarbij de metalen uit de reststoffen worden teruggewonnen t.b.v. recycling (vb. AVI's).
b	Afgescheiden metaalfractie uit a	Verder verwerken volgens sectorplan 12 (Metalen).
c	Olie en/of oliehoudende restfractie uit a	Verbranden als vorm van verwijdering. Nuttige toepassing in de vorm van hoofdgebruik als brandstof is uitsluitend toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat verwerken van deze olie of oliehoudende restfractie tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen <i>niet</i> is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.

De minimumstandaard voor de verwerking van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters is gewijzigd ten opzichte van LAP2 doordat een restrictie is opgenomen voor de verwerking van de olie en/of oliehoudende restfractie. Vergunningen voor het verwerken van oliefilters dienen binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van LAP3 zodanig te worden gewijzigd, dat hierin sturingsvoorschriften worden opgenomen om afzet van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen per direct te voorkomen.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit

of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Algemeen

Onderstaand beleid ten aanzien van de overbrenging van afvalstoffen geldt voor oliefilters. Voor overbrenging van bij de verwerking van oliefilters afgescheiden metaalfractionen geldt het beleid voor overbrenging uit [sectorplan 12](#) (Metalen).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling (van in ieder geval de metalen) de overbrenging niet rechtvaardigt (zie beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2) en/of tenzij de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor oliefilters geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (in ieder geval van de metalen) mogelijk is, tenzij als onderdeel van de nuttige toepassing de metalen worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden en t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹	Nee	Omdat recycling (van in ieder geval het metaal) mogelijk is, tenzij als vervolghandeling na een eerste verwijderingshandeling de metalen alsnog worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of omdat recycling van in ieder geval de metalen mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

Overbrenging naar NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarde of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

		minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling (in ieder geval van de metalen) mogelijk is, tenzij als onderdeel van de nuttige toepassing de metalen worden teruggewonnen t.b.v. recycling.
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden en t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten	Nee	Omdat recycling (van het metaal) mogelijk is, tenzij als vervolghandeling na een eerste verwijderingshandeling het metaal alsnog wordt teruggewonnen t.b.v. recycling.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat recycling mogelijk is.

IV Overwegingen bij de afbakening

Oliefilters bestaan uit metaal, papier/karton, olie en kunststof/rubbers. Ze worden toegepast voor de zuivering van smeerolie en hydraulische oliën in voertuigen, vaartuigen en machines. Tijdens het gebruik wordt de olie aangetast door onder andere roet, metaaldeeltjes en stof. Het oliefilter zuivert de olie van deze zwevende deeltjes. Het oliefilter raakt na enige tijd verzadigd en vervangen.

Dit sectorplan heeft specifiek betrekking op de genoemde filters uit voer- en vaartuigen en machines.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Afgewerkte olie	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Oliefilters uit andere toepassingen, zoals oliefilters van luchtbehandelingssystemen	Zie beleidskader

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 150202; 160107.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele afvalverwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Oliefilters vallen onder [categorie 57](#) van [bijlage 5](#) van het LAP³: *oliefilters afkomstig uit vaartuigen, voertuigen en machines*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

Zie [hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

- Voor het inzamelen van *oliefilters afkomstig uit vaartuigen* is een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk (zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht en [sectorplan 53](#) Scheepsafvalstoffen). In de inzamelvergunning neemt het bevoegd gezag ook voorschriften op ten aanzien van het gescheiden houden van de in te zamelen afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) voor de voorwaarden waaronder mengen kan worden vergund.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

[hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie specifiek [hoofdstuk B.14](#), § B.14.5.1 van het beleidskader).

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaard voor het verwerken van oliefilters is gericht op recycling van de aanwezige metalen. Dit zowel door het eerst afscheiden van de metalen als door het terugwinnen van de metalen uit de reststoffen na inzet als brandstof.

Voor zover bekend vindt de verwerking van oliefilters hoofdzakelijk in het buitenland plaats.

Eisen aan (grondstoffen voor de productie van) vloeibare brandstoffen en Regeling bepalingmethoden ...()

Voor de oliehoudende restfractie kan onder voorwaarden hoofdgebruik als brandstof worden toegestaan binnen inrichtingen (zie minimumstandaard). In het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen niet meer dan 50 mg/kg aan organische halogeenverbindingen mogen bevatten. Het gehalte aan organische halogeenverbindingen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen wordt gemeten volgens de in bijlage B bij de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) aangegeven methode. Ook de bemonsteringsmethode is in deze regeling vastgelegd.

Op 1 maart 1999 is het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) gewijzigd. Met de wijziging wordt beoogd de emissie van dioxinen te beperken. In het besluit is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen geen gehalte aan PCB's van meer dan 0,5 mg/kg per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 mogen bevatten. In de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) is echter geen methode vastgelegd voor het bepalen van het gehalte aan polychloorbifenylen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen. Dat betekent dat moet worden teruggevallen op de bepalingmethoden die zijn vastgelegd in de verordening die zijn gericht op het PCB-totaalgehalte of op 6 PCB-congeneren.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Afvalverbranding bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen. Deze bepalingen hebben betrekking op de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van de afvalstoffen, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de BBT-conclusies.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 8, geldt voor oliefilters een stortverbod.

VI Actualisatie vergunning

Om ervoor te zorgen dat afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk worden verwerkt en dat voor vergelijkbare bedrijven vergelijkbare eisen gelden, is het van belang dat vergunningen worden geactualiseerd als de minimumstandaard wordt gewijzigd. Artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht zal hiervoor de mogelijkheid bieden, aangezien dit artikel wordt aangevuld met de verplichting voor het bevoegd gezag om binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van een nieuw LAP of een wijziging van het LAP:

- na te gaan of de vergunning voldoet aan de minimale hoogwaardigheid van verwerking van afzonderlijke afvalstoffen of categorieën afvalstoffen zoals beschreven in het afvalbeheerplan en,

- indien nodig,
- de vergunning(voorschriften) te actualiseren (zie ook [hoofdstuk D.5](#) van het beleidskader).

De minimumstandaard voor de verwerking van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters is gewijzigd ten opzichte van LAP2. Daardoor is nuttige toepassing als brandstof uitsluitend toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat verwerken van olie of oliehoudende restfractie van oliefilters tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen niet is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen. Vergunningen voor het verwerken van oliefilters dienen op grond van artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht binnen een jaar na publicatie in de Staatscourant van LAP3 zodanig te worden gewijzigd, dat hierin sturingsvoorschriften worden opgenomen om afzet van de olie of oliehoudende restfractie van oliefilters als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen. Het opnemen van een overgangstermijn is niet nodig, zodat de wijziging zal ingaan op het moment dat de vergunning in werking is getreden.

Sectorplan 56 Afgewerkte olie

I Afbakening

Voor de afbakening van dit sectorplan is primair de *herkomst* van de olie bepalend: afgewerkte olie betreft zowel minerale als synthetische gebruikte smeer-, systeem- of hydraulische olie (zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën), inclusief mengsels hiervan.

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
PCB-houdende afgewerkte olie	Dit betreft afgewerkte olie met een gehalte aan PCB's groter dan 0,5 mg/kg (as received) per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 (verder PCB-grenswaarde).
Halogeenhoudende afgewerkte olie	Halogeenhoudende afgewerkte olie is olie: <ol style="list-style-type: none"> die geen PCB's bevat boven de PCB-grenswaarde en, waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, <i>groter</i> is dan 1000 mg/kg (as received). <p>Halogeenhoudende afgewerkte olie kan bovendien verontreinigd zijn met PAK, zware metalen, chemicaliën.</p>
(Overige) afgewerkte olie	Afgewerkte olie is olie die: <ol style="list-style-type: none"> die geen PCB's bevat boven de PCB-grenswaarde en, waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, <i>kleiner is dan of gelijk is aan</i> 1000 mg/kg (as received) en die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd niet is vermengd is met andere stoffen, en die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd separaat is afgetapt/verzameld en opgeslagen/opgebult. <p>Afgewerkte olie kan bovendien verontreinigd zijn met PAK, zware metalen, chemicaliën.</p>

Zie paragraaf IV voor nadere toelichting op de afbakening.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt rekening met de mogelijke aanwezigheid van halogeenverbindingen en PCB's in afgewerkte olie. Als zich andere situaties voordoen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in een van de genoemde afvalstoffen, dan geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.4.3. van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie paragraaf B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	PCB-houdende afgewerkte olie	Verwijderen door verbranden, waarbij verzekerd moet zijn dat alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet. Vanwege de verontreiniging met PCB's, zijn hoogwaardigere verwerkingsvormen dan de minimumstandaard niet toegestaan.
c	Halogeenhoudende afgewerkte olie	Nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Verbranden met terugwinning van chloor door gespecialiseerde bedrijven eveneens is toegestaan. Deze minimumstandaard betekent dat verwerken van halogeenhoudende afgewerkte olie tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen <i>niet</i> is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.

b	Overige afgewerkte olie (niet PCB- en niet halogeenhoudend)	Andere nuttige toepassing, met als beperking dat 'hoofdgebruik als brandstof' alleen is toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat het verwerken tot een brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen niet is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.
---	---	---

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening 1013/2006/EG ([EVOA](#)) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art 36 van de verordening)

Algemene bepalingen grensoverschrijdend transport

Voorafgaand aan de overbrenging van afgewerkte olie, moet altijd getoetst worden op de aanwezigheid van organische halogeenverbindingen in het algemeen en PCB's in het bijzonder. Het kennisgevingsdossier moet beide gehalten bevatten.

PCB-houdende afgewerkte olie

PCB's moeten worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet.

Als gevolg hiervan moet overbrenging van PCB-houdende afvalstoffen vanuit of naar Nederland altijd worden aangemerkt als overbrenging vanuit of naar Nederland voor (voorlopige) verwijdering¹. Dit geldt ook als het merendeel van de afvalstoffen uiteindelijk - na vernietiging van de aanwezige PCB's - nuttig wordt toegepast.

Bij overbrenging naar Nederland moet de beoogde verwerking bovendien voldoen aan de [Regeling verwijdering PCB's](#).

Zeer zorgwekkende stoffen

Bij onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen is rekening gehouden met de aanwezigheid van PCB's in afgewerkte olie. Als zich andere situaties voordoen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in een van de genoemde afvalstoffen, dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling of,	Ja	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie

¹ Op basis van art. 7, lid 2 en bijlage V, deel 1 van Verordening 2004/850/EG zijn D9, D10, R1 en R4 mogelijk, maar voor de laatste 2 geldt een uitzondering voor PCB-houdende afvalstoffen. Ook hier blijven dus alleen D-handelingen over en betreft het dus altijd verwijdering.

t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		(zie paragraaf I), tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader, hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2). Voor afgewerkte olie geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, zie hiervoor de toelichting over PCB-houdende afgewerkte olie voorafgaand aan deze tabel.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie, omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, waarbij verzekerd moet zijn dat alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ² dan verbranden of storten	Nee	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie omdat (andere) nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Indien alle PCB's worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet volgens de in Verordening 2004/850/EG genoemde technieken en er niet alsnog een deel van de afvalstof in het buitenland wordt gestort.
t.b.v. storten ³	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én op grond van wettelijke bepalingen in het land van bestemming ⁴ én voor (overige) afgewerkte olie en halogeenhoudende afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling en, t.b.v. andere nuttige toepassing	Ja	Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en (overige) afgewerkte olie, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
	Nee	Voor PCB-houdende afgewerkte olie omdat de verwerking niet in overeenstemming is met de minimumstandaard
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Zowel voor halogeenhoudende afgewerkte olie als (overige) afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering	Nee	Zowel voor halogeenhoudende afgewerkte olie als (overige) afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.
	Ja	Voor PCB-houdende afgewerkte olie, indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale wettelijke bepalingen en op grond van nationale zelfverzorging én voor (overige) afgewerkte olie en halogeenhoudende afgewerkte olie omdat nuttige toepassing mogelijk is.

² Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

³ Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

⁴ Storten van vloeibare afvalstoffen op een stortplaats is verboden op grond van de Richtlijn storten ([1999/31/EG](#)).

IV Overwegingen bij de afbakening

Afgewerkte olie is minerale of synthetische smeeroil of industriële olie (zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, overige smeeroil, olie voor turbines en hydraulische oliën), inclusief mengsels hiervan, die ongeschikt is geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk bestemd was.

Drie types afgewerkte olie:

In LAP2 zat afgewerkte olie verdeeld over drie sectorplannen: Afgewerkte olie, halogeenhoudende afgewerkte olie en PCB-houdende afvalstoffen. Voor LAP3 is ervoor gekozen alle afgewerkte olie onder te brengen in één sectorplan 'afgewerkte olie'. Dit sectorplan maakt onderscheid tussen drie types afgewerkte olie, afhankelijk van de aanwezigheid van bepaalde componenten in de olie:

- PCB-houdende afgewerkte olie;
- Halogeenhoudende afgewerkte olie; en
- (Overige) afgewerkte olie (dus niet-halogeenhoudend en niet PCB-houdend).

Voor de afbakening van met name (overige) afgewerkte olie is primair de herkomst van de olie bepalend. Het betreft gebruikte smeer-, systeem-, hydraulische- of transformator olie. Verder gaat het uitsluitend om afgewerkte olie die is afgetapt/verzameld en gescheiden opgeslagen/opgebult zonder vermenging met andere stoffen. Het gaat dus niet om afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc. Ook gaat het niet om afgewerkte olie geabsorbeerd/geadsorbeerd door/aan andere materialen als poetsdoeken, absorptiekorrels of -matten, etc. In die gevallen betreft het olie die is weggelekt of gemorst en zo in de betreffende afvalstof terecht is gekomen. Deze oliehoudende afvalstoffen vallen onder andere sectorplannen van het LAP.

Vervuiling in afgewerkte olie

- Door het gebruik kan afgewerkte olie bepaalde verontreinigen bevatten. Zo raakt afgewerkte olie in verbrandingsmotoren tijdens gebruik verontreinigd met vloeibare olie- en brandstofrestandten (stookolie, gasolie, dieselolie, etc.). De aanwezigheid hiervan betekent niet direct dat de afvalstroom niet meer onder dit sectorplan of de categorie (overige) afgewerkte olie valt. Voor de afbakening van dit sectorplan is namelijk primair de herkomst van de olie (betreft het gebruikte smeer, systeem of hydraulische olie) bepalend. Evenzo betekent de aanwezigheid van verontreiniging in de vorm van water en/of sediment- er in gekomen tijdens het gebruik of tijdens het verzamelen - niet automatisch dat het niet onder dit sectorplan of de categorie (overige) afgewerkte olie valt.
- Afgewerkte olie kan naast PCB's en halogenen ook andere verontreinigingen bevatten zoals PAK's, zware metalen en chemicaliën.

Twee referentiemethoden ter bepaling van het PCB-gehalte van afgewerkte olie

De [Beschikking 2001/68/EG](#) tot vaststelling van twee referentiemethoden ter bepaling van het PCB-gehalte geeft aan volgens welke methoden de bepaling van PCB's moet plaatsvinden. Deze beschikking vindt haar oorsprong in artikel 10, onder a, van de Richtlijn inzake de verwijdering van PCB's en PCT's. Met deze methoden wordt dus het totaal aan PCB's en PCT's vastgesteld. Deze methoden dienen tevens op grond van de verordening toegepast te worden. Het gehalte aan PCB's in aardolieproducten, afgewerkte olie en isolerende vloeistoffen moet worden bepaald conform de bepalingsmethode van EN 12766-1 en de berekeningsmethode 12766-2. In EN 12766-2 zijn twee berekeningsmethoden opgenomen voor de bepaling van het PCB-gehalte.

- Methode A (gebaseerd op EN 61619) is bedoeld voor isolerende vloeistoffen. Dit zijn vloeistoffen toegepast in transformatoren, condensatoren en andere apparaten om de warmteoverdracht te beperken. Het totaalgehalte wordt in deze norm aangeduid als de som van alle identificeerbare en kwantificeerbare congenen.
- Methode B is bedoeld voor afvalstoffen of materiaal van onbekende oorsprong en voor afvalstoffen met lage PCB-gehalten. Bij deze methode is het totaalgehalte gedefinieerd als 5 maal de som van de gehalten van de PCB-congenen 28, 52, 101, 138, 153 en 180.

Nationale regeling einde-afvalcriteria brandstoffen

Op nationaal niveau wordt samen met de sector gewerkt aan einde-afvalcriteria voor brandstoffen geproduceerd uit bepaalde oliehoudende vloeibare afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.10.6.3. Het is nog niet bekend of en wanneer dit traject leidt tot publicatie van deze criteria.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstromen

Afgewerkte olie als onderdeel van bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc. valt niet onder dit sectorplan. Ook gaat het in dit sectorplan niet om afgewerkte olie geabsorbeerd/geadsorbeerd door/aan andere materialen als poetsdoeken, absorptiekorrels of -matten, etc.

Een afbakening van de diverse olie- en/of watergerelateerde afvalstoffen is weergegeven in een [indicatief schema](#) voor de afbakening van diverse olie- en/of watergerelateerde sectorplannen.

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting of verwijzing</i>
Afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc.	Zie SP58 (Olie/water/slib mengsels, olie/water mengsels en oliehoudende slibben)
Niet-gebruikte olie en brandstof- en olierestanten die niet aan de specificaties voldoen	Zie SP59 (Vloeibare olie- en brandstofrestanten)
Boorspoeling op oliebasis	Zie SP60 (Oliehoudende boorspoeling en boorgruis)
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsies hiervan	Zie SP61 (Boor- snij- slijp- en walsolie)
Poetsdoeken en ander absorptiematerialen verontreinigd met olie	Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)
Olie van plantaardige of dierlijke oorsprong	Zie SP65 (Dierlijk afval) – in specifieke situaties; Beleidskader – overige gevallen
Rem- en koelvloeistof	Zie SP67 (Halogeenarme oplosmiddelen en glycolen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 120107; 120110; 130101; 130109; 130110; 130111; 130112; 130113; 130204; 130205; 130206; 130207; 130208; 130301; 130306; 130307; 130308; 130309; 130310; 200126.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is uitermate van belang dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).

- Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
- Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele verwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Afgewerkte olie valt, afhankelijk van zijn samenstelling onder een van de volgende categorieën van [bijlage 5](#) van het LAP⁵:

- [Categorie 62](#): Afgewerkte olie (niet halogeenhoudend);
- [Categorie 63](#): Halogeenhoudende afgewerkte olie;
- [Categorie 94](#): PCB-houdende afvalstoffen voor zover niet vallende onder categorie 95 en voorzover geen sprake is van baggerspecie en waarvan het PCB-gehalte groter is dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Voor dit sectorplan is bij de minimumstandaard én het beleid voor overbrenging reeds rekening gehouden met de aanwezigheid van PCB's en halogeenverbindingen boven een bepaalde grenswaarde. Daarnaast kunnen ook andere ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn met als gevolg dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

[Hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader gaat uitgebreid in op hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op

⁵ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden.

Voor afgewerkte olie zijn bovendien ook de volgende aspecten van belang:

- Voor het inzamelen van zowel afgewerkte olie als van scheepsafvalstoffen (waaronder afgewerkte olie afkomstig van schepen) is een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk (zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht). In de inzamelvergunning neemt het bevoegd gezag ook voorschriften op ten aanzien van het gescheiden houden van de in te zamelen afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) voor de voorwaarden waaronder mengen kan worden vergund.
- Als afgewerkte olie vrijkomt bij onderhoudswerkzaamheden, moet dit worden afgevoerd naar een vergunde inrichting voor afgewerkte olie. Dit transport kan worden uitgevoerd door een inzamelvergunninghouder voor afgewerkte olie, maar ook door het onderhoudsbedrijf dat dan als transporteur optreedt. In beide gevallen moet wel worden voldaan aan de wet- en regelgeving zoals registratie- en meldverplichtingen en de in de Wet milieubeheer opgenomen verboden om zonder vergunning afvalstoffen buiten een inrichting te bewaren of te verwerken c.q. mengen.

Zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie specifiek [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.1 van het beleidskader).

Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (organische halogeenvormingen, PCB's) te verlagen teneinde de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen is, gelet op het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#), niet toegestaan. Mengen kan wel worden toegestaan ten behoeve van inzet in installaties waarin het chloor van halogeenhoudende afgewerkte olie wordt teruggewonnen of verbrandingsinstallaties waar toereikende emissiebeperkende maatregelen zijn getroffen. Aan de vergunning waarin mengen wordt toegestaan worden dan sturingsvoorschriften verbonden.

Toelichting op de minimumstandaard

De minimumstandaarden zijn van toepassing op zowel afgewerkte olie afkomstig van land als afgewerkte olie afkomstig van de scheepvaart.

PCB-houdende afgewerkte olie:

Voor PCB-houdende olie (dit is olie met PCB's boven de in paragraaf I genoemde grenswaarde) zijn op basis van de bepalingen uit de [POP-verordening](#) uitsluitend de handelingen D9 en D10 mogelijk. Deze handelingen moeten altijd leiden tot vernietiging of onomkeerbare omzetting van de PCB's.

Halogeenhoudende afgewerkte olie:

De minimumstandaard voor halogeenhoudende afgewerkte olie is 'nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof'. Bij deze minimumstandaard geldt de beperking dat inzet in motoren voor voer- en vaartuigen niet is toegestaan. In de vergunningen voor de verwerker van de betreffende afvalstoffen worden sturingsvoorschriften opgenomen. In lijn met de Kaderrichtlijn wordt bij de verwerker van de betreffende brandbare afvalstoffen zo de verplichting neergelegd om er voor te zorgen dat de betreffende afvalstof later in de keten - al dan niet na opwerken tot een brandstof - niet wordt verstookt in een verbrandingsmotor met onvoldoende waarborgen voor het beperken van emissies naar de lucht. Op de achtergrond van deze beperking wordt verder ingegaan in [hoofdstuk B.10](#), paragraaf B.10.6 van het beleidskader. Voor het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen wordt verwezen naar [hoofdstuk D.2](#), paragraaf D.2.2.4.2 van het beleidskader.

De volgende verwerkingsvormen zijn ook toegestaan:

- Destillatie gevolgd door dehalogenatie door natriumbehandeling tot een brandstof die voldoet aan de daarvoor gestelde specificaties⁶ wordt hieronder begrepen. Daarnaast is destillatie gevolgd door dehalogenatie middels natriumbehandeling tot een brandstof die voldoet aan de daarvoor gestelde specificaties⁶ toegestaan.
- Rechtstreekse nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof in ovens (bijvoorbeeld een cement- of en kalkoven) of elektriciteitscentrales.
- Verbranden met terugwinning van chloor door gespecialiseerde bedrijven.
- Voorbewerken van halogeenhoudende afgewerkte olie om de kwaliteit van de afvalstoffen voor nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof te verbeteren. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat met fysisch en chemische bewerking van oliehoudend afval (bijvoorbeeld (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren) vrijwel alleen het water- en sedimentgehalte wordt gereduceerd. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden.

De minimumstandaard betekent dat het verbranden van halogeenhoudende afgewerkte olie door ontdoeners, zoals garagebedrijven, niet kan worden toegestaan aangezien deze verbrandingsinstallaties niet voldoen aan het [Activiteitenbesluit](#).

(Overige) Afgewerkte olie (niet PCB- of halogeenhoudend):

Verwerking van afgewerkte olie volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat verwerkingen van de reststoffen nodig zijn die grote negatieve gevolgen voor het milieu hebben. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

Uit een [impact assessment](#) uitgevoerd door de Europese commissie in het kader van de herziening van de [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) is gebleken dat er geen evidente milieuvoordelen bestaan van het regenereren van afgewerkte olie ten opzichte van het verbranden van olie. Dit heeft ertoe geleid dat in de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen niet meer expliciet wordt voorgeschreven dat afgewerkte olie moet worden geregenereerd. Daartegenover staat dat dezelfde kaderrichtlijn de lidstaten expliciet toestaat om op nationale schaal toch regeneratie te blijven nastreven. Nederland kiest er niet (meer) voor om gebruik te maken van deze mogelijkheid. In afwijking van LAP2 is daarom het beleid voor de verwerking van overige afgewerkte olie gericht op andere nuttige toepassing i.p.v. op regeneratie.

De minimumstandaard is van toepassing op zowel afgewerkte olie afkomstig van land als afgewerkte olie afkomstig uit de scheepvaart.

Fysisch en chemische verwerking van afgewerkte olie kan plaatsvinden door (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren. Hiermee worden vrijwel alleen de water- en sedimentgehalten gereduceerd. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden.

Eisen aan (grondstoffen voor de productie van) vloeibare brandstoffen en Regeling bepalingmethoden ...()

Voor halogeenhoudende afgewerkte olie en voor (overige) afgewerkte olie kan onder voorwaarden hoofdgebruik als brandstof worden toegestaan (zie minimumstandaard). In het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen niet meer dan 50 mg/kg aan organische halogeenverbindingen mogen bevatten. Het gehalte aan organische halogeenverbindingen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen wordt gemeten volgens de in bijlage B bij de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) aangegeven methode. Ook de bemonsteringsmethode is in deze regeling vastgelegd.

Op 1 maart 1999 is het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) gewijzigd. Met de wijziging wordt beoogd de emissie van dioxinen te beperken. In het besluit is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen geen gehalte aan PCB's van meer dan 0,5 mg/kg per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180 mogen bevatten. In de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) is echter geen methode vastgelegd voor het bepalen van het gehalte aan polychloorbifenylen in

⁶ Zie voor deze specificaties de toelichting van [sectorplan 59](#) 'Vloeibare brandstof- en olierestanten'.

brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen. Dat betekent dat moet worden teruggevallen op de bepalingsmethoden die zijn vastgelegd in de verordening die zijn gericht op het PCB-totaalgehalte of op 6 PCB-congeneren.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Afvalbehandeling bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen. Deze bepalingen hebben betrekking op de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van de afvalstoffen, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de BBT-conclusies.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, geldt of op basis van categorie 10 (PCB-houdende voorwerpen en preparaten met een gehalte van 0,5 mg/kg per polychloorbifenyyl-congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180) of op basis van categorie 1 (vloeibare afvalstoffen) een stortverbod voor de diverse vormen van afgewerkte olie.

VI Overige informatie

Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008), artikel 21 o.a.

De Europese Richtlijn afgewerkte olie (Richtlijn 75/439/EEG) is opgegaan in de nieuwe [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) (art. 21 specifiek afgewerkte olie). De kaderrichtlijn bevat niet langer het voorschrift dat afgewerkte olie *moet* worden geregenereerd. Lidstaten zijn vrij om een regeneratie-eis voor te schrijven indien dit technisch haalbaar is. Als gevolg daarvan mogen lidstaten ook grensoverschrijdend transport ten behoeve naar verbrandings- of meeverbrandingsinstallaties beperken, teneinde voorrang te geven aan de regeneratie van afgewerkte olie. Nederland kiest ervoor om niet (langer) van deze mogelijkheid gebruik te maken. Dit is verwerkt in de minimumstandaard (paragraaf II) en de bepalingen rond grensoverschrijdend transport (paragraaf III).

Sectorplan 57 Halogeenhoudende afgewerkte olie [vervallen]

Het sectorplan 'Halogeenhoudende afgewerkte olie' is met ingang van LAP3 als apart sectorplan vervallen en samengevoegd met [sectorplan 56](#) 'afgewerkte olie'.

Sectorplan 58 Olie/water mengsels, olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Olie/water mengsels (ow-mengsels) en olie/water/slib mengsels (ows-mengsels)	<ul style="list-style-type: none"> vrijkomend bij olie- en slibafscidders; vrijkomend bij schoonmaakactiviteiten zoals wassing; eveneens: oliehoudende fracties die ontstaan bij afvalbewerkingstechnieken zoals decanteren, filtreren, centrifugeren, destilleren, etc.
Mengsels van olie en water en/of slib afkomstig uit de scheepvaart ¹	Bijvoorbeeld oliehoudend afval van lading, oliehoudend waswater, ballastwater, bilgewater en slops (ingezameld overeenkomstig de bepalingen uit sectorplan 53 - afvalstoffen afkomstig van schepen).
(Overige) oliehoudende slibben	Voor zover deze qua aard of samenstelling vergelijkbaar zijn met de slibfractie van olie- en slibafscidders.

Door de grote diversiteit in de herkomst van de ows-mengsels en oliehoudende slibben kunnen veel verontreinigingen, zoals organische halogeenverbindingen, zware metalen, PCB's conserveringsmiddelen, koelvloeistoffen en andere chemicaliën voorkomen in de olie-, water en/of slibfracties.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.4.3 van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie paragraaf B.14.5.2.).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Olie/water mengsels en olie/water/slib mengsels	Scheiden in een oliefractie, een zand/slibfractie (als van toepassing) en een waterfractie. De afgescheiden fracties vervolgens verwerken conform b, c en d (als van toepassing).
b	Afgescheiden oliefractie uit a.	Andere nuttige toepassing. Hierbij geldt de beperking dat hoofdgebruik als brandstof alleen is toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat het verwerken van de afgescheiden oliefractie tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassing of vormen van inzet buiten inrichtingen <i>niet</i> is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers van deze afgescheiden oliefractie zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om afzet als brandstof voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen te voorkomen.
c	Afgescheiden zand- en/of slibfractie uit a, en daarmee vergelijkbare	Voor een afgescheiden zandfractie die na eenvoudig reiniging reeds voldoet aan de kwaliteitseisen voor grond uit het Besluit bodemkwaliteit is de minimumstandaard reinigen t.b.v. de inzet als grond.

¹ Deze vallen m.b.t. de verwerking onder dit sectorplan. Aspecten rond inzamelen zijn beschreven in sectorplan 53 (afvalstoffen afkomstig van schepen).

	oliehoudende slibben	Voor overige zand- en/of slibfracties en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben is de minimumstandaard reinigen in een thermische grondreinigingsinstallatie gericht op inzet als grond. De volgende verwerkingsvormen zijn eveneens toegestaan: <ul style="list-style-type: none"> • Verbranden als vorm van verwijdering in een AVI; • nuttig toepassen (hoofdgebruik) als brandstof of als toeslagstof, bijvoorbeeld in cementovens.
d	Afgescheiden waterfractie uit a	Zuivering gevolgd door lozing.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

Ontwikkelingen afvalstoffen en minimumstandaard

Voor zowel de afgescheiden zandfractie als oliehoudende slibben (beiden deelstroom c) is uitgangspunt voor verwerking reiniging analoog aan grondreiniging, maar zijn tevens andere vormen van verwerking toegestaan. Dit is al sinds LAP1 bestaand beleid dat vooralsnog wordt voortgezet. Echter, tijdens de planperiode wordt in het kader van het Convenant Meer en Beter Recycling onderzocht of voor deze deelstromen één van de toegestane vormen van verwerking hoogwaardiger is dan andere. Mogelijk wordt als gevolg hiervan deze studie de minimumstandaard voor dit sectorplan gewijzigd.

Zie paragraaf VI voor toelichting op de verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling of, t.b.v. andere nuttige toepassing	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie ook beleidskader hoofdstuk B.13 , par. B.13.5.2) en/of tenzij de mate van nuttige toepassing lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland. Voor ow-, en ows-mengsels geldt dat elke mate van storten te veel is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		

t.b.v. verbranden	Ja	Voor de afgescheiden zand- en/of slibfractie uit a, en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben (par.II onder c).
	Nee	Voor de overige afvalstoffen of deelstromen uit paragraaf II.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ²	Nee	Omdat nuttige toepassing (in ieder geval van de zand/slib- en de oliefracties) mogelijk is.
t.b.v. storten ³	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat nuttige toepassing (in ieder geval van de zand/slib- en de oliefracties) mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Ja	Voor de afgescheiden zand- en/of slibfractie uit a, en daarmee vergelijkbare oliehoudende slibben (par.II onder c), indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
	Nee	Voor de overige afvalstoffen of deelstromen uit paragraaf II.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ²	Nee	Omdat nuttige toepassing (in ieder geval van de zand/slib- en de oliefracties) mogelijk is.
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat nuttige toepassing (in ieder geval van de olie- en zand/slibfractie) mogelijk is.

² Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

³ Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Er zijn geen wettelijk vastgelegde normen om te bepalen wanneer sprake is van een ow(s)-mengsel en wanneer van vb. met water of sediment verontreinigde afgewerkte olie. Een afbakening van de diverse olie- en/of water-gerelateerde afvalstoffen is weergegeven in een [indicatief schema](#) voor de afbakening van diverse olie- en/of water-gerelateerde sectorplannen. Vloeibare brandstof- en olierestanten die via wassing vrijkomen vallen onder dit sectorplan.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Afgewerkte olie (ongeacht het gehalte aan organische halogeenverbindingen of het gehalte aan PCB's)	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Niet-gebruikte olie en partijen olie en brandstofrestanten die niet aan de specificaties voldoen	Zie SP59 (Vloeibare brandstof en olierestanten)
Boorspoeling op oliebasis	Zie SP60 (Oliehoudende boorspoeling en boorgruis)
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsies hiervan	Zie SP61 (Boor-, snij-, slijp- en walsolie)
Olie geabsorbeerd/geadsorbeerd door/aan andere materialen als poetsdoeken, absorptiekorrels of -matten, etc.	Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)
Olie van plantaardige of dierlijke oorsprong	Zie SP65 (Dierlijk afval) Voor specifieke gevallen; voor overige: zie Beleidskader .
Rem- en koelvloeistof	Zie SP67 (Halogeenarme oplosmiddelen en glycolen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 050102; 050103; 120118; 130501; 130502; 130503; 130506; 130507; 130508; 130801; 130802; 160708; 190207; 190810.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).

- Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
- Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele verwerkingsketen

Gescheiden houden van afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Ow-mengsels en ows-mengsels vallen onder categorie 65 van bijlage 5 van het LAP⁴: *olie/water mengsels (ow-mengsels) en olie/water/slib mengsels (ows-mengsels) (...)*.

Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

Potentiele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

Zie [hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. de ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

Voor ow(s)-mengsels en oliehoudende slibben afkomstig van schepen is bovendien ook het volgende belang:

Voor het inzamelen van ow(s) mengsels en oliehoudende slibben afkomstig van schepen is een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk (zie het

---

⁴ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningsplicht).

In het besluit wordt voor oliehoudend scheepsafval een onderscheid gemaakt in de volgende ows-mengsels voor zover deze afvalstoffen bij het in bedrijf zijn of het onderhoud van een schip aan boord ontstaan:

- bilgeolie en bilgewater (Euralcodes 130401, 130402, 130403 en 161001), bilgewater (niet gevaarlijk afval) (Euralcode 161002), oliehoudend ladingrestant, oliehoudend water, oliehoudend afval en slops (Euralcodes 160305, 130802, 130899, 130701, 130703 en 160708), oliehoudend waswater of andere oliehoudende reinigingsvloeistof, oliehoudend buikdenningafval en sludges (Euralcode 160708) en oliehoudend ballastwater (Euralcode 160708 en 130899).
- oliehoudende gevaarlijke afvalstoffen die bij reinigingswerkzaamheden vrijkomen. Concreet betreft het oliehoudend waswater of andere reinigingsvloeistof, sludges en buikdenningafval (Euralcodes 160708 en 160709).

In de inzamelvergunning neemt het bevoegd gezag ook voorschriften op ten aanzien van het gescheiden houden van de in te zamelen afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) voor de voorwaarden waaronder mengen kan worden vergund.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen [hoofdstuk B.3](#).

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie specifiek [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.1 van het beleidskader).

Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (organische halogeenvormingen, PCB's) te verlagen om de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen wordt, gelet op het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#), niet toegestaan. Deze beperking geldt tijdens de hele keten van inzamelen, bewaren en verwerken van oliefracties met een gehalte aan organische halogeenvormingen van meer dan 50 mg/kg.

Mengen kan wel worden toegestaan ten behoeve van inzet in installaties waarin het chloor wordt teruggewonnen of verbrandingsinstallaties waar toereikende emissiebeperkende maatregelen zijn getroffen. Aan de vergunning waarin mengen wordt toegestaan worden dan sturingsvoorschriften verbonden.

Toelichting op de minimumstandaard

In onderstaande alinea's worden de verschillende minimumstandaarden uit paragraaf II afzonderlijk toegelicht.

Minimumstandaard voor ow-mengsels en ows-mengsels

De minimumstandaard voor ow(s)-mengsels is gericht op het zoveel mogelijk afscheiden van de verschillende aanwezige fracties t.b.v. recycling of nuttige toepassing ervan. De meest toegepaste wijze van voorbewerking voor ow(s)-mengsels t.b.v. het afscheiden van deze fracties is:

- toepassing van een centrifuge voor afscheiding van de slibfractie, en
- toepassing van een olie/waterscheider (decanter) voor afscheiding van de oliefractie.

Bij inzamelaars of bij houders van een vergunning voor uitsluitend bewaren van ows-mengsels (bewaren als zelfstandige activiteit) kan spontane ontmenging van de te onderscheiden fracties (oliefractie, slib/zand-fractie, waterfractie) plaatsvinden zonder dat er enige actieve handeling wordt uitgevoerd om deze ontmenging te realiseren of te verbeteren.

- Uit jurisprudentie (E03.98.0991, d.d. 25 augustus 2000) is gebleken dat bij het separeren van de componenten die door het spontaan ontmengen zijn ontstaan, sprake is van verwerken. Deze eenvoudige vorm van verwerken is toegestaan, wanneer zeker is gesteld dat de gesepareerde fracties worden verwerkt volgens respectievelijk de minimumstandaarden voor olie, water en slibfractie.
- In plaats van separatie van de spontaan ontmengde fracties is integrale afvoer naar een erkend bewerker voor ows-mengsels ook toegestaan. In dat laatste geval is geen sprake van bewerking.

- Het voorgaande betekent dat ook het ontwateren van ows-mengsels aan boord van schepen een vorm van bewerking is. Hier is sprake van het bewerken buiten een inrichting. Een ontheffing voor het ontwateren aan boord van schepen kan worden verleend (artikel 10.54 van de Wet milieubeheer), onder de voorwaarde dat de waterfractie wordt afgegeven aan een inrichting waar de waterfractie na zuivering wordt geloosd.

Minimumstandaard oliehoudende slibben en afgescheiden zand- of slibfractie

Voor oliehoudende slibben alsook de zand- en slibfractie na scheiden, is de minimumstandaard 'reinigen in een thermische grondreinigingsinstallatie gericht op inzet als grond'. Deze minimumstandaard gaat uit van een bepaalde mate van verontreiniging.

Voor een afgescheiden zandfractie (par.II onder c) die - eventueel na eenvoudig wassen – ook zonder thermische reinigen reeds voldoet aan de kwaliteitseisen van het [Besluit bodemkwaliteit](#), is er feitelijk geen reden om dit zand verplicht te reinigen in een thermische grondreinigingsinstallatie. De minimumstandaard voorziet in deze mogelijkheid.

Verder zijn de volgende bepalingen van belang:

- Het [Besluit bodemkwaliteit](#) geeft de eisen weer die gesteld worden aan bouwstoffen. Deze eisen zijn dus ook van belang voor bouwstoffen (deels) geproduceerd uit afvalstoffen. Bovendien kent het besluit een aantal beperkingen ten aanzien van het mengen van afvalstoffen met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen ten einde aan de gestelde eisen als bouwstof te voldoen. Daarnaast volgen ook uit [hoofdstuk B.7](#) 'Mengen' van het beleidskader enkele belangrijke restricties voor het verwerken van afvalstoffen gericht op inzet als bouwstof. Bij het vergunnen van de verwerking van afvalstoffen tot bouwstoffen zal aan al deze voorwaarden moeten worden voldaan. Zie hiervoor paragraaf B.7.5.4 van het beleidskader 'Mengen t.b.v. productie van een bouwstof' en paragraaf B.7.5.5. 'Mengen met grond en bagger'.

De minimumstandaard geeft aan dat voor oliehoudende slibben (par. II onder c), als alternatief voor thermisch reinigen met als doel inzet als grond, ook volstaan kan worden met de volgende verwerkingsvormen:

- Verbranden in een afvalverwerkingsinstallatie (roosteroven);
- Nuttig toepassen (hoofdgebruik) als brandstof of
- Nuttig toepassing als toeslagstof, bijvoorbeeld in cementovens.

Minimumstandaard afgescheiden oliefractie:

De minimumstandaard voor de afgescheiden oliefractie is 'nuttige toepassing van de oliefractie in de vorm van hoofdgebruik als brandstof'. Dit uitsluitend binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen (Zie voor beperkende voorwaarden beleidskader [hoofdstuk B.10](#), § B.10.6).

Naast hoofdgebruik als brandstof van de oliefractie is ook het opwerken tot brandstof die voldoet aan de daarvoor geldende specificaties toegestaan voor gebruik binnen inrichtingen (onder voorwaarden). Of dit mogelijk is, wordt met name bepaald door de samenstelling en herkomst van de organische drijfslaag.

De minimumstandaard sluit echter het opwerken tot een brandstof voor gebruik in voer- en vaartuigen en andere mobiele toepassingen uit, tenzij in het specifieke geval voldaan wordt aan de voorwaarden voor einde-afvalstoffen⁵ zoals beschreven in § B.10.6 van het beleidskader. Inzet of opwerking tot een dergelijke brandstof terwijl er sprake blijft van een afvalstof is dus niet toegestaan. In de vergunning van de verwerking worden hiertoe sturingsvoorschriften opgenomen.

Verder zijn de volgende aspecten van belang:

- In het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen niet meer dan 50 mg/kg aan organische halogeenvverbindingen mogen bevatten.
- Het gehalte aan organische halogeenvverbindingen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen wordt gemeten volgens de in bijlage B bij de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) aangegeven methode. Ook de bemonsteringsmethode is in deze regeling vastgelegd.

---

⁵ Op nationaal niveau wordt samen met de sector gewerkt aan einde-afvalcriteria voor brandstoffen geproduceerd uit bepaalde oliehoudende vloeibare afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.10.6.3. Het is nog niet bekend of en wanneer dit traject leidt tot publicatie van deze criteria.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Ferrometaalbewerking bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen van dit sectorplan. Dit betreft bepalingen die voorschrijven dat de afvalstof ten minste een specifieke verwerking moet ondergaan. Het gaat daarbij om de verwerking van oliehoudend drainagewater. De minimumstandaard is in overeenstemming met de betreffende BBT-conclusies.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 1, geldt voor vloeibare afvalstoffen een stortverbod. Olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben kunnen - afhankelijk van de viscositeit - onder deze categorie vallen.

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

In het kader van het Convenant Meer en Betere Recycling wordt gewerkt aan het maken van onderscheid tussen vormen van recycling. Het principe hiervan is opgenomen in de hoofdstukken [A.4](#) (Uitgangspunten), [B.9](#) (Recycling) en [D.2](#) (Minimumstandaard). Dit sectorplan heeft betrekking op een grote variatie aan afvalstromen waarvoor soms meerdere vormen van recycling mogelijk zijn. In het eerste deel van de planperiode wordt nagegaan of hier stromen bij zijn waarvoor het meerwaarde kan hebben om onderscheid te maken en beleidsmatig ook actief te gaan sturen naar één van de vormen. Als uit dit onderzoek komt dat dit meerwaarde heeft en ook reëel (voldoende verwerkingscapaciteit, acceptabel kostenniveau, etc.) is, kan dit leiden tot aanpassing van de minimumstandaard.

Sectorplan 59 Vloeibare brandstof- en olierestanten

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Vloeibare brandstofrestanten	Zoals bijvoorbeeld (niet limitatief): <ul style="list-style-type: none"> vloeibare brandstofrestanten die vrijkomen bij het ledigen van opslagtanks of transportmiddelen (voer- dan wel vaartuigen), tenzij het gaat om brandstofrestanten als onderdeel van oliehoudende waswaters); Partijen brandstof die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen);
Niet gebruikte minerale of synthetische oliën (olierestanten)	Zoals bijvoorbeeld (niet limitatief): <ul style="list-style-type: none"> Niet gebruikte oliën (vb. smeerolie); Oliehoudende afvalstoffen die vrijkomen bij het ledigen van opslagtanks of transportmiddelen (voer- dan wel vaartuigen), tenzij het gaat om afvalolie als onderdeel van oliehoudende waswaters); Partijen olie of die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen);

Partijen kunnen water en sediment bevatten en verontreinigingen zoals organische halogeenverbindingen, zware metalen en chemicaliën.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), § B.14.4.3. van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie § B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Vloeibare brandstofrestanten	Andere nuttige toepassing (bijvoorbeeld hoofdgebruik als brandstof)
b	Olierestanten	Andere nuttige toepassing, met als beperking dat 'hoofdgebruik als brandstof' alleen is toegestaan binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen. Dit betekent dat het verwerken van olierestanten tot brandstoffen voor motoren van voer- en vaartuigen, andere mobiele toepassingen of vormen van inzet buiten inrichtingen niet is toegestaan. Hiertoe worden in vergunningen van verwerkers zo nodig sturingsvoorschriften opgenomen om een dergelijke inzet te voorkomen.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), § B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt (zie ook beleidskader hoofdstuk B.13 , par.B.13.5.2). Voor vloeibare brandstof- of olierestanten geldt dat elke mate van verwijderen te veel is.
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. recycling	Ja	
t.b.v. andere nuttige toepassing		
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ¹ dan verbranden of storten		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat nuttige toepassing mogelijk is en/of op grond van wettelijke bepalingen in het land van bestemming ³ .

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader B.12.2.

³ Storten van vloeibare afvalstoffen op een stortplaats is verboden op grond van de [Richtlijn storten \(1999/31/EG\)](#).

IV Overwegingen bij de afbakening

Vloeibare brandstof- en olierestanten zijn bijvoorbeeld oliehoudende afvalstoffen die vrijkomen bij het legen van brandstoftanks of smeerolietanks voorafgaand aan schoonmaken of verwijderen van tanks. Ook partijen niet gebruikte olie of brandstoffen die niet aan gestelde specificaties voldoen en daardoor geen toepassing (kunnen) krijgen, vallen in deze categorie (off-spec partijen).

Olierestanten zijn die oliehoudende stoffen die voordat zij in het afvalstadium raakten geen brandstof zijn geweest en niet onder een ander oliesectorplan vallen.

In brandstof- en olierestanten kunnen naast olie ook water en sediment voorkomen. Daarnaast kunnen brandstof- en olierestanten verontreinigingen bevatten zoals organische halogeenverbindingen, zware metalen en chemicaliën.

In de afbakening van het sectorplan (paragraaf I) wordt gesproken van 'niet aan de specificaties voldoen' en om die reden niet gebruikt kunnen worden. Het is niet goed mogelijk om een uitputtend overzicht te geven van alle specificaties die van toepassing kunnen zijn. Voorbeelden van specificaties (geen limitatief overzicht) zijn:

- een maximum gehalte aan halogenen en zwavel op basis van het [Besluit organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#),
- een -specifiek voor benzine - maximum gehalte aan lood op basis van bovengenoemd besluit (waarin verwezen wordt naar richtlijn 98/70/EG) en
- maximale gehalten aan PCB's (zie [sectorplan 64](#) 'PCB-houdende afvalstoffen').

Nationale regeling einde-afvalcriteria brandstoffen

Op nationaal niveau wordt samen met de sector gewerkt aan einde-afvalcriteria voor brandstoffen geproduceerd uit bepaalde oliehoudende vloeibare afvalstoffen. Zie ook het beleidskader § B.10.6.3. Het is nog niet bekend of en wanneer dit traject leidt tot publicatie van deze criteria.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Afgewerkte olie (ongeacht het halogeengehalte of het PCB-gehalte)	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Afgewerkte olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheidings, etc.	Zie SP58 (Olie/water mengsels; olie/water/slib mengsels; oliehoudende slibben)
Als via wassing vrijkomen van brandstof- en olierestanten uit een tank	Zie SP58 (Olie/water mengsels; olie/water/slib mengsels; oliehoudende slibben)
Boorspoeling op oliebasis	Zie SP60 (Oliehoudende boorspoeling en boorgruis)
Boor-, snij-, slijp- en walsolie en emulsies hiervan	Zie SP61 (Boor-, snij-, slijp- en walsolie)
Poetsdoeken en ad- of absorptiematerialen verontreinigd met olie	Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)
Olie van plantaardige of dierlijke oorsprong	Zie SP65 (Dierlijk afval) Voor specifieke gevallen; voor overige: zie Beleidskader .
Rem- en koelvloeistof	Zie SP67 (Halogeenhoudende oplosmiddelen en glycolen)

Een afbakening van de diverse olie- en/of watergerelateerde afvalstoffen is weergegeven in een [indicatief schema](#) voor de afbakening van diverse olie- en/of watergerelateerde sectorplannen.

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 050105; 120106; 120107; 120110; 120119; 130701; 130702; 130703; 190207; 200126.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan

met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele verwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

De afvalstoffen uit dit sectorplan vallen onder categorie 66 van [bijlage 5](#) van het LAP⁴: *niet-gebruikte oliën en partijen olie en brandstof die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen)*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

⁴ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

Zie [hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstof

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstof

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

Voor het inzamelen van vloeibare olie- en brandstofrestanten uit de scheepvaart is bovendien een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk (zie het beleidskader [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht). In de inzamelvergunning neemt het bevoegd gezag ook voorschriften op ten aanzien van het gescheiden houden van de in te zamelen afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) voor de voorwaarden waaronder mengen kan worden vergund.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie specifiek [hoofdstuk B.14](#), § B.14.5.1 van het beleidskader).

Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (organische halogeenverbindingen, PCB's) te verlagen teneinde de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen is, gelet op het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#), niet toegestaan. Deze beperking geldt tijdens de hele keten van inzamelen, bewaren en verwerken van brandstof- en olierestanten met een gehalte aan organische halogeenverbindingen van meer dan 50 mg/kg.

Mengen kan wel worden toegestaan ten behoeve van inzet in installaties waarin het chloor wordt teruggewonnen of verbrandingsinstallaties waar toereikende emissiebeperkende maatregelen zijn getroffen. Van het voorgaande kan worden afgeweken. Aan de vergunning waarin mengen wordt toegestaan worden dan sturingsvoorschriften verbonden.

Toelichting op de minimumstandaard

De geformuleerde minimumstandaard 'andere nuttige toepassing' (vb. hoofdgebruik als brandstof) betekent een voortzetting van het bestaande beleid voor zowel brandstofrestanten als olierestanten. Hiermee is rechtstreekse nuttige toepassing in cementovens of elektriciteitscentrales met hoofdgebruik als brandstof toegestaan.

Specifiek voor olierestanten is toegevoegd dat dit alleen mag binnen inrichtingen waarin emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of daarop gebaseerde vergunningen en geldt dus een beperking t.a.v. inzet in motoren voor voer- en vaartuigen. In de vergunningen voor de verwerker van de betreffende afvalstoffen worden sturingsvoorschriften opgenomen. In lijn

met de Kaderrichtlijn wordt bij de verwerker van de betreffende brandbare afvalstoffen zo de verplichting neergelegd om er voor te zorgen dat de betreffende afvalstof later in de keten - al dan niet na opwerken tot een brandstof - niet wordt verstoekt in een verbrandingsmotor met onvoldoende waarborgen voor het beperken van emissies naar de lucht. Op de achtergrond van deze beperking wordt verder ingegaan in [hoofdstuk B.10](#), paragraaf B.10.6 van het beleidskader. Voor het gebruik van sturingsvoorschriften in het algemeen wordt verwezen naar [hoofdstuk B.2](#), § B.2.3.4.2 van het beleidskader.

Het opwerken van brandstof- en olierestanten voor hergebruik is hoogwaardiger en daarom eveneens toegestaan. Hiervan is sprake indien het gaat om eenvoudige handelingen nodig om de olie of brandstof weer voor het oorspronkelijk beoogde gebruik geschikt te maken. Brandstofrestanten die niet voldoen aan de geldende productspecificaties voor die brandstof kunnen door ontwateren en/of sedimentverwijdering geschikt worden gemaakt voor hergebruik. Overige brandstofrestanten mogen ook door destillatie worden verwerkt tot een toepasbare brandstof welke voldoet aan de productspecificaties.

Ook het verwerken van brandstof- en olierestanten om de kwaliteit van de afvalstoffen voor andere nuttige toepassing te verbeteren, kan op basis van de minimumstandaard worden toegestaan. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat met fysisch en chemische bewerking van oliehoudend afval (bijvoorbeeld (warm) bezinken, filteren, decanteren en centrifugerend) vrijwel alleen het water- en sedimentgehalte wordt gereduceerd. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden.

De minimumstandaard is van toepassing op zowel olie- en brandstofrestanten afkomstig van land als olie afkomstig van de scheepvaart. Eisen aan (grondstoffen voor de productie van) vloeibare brandstoffen

In het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#) is bepaald dat vloeibare brandstoffen of stoffen die worden aangewend voor de vervaardiging van brandstoffen niet meer dan 50 mg/kg aan organische halogeenvoorbindingen mogen bevatten. Het gehalte aan organische halogeenvoorbindingen in brandstoffen of grondstoffen voor brandstoffen wordt gemeten volgens de in bijlage B bij de [Regeling bepalingmethoden organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) aangegeven methode. Ook de bemonsteringsmethode is in deze regeling vastgelegd.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

De BREF Afvalbehandeling bevat als BBT aangemerkte bepalingen voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen. Deze bepalingen hebben betrekking op de proces-technische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verwerking van de afvalstoffen, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de BBT-conclusies.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 1, geldt voor vloeibare olie- en brandstofrestanten een stortverbod.

Sectorplan 60 Oliehoudende boorspoeling en boorgruis

I Afbakening

Oliehoudende boorspoeling en boorgruis komen vrij bij het boren van een boorgat voor de winning van olie of gas. De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Oliehoudende boorspoeling en boorgruis	Onder oliehoudende boorspoeling en boorgruis worden verstaan: <ul style="list-style-type: none"> • Boorspoeling op oliebasis (ook wel oil based mud genoemd – of kortweg 'obm'); • Met obm verontreinigd boorgruis; • De oliefractie van met obm verontreinigde stoffen; • De oliefractie van met obm verontreinigd water; • De oliefractie van met obm verontreinigde boorspoeling op waterbasis.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

Onderstaande minimumstandaard houdt geen rekening met de mogelijke aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn, geldt dat de voorschriften van [REACH](#), de [POP-verordening](#) en/of de beleidslijn van [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.4.3 van het beleidskader van toepassing kunnen zijn op de gevraagde activiteit. Deze moeten worden betrokken bij de toetsing aan de minimumstandaard (zie paragraaf B.14.5.2).

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Oliehoudende boorspoeling en boorgruis	Destillatie tot een voor het oorspronkelijke doel inzetbare olie en tot een minerale stof (of destillatieresidu). Van destillatie kan slechts wordt afgezien wanneer een vergund verwerker oordeelt dat een partij hiervoor niet geschikt is.
b	Destillatieresidu (minerale fractie verkregen na destillatie onder a)	Storten op een daarvoor geschikte stortplaats.

Zie paragraaf V voor toelichting op de minimumstandaard.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in het [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan verordening [1013/2006/EG](#) (EVOA) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

Zeer zorgwekkende stoffen

Onderstaand beleid voor overbrenging van afvalstoffen geldt zolang er geen sprake is van verontreiniging met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Als toch ZZS in de afvalstof aanwezig zijn dan kan dit betekenen dat afgeweken moet worden van de in paragraaf II beschreven verwerking en als gevolg daarvan ook van het onderstaande beleid voor overbrenging. Of overbrenging kan worden toegestaan moet dan getoetst worden aan het beleid voor overbrenging i.r.t. ZZS zoals beschreven in [hoofdstuk B.14](#), paragraaf B.14.5.3 van het beleidskader.

Overbrenging vanuit Nederland:

<i>Overbrenging vanuit NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarden of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling; of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling	Ja	Tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd dat de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van de afvalstof in Nederland (zie ook beleidskader hoofdstuk B.13 , paragraaf B.13.5.2). Voor oliehoudende boorspoeling en boorgruis geldt dat elke mate van storten, behoudens de overgebleven minerale fractie na destillatie, te veel is.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling van de oliefractie mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat recycling van de oliefractie mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ¹ dan verbranden of storten		
t.b.v. storten ²	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat recycling van de oliefractie mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

<i>Overbrenging naar NL:</i>	<i>In beginsel toegestaan?</i>	<i>Toelichting, voorwaarde of uitzondering</i>
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	NVT	Gezien de aard en/of samenstelling van de afvalstof.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Omdat recycling van de oliefractie mogelijk is.
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat recycling van de oliefractie mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering ¹ dan verbranden of storten		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat recycling van de oliefractie mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

² Onder storten valt ook opvulling van mijnen en groeves met niet-inert en/of gevaarlijke afvalstoffen. Zie ook het beleidskader [hoofdstuk B.12](#), B.12.2.

IV Overwegingen bij de afbakening

Boorspoeling oftewel boormud is een mengsel van olie, water, emulgatoren en chemicaliën. De olie bestaat uitsluitend uit alifatische en naftenische verbindingen. In de praktijk wordt gebruik gemaakt van boorspoeling op oliebasis (obm: oil based mud) en boorspoeling op waterbasis ('water based mud' of wbm). Boorspoeling op oliebasis kan van minerale of synthetische oorsprong zijn. Het type boorspoeling en de exacte samenstelling van boorspoeling is afhankelijk van de aardlagen waarin wordt geboord en de wijze van boren.

- Afhankelijk van de gebruikte additieven en de toepassing kunnen in boorspoeling stoffen en verontreinigingen voorkomen als polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), vluchtige aromaten, barium, zware metalen, chloride en chemicaliën.
- Vanwege de specifieke samenstelling heeft gebruikte boorspoeling nog een hoge positieve waarde.

Bij het boren komt ook *boorgruis* (of cuttings) vrij. Dit boorgruis bestaat uit ongeveer 5% olie en 95% sediment. Vrijgekomen boorgruis wordt samen met de boorspoeling naar de oppervlakte getransporteerd. Het gruis wordt meestal ter plaatse van het boorplatform gezeefd van de boorspoeling, waarna de boorspoeling opnieuw wordt gebruikt. Het met obm verontreinigde gruis wordt ter verwerking afgevoerd.

Een afbakening van de diverse olie- en/of watergerelateerde afvalstoffen is weergegeven in een [indicatief schema](#) voor de afbakening van diverse olie- en/of watergerelateerde sectorplannen.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Met olie verontreinigde grond	Zie SP39 (Grond)
Materiaal dat voldoet aan de bepalingen van de definitie van 'grond' in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit	Zie SP39 (Grond)
Afgewerkte olie (ongeacht het halogeengehalte of het gehalte aan PCB's)	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Met olie verontreinigde boorspoeling op waterbasis ('water based mud' of wbm)	Zie SP58 (Olie/water mengsels, olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben)
Olie als onderdeel van ballastwater, bilgewater, oliehoudend waswater, oliehoudend afvalwater, bilge, olie/water- of olie/water/slib-mengsels uit bijvoorbeeld olie/water-scheiders, etc.	
Vast en pasteus oliehoudend afval	Zie SP63 (Overig oliehoudend afval)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 010505; 010506.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het

beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor) en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. de hele afvalverwerkingsketen

Gescheiden houden van de afvalstoffen

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Oliehoudende boorspoeling en boorgruis valt onder [categorie 67](#) van [bijlage 5](#) van het LAP³: *boorspoeling op oliebasis (obm), met obm verontreinigd boorgruis en de oliefractie van met obm verontreinigde stoffen*. Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.7](#) (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

(Potentiele) aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen'

Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat bij de vergunningverlening specifieke aandacht besteed moet worden aan de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS). Om deze reden is bij de paragraaf II en III van dit sectorplan een voorbehoud t.a.v. ZZS gemaakt. Blootstelling van mens of milieu aan deze ZZS moet namelijk worden vermeden. Zodra ZZS in de genoemde afvalstoffen aanwezig zijn kan dit tot gevolg hebben dat de beschreven minimumstandaard alsnog niet kan worden vergund, mengen niet kan worden toegestaan en/of andere afwegingen ten aanzien van overbrenging nodig zijn.

Afhankelijk van de gebruikte additieven en de toepassing kunnen in boorspoeling stoffen en verontreinigingen voorkomen als polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), vluchtige aromaten, barium, zware metalen, chloride en chemicaliën. Dit zijn deels ZZS.

Zie [hoofdstuk B.14](#) van het beleidskader over hoe om te gaan met ZZS in afvalstoffen. Ook in volgende hoofdstukken van het beleidskader wordt aandacht aan omgaan met ZZS besteed: de minimumstandaard ([D.2](#)), mengen ([B.7](#)), mogelijkheden voor recycling ([B.9](#)), acceptatie- en registratiebeleid ([D.3](#)) en beperkingen aan overbrenging van deze afvalstoffen ([B.13](#)).

2. Aandachtspunten t.a.v. afvalproducent/ontdoener van de afvalstoffen

Het [Activiteitenbesluit](#) en de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de

³ Ook de [Arm](#) kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A- en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook [hoofdstuk B.3](#) Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor wordt op grond van artikel 10.47 van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Deze bepaling zal gelden voor alle afvalstoffen.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Ook gelden mogelijk restricties rond mengen als gevolg van de potentiële en/of occasionele aanwezigheid van specifieke zeer zorgwekkende stoffen (zie specifiek [hoofdstuk B.14](#), § B.14.5.1 van het beleidskader).

Toelichting op de minimumstandaard

Dit sectorplan beschrijft de minimumstandaard voor zowel de boorspoeling en boorgruis als voor de fracties die bij verwerking hiervan ontstaan.

Boorspoeling en boorgruis destilleren tot minerale olie

Boorspoeling wordt bij het boorproces meermaals gebruikt alvorens het in de afvalfase terecht komt. Het boorgruis wordt namelijk meestal ter plaatse van het boorplatform gezeefd van de boorspoeling, waarna de boorspoeling opnieuw wordt gebruikt. Door het gebruik verandert de samenstelling van de boorspoeling, waardoor deze gereconditioneerd moet worden. Deze reconditionering gebeurt meestal door centrifugeren en mengen. Het met obm verontreinigde boorgruis wordt ter verwerking (destillatie) afgevoerd.

De boorspoeling wordt pas voor verwerking (destillatie) afgevoerd als reconditionering niet meer mogelijk is. Bij destillatie van boorspoeling op oliebasis en met obm verontreinigd gruis of water ontstaan basisolie, gruis en water.

Of een partij oliehoudende boorspoeling of boorgruis destilleerbaar is, moet worden nagevraagd bij een vergunninghouder die basisolie kan destilleren uit boorspoeling en boorgruis. Deze vergunninghouder moet duidelijke acceptatiecriteria formuleren en verstrekken. De vergunninghouder kan ook op economische gronden besluiten dat een partij boorspoeling en boorgruis niet-destilleerbaar is. In de vergunning kan worden vastgelegd dat verwerking van obm op een andere wijze dan door destillatie uitsluitend is toegestaan, wanneer voor de betreffende partij een verklaring is verstrekt waaruit blijkt dat destillatie tot een basisolie technisch of economisch niet mogelijk is.

Vanwege het hoge sedimentgehalte zijn voor destillatie specifieke procestechnische voorzieningen vereist. Voorbewerking van boorspoeling en boorgruis door de waterfractie met fysische en/of chemische methoden af te scheiden, is toegestaan.

Bij destillatie gevormde minerale stof (destillatieresidu)

De met destillatie verkregen minerale stof kan slechts in een aantal gevallen worden verwerkt in een thermische grondreinigingsinstallatie, waarna de reststof wordt toegepast als grond- of bouwstof. Een dergelijke hoogwaardige verwerking is echter niet voor alle minerale stoffracties haalbaar, zodat storten in bepaalde gevallen noodzakelijk blijft.

Partiële reiniging van de minerale stof in een thermische grondreinigingsinstallatie is mogelijk wanneer dat gewenst is om de milieurisico's bij het storten te beperken. In de [Regeling beoordeling reinigbaarheid grond 2006](#) staat bovendien in artikel 12a dat de minerale stof die

resteert na de destillatie van het mengsel van oliehoudende boorspoeling en boorgruis wordt aangemerkt als niet-reinigbare verontreinigde grond. Om bovenstaande redenen is de minimumstandaard voor de minerale stof die resteert na destillatie (destillatieresidu) 'storten'.

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 1, geldt voor vloeibare afvalstoffen een stortverbod. Oliehoudende boorspoeling en boorgruis welke nog niet gedestilleerd is, valt onder deze categorie. Het destillatieresidu mag worden gestort.

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

In de komende planperiode wordt gekeken of dit sectorplan kan vervallen. Mogelijk vallen de afvalstoffen van dit sectorplan binnen de reikwijdte van sectorplan 39 en/of 58. Hierbij zal ook meegenomen welk effect het laten vervallen van het sectorplan heeft op de verwerking en de hoogwaardigheid hiervan. Indien er een voorstel komt om het sectorplan te laten vervallen zal dit gaan met een wijziging van het LAP waarvoor de procedure van inspraak wordt gevolgd.